

Επίσημη Εφημερίδα L 304

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

54ο έτος
22 Νοεμβρίου 2011

Περιεχόμενα

I Νομοθετικές πράξεις

KANONISMΟΙ

- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1168/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής ⁽¹⁾ 18

ΟΔΗΓΙΕΣ

- ★ Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ 64

Τιμή: 4 EUR

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισης που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1168/2011 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Οκτωβρίου 2011

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 74 και το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχείο β) και δ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η διαμόρφωση μιας προνοητικής και συνολικής ευρωπαϊκής πολιτικής μετανάστευσης, με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα, την αλληλεγγύη και την ευθύνη, ιδίως για εκείνα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ειδικές και δυσανάλογες πιέσεις, παραμένει βασικός πολιτικός στόχος της Ένωσης.
- (2) Στόχος της πολιτικής της Ένωσης για τα εξωτερικά σύνορα είναι η ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, ώστε να εξασφαλίζεται ομοιόμορφος και υψηλού επιπέδου έλεγχος και επιτήρηση, τα οποία αποτελούν αναγκαίο συμπλήρωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων στο εσωτερικό

της Ένωσης και θεμελιώδη συνιστώσα ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Για τον σκοπό αυτό, μελετάται η θέσπιση κοινών κανόνων για τα πρότυπα και τις διαδικασίες ελέγχου και επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων.

- (3) Για την αποτελεσματική εφαρμογή των κοινών κανόνων για τα πρότυπα και τις διαδικασίες ελέγχου και επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων απαιτείται αυξημένος συντονισμός της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών.
- (4) Η αποτελεσματική διαχείριση των εξωτερικών συνόρων μέσω ελέγχων και επιτήρησης συντελεί στην καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων και στην άμβλυνση των απειλών κατά της εσωτερικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, της δημόσιας υγείας και των διεθνών σχέσεων των κρατών μελών.
- (5) Ο έλεγχος των εξωτερικών συνόρων δεν πραγματοποιείται μόνο προς το συμφέρον των κρατών μελών στα εξωτερικά σύνορα των οποίων ασκείται, αλλά και προς το συμφέρον όλων των κρατών μελών που έχουν καταργήσει τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα.
- (6) Το 2004, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004, της 26ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽³⁾ (Frontex) (εφεξής «οργανισμός»), ο οποίος άρχισε να λειτουργεί τον Μάιο του 2005. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 τροποποιήθηκε το 2007 με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 863/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για τη θέσπιση μηχανισμού σύστασης ομάδων ταχείας επέμβασης στα σύνορα ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ C 44 της 11.2.2011, σ. 162.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 10ης Οκτωβρίου 2011.

⁽³⁾ ΕΕ L 349 της 25.11.2004, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 30.

- (7) Περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου του οργανισμού συνάδει προς τον στόχο της Ένωσης για ανάπτυξη πολιτικής με σκοπό τη βαθμιαία εισαγωγή της έννοιας της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Ο οργανισμός θα πρέπει, εντός των ορίων της αποστολής του, να στηρίζει τα κράτη μέλη στην υλοποίηση της εν λόγω έννοιας όπως καθορίστηκε στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων της 4ης-5ης Δεκεμβρίου 2006.
- (8) Το πολυετές πρόγραμμα για έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην υπηρεσία των πολιτών (Πρόγραμμα της Στοκχόλμης), το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 10-11 Δεκεμβρίου 2009, αξιώνει την αποσαφήνιση και ενίσχυση του ρόλου του οργανισμού σε σχέση με τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων.
- (9) Επομένως, είναι σκόπιμο να αναθεωρηθεί η εντολή του οργανισμού, έτσι ώστε να ενισχυθούν, ιδίως, οι επιχειρησιακές του ικανότητες και συγχρόνως να διασφαλισθεί ότι όλα τα μέτρα που λαμβάνονται είναι ανάλογα προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς, ότι είναι ουσιαστικά και ότι συνάδουν πλήρως με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα δικαιώματα των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο, περιλαμβανομένης ιδίως της απαγόρευσης της επαναπροώθησης.
- (10) Οι υφιστάμενες δυνατότητες παροχής ουσιαστικής συνδρομής στα κράτη μέλη σε σχέση με τις επιχειρησιακές παραμέτρους της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων θα πρέπει να ενισχυθούν από την άποψη των διαθέσιμων τεχνικών πόρων. Ο οργανισμός θα πρέπει να μπορεί να σχεδιάζει με ικανή ακρίβεια τον συντονισμό κοινών επιχειρήσεων ή πιλοτικών σχεδίων.
- (11) Η θέσπιση ελάχιστων επιπέδων για τον αναγκαίο τεχνικό εξοπλισμό, ο οποίος θα παρέχεται από τον οργανισμό και/ή, υποχρεωτικά, από τα κράτη μέλη βάσει ετήσιων διμερών διαπραγματεύσεων και συμφωνιών θα συμβάλει κατά πολύ στη βελτίωση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των σκοπούμενων επιχειρήσεων υπό τον συντονισμό του οργανισμού.
- (12) Ο οργανισμός θα πρέπει να διαχειρίζεται τους καταλόγους τεχνικού εξοπλισμού που ανήκει είτε στα κράτη μέλη είτε στον οργανισμό και εξοπλισμού που ανήκει κατά συγκυριότητα στα κράτη μέλη και στον οργανισμό, με κατάρτιση και τήρηση κεντρικών μητρώων σε απόδεμα τεχνικού εξοπλισμού. Το εν λόγω απόδεμα θα πρέπει να περιλαμβάνει τις ελάχιστες ποσότητες για τις διάφορες κατηγορίες τεχνικού εξοπλισμού που είναι απαραίτητες για να είναι σε θέση ο οργανισμός να ασκεί τις δραστηριότητές του.
- (13) Για να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων, θα πρέπει να συγκροτηθούν από τον οργανισμό ομάδες συνοριοφυλάκων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμβάλλουν στις εν λόγω ομάδες με επαρκή αριθμό κατάλληλα εκπαιδευμένων συνοριοφυλάκων και να τους καθιστούν διαθέσιμους προς ανάπτυξη, εκτός εάν βρίσκονται αντιμετώπιση με εξαιρετική κατάσταση που θίγει σοβαρά την εκτέλεση εθνικών καθηκόντων.
- (14) Ο οργανισμός θα πρέπει να μπορεί να συνεισφέρει στις εν λόγω ομάδες με τη διάθεση συνοριοφυλάκων τους οποίους τα κράτη μέλη αποσπούν στον οργανισμό σε ημιμόνημη βάση και οι οποίοι, κατά την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους, θα πρέπει να υπόκεινται στο ίδιο νομικό καθεστώς που ισχύει για τους προσκεκλημένους υπαλλήλους που τα κράτη μέλη συνεισφέρουν απευθείας στις εν λόγω ομάδες. Ο οργανισμός θα πρέπει να προσαρμόσει τους εσωτερικούς του κανόνες σχετικά με τους αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες, έτσι ώστε να προβλέπεται δυνατότητα απευθείας εντολών του κράτους μέλους υποδοχής προς τους συνοριοφύλακες κατά τη διάρκεια κοινών επιχειρήσεων και πιλοτικών σχεδίων.
- (15) Ένα σαφώς καθορισμένο επιχειρησιακό σχέδιο, που θα περιλαμβάνει την αξιολόγηση και την υποχρέωση αναφοράς συμβάντων και θα συμφωνείται πριν από την έναρξη κοινών επιχειρήσεων ή πιλοτικών σχεδίων μεταξύ του οργανισμού και των κρατών μελών, κατόπιν διαβούλευσης με τα μετέχοντα κράτη μέλη, θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού, με τη θέσπιση ενός περισσότερο εναρμονισμένου τρόπου δράσης σε σχέση με τον συντονισμό των κοινών επιχειρήσεων και πιλοτικών σχεδίων.
- (16) Ο μηχανισμός αναφοράς συμβάντων θα πρέπει να χρησιμοποιείται από τον οργανισμό για τη διαβίβαση, στις οικείες εθνικές δημόσιες αρχές και στο διοικητικό του συμβούλιο («διοικητικό συμβούλιο»), οποιασδήποτε πληροφορίας σχετικά με αξιόπιστες καταγγελίες παράβασης, ιδίως, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 ή του κώδικα συνόρων του Σένγκεν που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, περιλαμβανομένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων, κατά τη διάρκεια κοινών επιχειρήσεων, πιλοτικών σχεδίων ή ταχέων επεμβάσεων.
- (17) Έχει αποδειχθεί ότι οι αναλύσεις κινδύνου αποτελούν πρωταρχικής σημασίας στοιχείο για τη διεξαγωγή επιχειρήσεων στα εξωτερικά σύνορα. Η ποιοτική τους στάθμη είναι σκόπιμο να βελτιωθεί με την προσθήκη μεθόδου για την αξιολόγηση της ικανότητας των κρατών μελών να αντιμετωπίζουν επερχόμενες προκλήσεις, περιλαμβανομένων των παρουσών και μελλοντικών απειλών και πιέσεων στα εξωτερικά σύνορα. Ωστόσο, οι εν λόγω αξιολογήσεις αυτές δεν θα πρέπει να θίγουν τον μηχανισμό αξιολόγησης Σένγκεν.
- (18) Ο οργανισμός θα πρέπει να παρέχει εκπαίδευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τους εκπαιδευτές των εθνικών συνοριοφυλάκων των κρατών μελών, περιλαμβανομένων των θεμάτων των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της πρόσβασης σε διεθνή προστασία και της πρόσβασης σε διαδικασίες χορήγησης ασύλου, καθώς και πρόσθετη εκπαίδευση και σεμινάρια σχετικά με τον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων και την απομάκρυνση υπηκόων τρίτων χωρών που ευρίσκονται παράνομα στα κράτη μέλη για τους υπαλλήλους των αρμόδιων εθνικών υπηρεσιών. Ο οργανισμός μπορεί να διοργανώνει δραστηριότητες εκπαίδευσης, περιλαμβανομένου και προγράμματος ανταλλαγής, σε συνεργασία με κράτη μέλη στο έδαφός τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενσωματώνουν τα αποτελέσματα των εργασιών του οργανισμού στον υπόψη τομέα στα εθνικά προγράμματα εκπαίδευσης των συνοριοφυλάκων τους.
- (19) Ο οργανισμός θα πρέπει να παρακολουθεί και να συμβάλλει στις εξελίξεις της επιστημονικής έρευνας στον τομέα δραστηριοτήτων του και να διαδίδει τις σχετικές πληροφορίες στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

(1) ΕΕ L 105 της 13.4.2006, σ. 1.

- (20) Στα περισσότερα κράτη μέλη, τα επιχειρησιακά ζητήματα σχετικά με τον επαναπατρισμό υπηκόων τρίτων χωρών που ευρίσκονται παρανόμως στα κράτη μέλη εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αρχών που είναι υπεύθυνες για τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων. Δεδομένου ότι η διεκπεραίωση των εν λόγω έργων σε επίπεδο Ένωσης εμπεριέχει σαφή προστιθέμενη αξία, ο οργανισμός θα πρέπει, σε πλήρη συμμόρφωση με την πολιτική επαναπατρισμού της Ένωσης, να εξασφαλίζει τον συντονισμό ή τη διοργάνωση κοινών επιχειρήσεων επαναπατρισμού από τα κράτη μέλη, καθώς επίσης και να προσδιορίζει βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τη χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων και να καταρτίσει κώδικα δεοντολογίας ο οποίος θα εφαρμόζεται κατά την απομάκρυνση υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι ευρίσκονται παρανόμως στα εδάφη των κρατών μελών. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να διατίθενται δημοσιονομικοί πόροι της Ένωσης για δραστηριότητες ή επιχειρήσεις που δεν διεξάγονται σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων»).
- (21) Για την επίτευξη της αποστολής του και κατά τον βαθμό που απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, ο οργανισμός δύναται να συνεργάζεται με την Ευρώπη, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλους οργανισμούς και φορείς της Ένωσης, με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών και με τους διεθνείς οργανισμούς που είναι αρμόδιοι για θέματα που υπάγονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004, στο πλαίσιο ρυθμίσεων συνεργασίας που συνάπτονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Ο οργανισμός θα πρέπει να διευκολύνει την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών στο πλαίσιο της πολιτικής εξωτερικών σχέσεων της Ένωσης.
- (22) Η σπουδαιότητα της συνεργασίας με τρίτες χώρες επί θεμάτων που υπάγονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 βαίνει αυξανόμενη. Προκειμένου να καθιερωθεί στέρεα συνεργασία με τις οικείες τρίτες χώρες, ο οργανισμός θα πρέπει να μπορεί να δρομολογεί και να χρηματοδοτεί σχέδια τεχνικής βοήθειας και να τοποθετεί αξιωματούχους-συνδέσμους σε τρίτες χώρες σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των χωρών αυτών. Ο οργανισμός θα πρέπει να μπορεί να προσκαλεί παρατηρητές από τρίτες χώρες να συμμετέχουν στις δραστηριότητές του, μετά την παροχή της αναγκαίας κατάρτισης. Η καθιέρωση συνεργασίας με τρίτες χώρες παρουσιάζει επίσης χρησιμότητα για την προώθηση των ενωσιακών προτύπων διαχείρισης των συνόρων, περιλαμβανομένου του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.
- (23) Για να εξασφαλιστούν ανοιχτές και διαφανείς συνθήκες απασχόλησης και ίση μεταχείριση του προσωπικού, ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, θα πρέπει να εφαρμόζονται στο προσωπικό και στον εκτελεστικό διευθυντή του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων περί επαγγελματικού απορρήτου ή άλλων αντίστοιχων υποχρεώσεων εχεμύθειας.
- (24) Πέραν αυτών, το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να εγκρίνει ειδικές διατάξεις που θα επιτρέπουν την απόσπαση στον οργανισμό εθνικών εμπειρογνομόνων προερχόμενων από τα κράτη μέλη. Αυτές οι διατάξεις θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να προσδιορίζουν ότι οι αποσπασμένοι εθνικοί συνδιοφύλακες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων, πιλοτικών σχεδίων ή ταχέων επεμβάσεων θα πρέπει να θεωρούνται προσκεκλημένοι υπάλληλοι με τα αντίστοιχα καθήκοντα και εξουσίες.
- (25) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ⁽²⁾ εφαρμόζεται όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον οργανισμό. Συνεπώς, ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων είναι σκόπιμο να παρακολουθεί την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τον οργανισμό και να έχει την εξουσία να απαιτεί από τον οργανισμό πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που είναι απαραίτητη για τις έρευνές του.
- (26) Στο μέτρο που τα κράτη μέλη επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα, είναι πλήρως εφαρμοστέα η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ⁽³⁾.
- (27) Κατά την άσκηση της λειτουργικής διαχείρισης των συστημάτων ΤΠ, ο οργανισμός θα πρέπει να ακολουθεί τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα, περιλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την προστασία των δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη τις ύψιστες επαγγελματικές απαιτήσεις.
- (28) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 θα πρέπει επομένως να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (29) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται κυρίως από τη ΣΛΕΕ και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ιδίως δε το δικαίωμα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, την απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης, το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια, το δικαίωμα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το δικαίωμα ασύλου, την αρχή της μη επαναπροώθησης, την αρχή της απαγόρευσης διακρίσεων, τα δικαιώματα του παιδιού και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές. Οιαδήποτε χρήση βίας θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.

⁽¹⁾ ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

- (30) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να επηρεάζει τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις των κρατών μελών δυνάμει της Σύμβασης του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας, της Διεθνούς Σύμβασης για την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, της Διεθνούς Σύμβασης για τη ναυτική έρευνα και διάσωση ή της Σύμβασης της Γενεύης σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων.
- (31) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, ήτοι να συμβάλει στη συγκρότηση ολοκληρωμένης διαχείρισης της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.
- (32) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας συναφθείσας από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας σχετικά με τη σύνδεση των εν λόγω χωρών προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽¹⁾, οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας ⁽²⁾. Συνεπώς, οι αντιπροσωπίες της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας θα πρέπει να συμμετέχουν ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου, αν και με περιορισμένα δικαιώματα ψήφου.
- (33) Όσον αφορά την Ελβετία, ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας που έχουν συνάψει η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και η Ελβετική Συνομοσπονδία σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽³⁾, οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημεία Α, Β και Ζ της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾. Κατά συνέπεια, η αντιπροσωπία της Ελβετικής Συνομοσπονδίας θα πρέπει να συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο, αλλά με περιορισμένα δικαιώματα ψήφου.
- (34) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προώθηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽⁵⁾, οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημεία Α, Β και Ζ της απόφασης 1999/437/ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2011/350/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁶⁾. Κατά συνέπεια, η αντιπροσωπία του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν θα πρέπει να συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο, αλλά με περιορισμένα δικαιώματα ψήφου.
- (35) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 22) σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του. Δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, η Δανία πρέπει να αποφασίσει, σύμφωνα με το άρθρο 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, εντός έξι μηνών αφότου το Συμβούλιο αποφασίσει σχετικά με τον παρόντα κανονισμό, εάν θα τον εφαρμόσει στο εθνικό της δίκαιο.
- (36) Ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, στις οποίες δεν συμμετέχει το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με την απόφαση 2000/365/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, σχετικά με το αίτημα του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽⁷⁾· ως εκ τούτου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στην έκδοσή του και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (37) Ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, στις οποίες δεν συμμετέχει η Ιρλανδία, σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽⁸⁾· ως εκ τούτου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοσή του και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (38) Ο οργανισμός θα πρέπει να διευκολύνει την οργάνωση επιχειρησιακών δράσεων στις οποίες τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να επωφελοούνται από την τεχνογνωσία και τις εγκαταστάσεις που ενδεχομένως επιθυμούν να προσφέρουν η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με διαδικασίες που θα αποφασίζονται κατά περίπτωση από το διοικητικό συμβούλιο. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να καλούνται αντιπρόσωποι της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου σε όλες τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου, προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν πλήρως στις συζητήσεις προετοιμασίας των επιχειρησιακών αυτών δράσεων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

⁽²⁾ ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 31.

⁽³⁾ ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 52.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 21.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 19.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 131 της 1.6.2000, σ. 43.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20.

- (39) Υφίσταται διαφωνία μεταξύ του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου ως προς την οριοθέτηση των συνόρων του Γιβραλτάρ.
- (40) Η αναστολή εφαρμογής του παρόντος κανονισμού στα σύνορα του Γιβραλτάρ δεν συνεπάγεται μεταβολή των αντίστοιχων θέσεων των ενδιαφερόμενων κρατών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 1, οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Καίτοι την ευθύνη για τον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων φέρουν τα κράτη μέλη, ο οργανισμός, ως φορέας της Ένωσης όπως ορίζεται στο άρθρο 15 και σύμφωνα με το άρθρο 19 του παρόντος κανονισμού, διευκολύνει και καθιστά αποτελεσματικότερη την εφαρμογή των υφιστάμενων και μελλοντικών μέτρων της Ένωσης για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, ιδίως δε του κώδικα συνόρων του Σένγκεν που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 562/2006 (*). Το πράττει συντονίζοντας τις ενέργειες των κρατών μελών κατά την υλοποίηση των μέτρων αυτών και συμβάλλοντας έτσι στον αποτελεσματικό, ομοιόμορφο και υψηλού επιπέδου έλεγχο των προσώπων και επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών.

Ο οργανισμός εκπληρώνει τα καθήκοντά του συμμορφούμενος πλήρως προς τη συναφή ενωσιακή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (“Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της”), προς το σχετικό διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης σχετικά με το καθεστώς προστασίας των προσφύγων που έγινε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 (“Σύμβαση της Γενεύης”), προς τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με την πρόσβαση σε διεθνή προστασία, ιδίως με την αρχή της μη επαναπροώθησης, και προς τα θεμελιώδη δικαιώματα και λαμβάνοντας υπόψη τις εκθέσεις του συμβουλευτικού φόρουμ στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 26α του παρόντος κανονισμού.

3. Ο οργανισμός παρέχει επίσης στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη την αναγκαία τεχνική συνδρομή και τεχνογνωσία για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων και προάγει την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως μεταξύ εκείνων που αντιμετωπίζουν ειδικές ή δυσανάλογες πιέσεις.

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 105 της 13.4.2006, σ. 1).».

- 2) Το άρθρο 1α τροποποιείται ως εξής:

α) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο:

«1α) ως “ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων”, για τον σκοπό του άρθρου 3, του άρθρου 3β, του άρθρου 3γ, του άρθρου 8 και του άρθρου 17, νοούνται ομάδες που πρόκειται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων και πιλοτικών σχεδίων, για τον σκοπό των άρθρων 8α έως 8ζ, ομάδες που πρόκειται να αναπτυχθούν για ταχείες επεμβάσεις στα σύνορα (“ταχείες επεμβάσεις”) κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 863/2007 (*) και, για τον σκοπό του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχεία εα) και ζ) και του άρθρου 5, ομάδες που πρόκειται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων, πιλοτικών σχεδίων και ταχέων επεμβάσεων·

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 863/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για τη θέσπιση μηχανισμού σύστασης ομάδων ταχείας επέμβασης στα σύνορα (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 30).».

β) το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2) ως “κράτος μέλος υποδοχής” νοείται το κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιείται ή από το οποίο δρομολογείται κοινή επιχείρηση, πιλοτικό σχέδιο ή ταχεία επέμβαση·».

γ) τα σημεία 4 και 5 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«4) ως “μέλη της ομάδας” νοούνται οι συνοριοφύλακες των κρατών μελών που υπηρετούν στις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων, εκτός εκείνων του κράτους μέλους υποδοχής·

5) ως “αιτούν κράτος μέλος” νοείται το κράτος μέλος οι αρμόδιες αρχές του οποίου ζητούν από τον οργανισμό την ανάπτυξη ομάδων ταχείας επέμβασης στο έδαφός του·».

- 3) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

ι) τα στοιχεία γ) και δ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) πραγματοποιεί αναλύσεις κινδύνου, περιλαμβανομένης της αξιολόγησης της ικανότητας των κρατών μελών να αντιμετωπίζουν απειλές και πιέσεις στα εξωτερικά σύνορα·

- δ) συμμετέχει στην εξέλιξη της έρευνας σχετικά με τον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων»,
- ii) παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο:
- «δα) επικουρεί τα κράτη μέλη σε περιπτώσεις που απαιτείται αυξημένη τεχνική και επιχειρησιακή συνδρομή στα εξωτερικά τους σύνορα, λαμβάνοντας υπόψη ότι κάποιες καταστάσεις ενδέχεται να συνεπάγονται επείγουσα ανθρωπιστική βοήθεια και επιχειρήσεις διάσωσης στη θάλασσα»,
- iii) το στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «ε) επικουρεί τα κράτη μέλη σε περιπτώσεις που απαιτείται αυξημένη τεχνική και επιχειρησιακή συνδρομή στα εξωτερικά σύνορα, ιδίως τα κράτη μέλη εκείνα που αντιμετωπίζουν ειδικές και δυσανάλογες πιέσεις»,
- iv) παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο:
- «εα) συγκροτεί ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων που πρόκειται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων, πιλοτικών σχεδίων και ταχέων επεμβάσεων»,
- v) τα στοιχεία στ) και ζ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «στ) παρέχει στα κράτη μέλη την αναγκαία στήριξη, μεταξύ άλλων, κατόπιν αιτήσεως, για τον συντονισμό ή την οργάνωση κοινών επιχειρήσεων επαναπατριsmού·
- ζ) αναπτύσσει συνοριοφύλακες από τις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων σε κράτη μέλη για κοινές επιχειρήσεις, πιλοτικά σχέδια ή ταχείες επεμβάσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 863/2007»,
- vi) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:
- «η) αναπτύσσει και εκμεταλλεύεται, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001, συστήματα πληροφοριών που επιτρέπουν ταχείες και αξιόπιστες ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με διαφαινόμενους κινδύνους στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, περιλαμβανομένου του δικτύου πληροφοριών και συντονισμού, το οποίο συγκροτήθηκε δυνάμει της απόφασης 2005/267/ΕΚ (*)».
- θ) παρέχει την αναγκαία βοήθεια για την ανάπτυξη και λειτουργία ευρωπαϊκού συστήματος επιτήρησης των συνόρων και, αναλόγως των αναγκών, για την ανάπτυξη κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών, περιλαμβανομένης της διαλειτουργικότητας των συστημάτων.
- (*) Απόφαση 2005/267/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2005, για την ίδρυση ασφαλούς ηλεκτρονικού δικτύου πληροφοριών και συντονισμού των υπηρεσιών διαχείρισης της μετανάστευσης των κρατών μελών (ΕΕ L 83 της 1.4.2005, σ. 48).»
- β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:
- «1α. Σύμφωνα με το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο, κανείς δεν αποβιβάζεται ή παραδίδεται με άλλο τρόπο στις αρχές μιας χώρας κατά παράβαση της αρχής της μη επαναπροώθησης ή στην οποία υπάρχει κίνδυνος να απελαθεί ή να επαναπροωθηθεί προς άλλη χώρα κατά παράβαση της εν λόγω αρχής. Εξετάζονται σύμφωνα με το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο οι ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών, των θυμάτων σωματεμπορίας, των προσώπων που χρειάζονται ιατρική περίθαλψη, των προσώπων που έχουν ανάγκη διεθνούς προστασίας και άλλων ευάλωτων προσώπων.»
- γ) στην παράγραφο 2, το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Τα κράτη μέλη υποβάλλουν εκθέσεις στον οργανισμό όσον αφορά εκείνα τα επιχειρησιακά θέματα στα εξωτερικά σύνορα που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο του οργανισμού. Ο εκτελεστικός διευθυντής του οργανισμού ("εκτελεστικός διευθυντής") ενημερώνει το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού ("διοικητικό συμβούλιο") για τα εν λόγω θέματα σε τακτική βάση και οπωσδήποτε άπαξ ετησίως.»
- 4) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:
- «Άρθρο 2α
- Κώδικας δεοντολογίας**
- Ο οργανισμός εκπονεί και αναπτύσσει περαιτέρω κώδικα δεοντολογίας εφαρμοστέο στο σύνολο των επιχειρήσεων που συντονίζει ο οργανισμός. Ο κώδικας δεοντολογίας καθορίζει τις διαδικασίες που αποσκοπούν στη διασφάλιση των αρχών του κράτους δικαίου και του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στους ασυνόδευτους ανηλίκους και τα ευάλωτα πρόσωπα, καθώς και στα πρόσωπα που ζητούν διεθνή προστασία, διαδικασίες που εφαρμόζονται σε όλα τα πρόσωπα που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του οργανισμού.
- Ο οργανισμός αναπτύσσει τον κώδικα δεοντολογίας σε συνεργασία με το συμβουλευτικό φόρουμ στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 26α.»

5) Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

Κοινές επιχειρήσεις και πιλοτικά σχέδια στα εξωτερικά σύνορα

1. Ο οργανισμός αξιολογεί, εγκρίνει και συντονίζει προτάσεις για κοινές επιχειρήσεις και πιλοτικά σχέδια που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη, περιλαμβανομένων των αιτήσεων κρατών μελών σε σχέση με περιστάσεις που επιβάλλουν αυξημένη τεχνική και επιχειρησιακή βοήθεια, ιδίως σε περιπτώσεις ειδικών και δυσανάλογων πιέσεων.

Ο οργανισμός μπορεί να αναλαμβάνει ο ίδιος και να εκτελεί κοινές επιχειρήσεις και πιλοτικά σχέδια σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και σε συμφωνία με τα κράτη μέλη υποδοχής.

Μπορεί επίσης να αποφασίσει να θέσει τον τεχνικό του εξοπλισμό στη διάθεση των κρατών μελών που συμμετέχουν στις κοινές επιχειρήσεις ή τα πιλοτικά σχέδια.

Πριν από την πραγματοποίηση κοινών επιχειρήσεων ή πιλοτικών σχεδίων διενεργείται ενδελεχής ανάλυση κινδύνου.

1α. Ο οργανισμός δύναται να τερματίσει, αφού ενημερώσει τα οικεία κράτη μέλη, κοινές επιχειρήσεις και πιλοτικά σχέδια, αν έχουν παύσει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή των εν λόγω κοινών επιχειρήσεων ή πιλοτικών σχεδίων.

Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε κοινή επιχείρηση ή πιλοτικό σχέδιο μπορούν να ζητήσουν από τον οργανισμό να τερματίσει την εν λόγω κοινή επιχείρηση ή πιλοτικό σχέδιο.

Το κράτος μέλος υποδοχής προβλέπει τα κατάλληλα πειθαρχικά ή άλλα μέτρα σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία σε περίπτωση παραβιάσεων θεμελιωδών δικαιωμάτων ή διεθνών υποχρεώσεων προστασίας κατά την άσκηση κοινής επιχείρησης ή πιλοτικού σχεδίου.

Ο εκτελεστικός διευθυντής αναστέλλει ή τερματίζει, εν όλω ή εν μέρει, κοινές επιχειρήσεις και πιλοτικά σχέδια, εφόσον κρίνει ότι αυτές οι παραβιάσεις είναι σοβαρής φύσεως ή είναι πιθανό να συνεχιστούν.

1β. Ο οργανισμός συγκροτεί διαθέσιμο αριθμό συνοριοφυλάκων με την ονομασία ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων σύμφωνα με το άρθρο 3β, με σκοπό την πιθανή ανάπτυξη στο πλαίσιο των κοινών επιχειρήσεων και πιλοτικών σχεδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Αποφασίζει για την ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων και τεχνικού εξοπλισμού σύμφωνα με τα άρθρα 3α και 7.

2. Ο οργανισμός μπορεί να δραστηριοποιείται μέσω των ειδικών του παραρτημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 16 για την πρακτική οργάνωση κοινών επιχειρήσεων και πιλοτικών σχεδίων.

3. Ο οργανισμός αξιολογεί τα αποτελέσματα των κοινών επιχειρήσεων και των πιλοτικών σχεδίων και διαβιβάζει τις αναλυτικές εκθέσεις αξιολόγησης εντός 60 ημερών από τη λήξη των εν λόγω κοινών επιχειρήσεων και πιλοτικών σχεδίων στο διοικητικό συμβούλιο, συνοδευόμενες από τις παρατηρήσεις του Υπευθύνου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στον οποίο παραπέμπει το άρθρο 26α. Ο οργανισμός προβαίνει σε διεξοδική συγκριτική ανάλυση των εν λόγω αποτελεσμάτων ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα, η συνοχή και η αποτελεσματικότητα μελλοντικών κοινών επιχειρήσεων και πιλοτικών σχεδίων και την περιλαμβάνει στη γενική του έκθεση που προβλέπει το άρθρο 20 παράγραφος 2 στοιχείο β).

4. Ο οργανισμός χρηματοδοτεί ή συγχρηματοδοτεί τις κοινές επιχειρήσεις και τα πιλοτικά σχέδια που αναφέρονται στην παράγραφο 1, με επιχορηγήσεις από τον προϋπολογισμό του και σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον οργανισμό.

5. Οι παράγραφοι 1α και 4 ισχύουν επίσης στις ταχείες επεμβάσεις.».

6) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 3α

Οργανωτικές πτυχές των κοινών επιχειρήσεων και πιλοτικών σχεδίων

1. Ο εκτελεστικός διευθυντής καταρτίζει επιχειρησιακό σχέδιο για τις κοινές επιχειρήσεις και τα πιλοτικά σχέδια που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1. Ο εκτελεστικός διευθυντής και το κράτος μέλος υποδοχής, κατόπιν διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε κοινή επιχείρηση ή πιλοτικό σχέδιο, συμφωνούν επί του επιχειρησιακού σχεδίου, με το οποίο αποσαφηνίζονται εγκαίρως οι σχετικές οργανωτικές πτυχές πριν από την προβλεπόμενη έναρξη της εν λόγω κοινής επιχείρησης ή πιλοτικού σχεδίου.

Το επιχειρησιακό σχέδιο καλύπτει όλες τις πτυχές που κρίνονται αναγκαίες για τη διεξαγωγή των κοινών επιχειρήσεων ή των πιλοτικών σχεδίων και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) περιγραφή της κατάστασης και του τρόπου δράσης και των σκοπών της αποστολής, καθώς και του επιχειρησιακού στόχου·
- β) την προβλεπόμενη διάρκεια της κοινής επιχείρησης ή του πιλοτικού σχεδίου·
- γ) τη γεωγραφική περιοχή όπου θα πραγματοποιηθεί η κοινή επιχείρηση ή το πιλοτικό σχέδιο·

- δ) περιγραφή των καθηκόντων και ειδικές οδηγίες για τους προσκεκλημένους υπαλλήλους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι βάσεις δεδομένων στις οποίες επιτρέπεται η πρόσβαση και τα επιτρεπόμενα υπηρεσιακά όπλα, πυρομαχικά και εξοπλισμός στο κράτος μέλος υποδοχής·
- ε) τη σύνθεση των ομάδων προσκεκλημένων υπαλλήλων, καθώς και την ανάπτυξη του λοιπού σχετικού προσωπικού·
- στ) διατάξεις περί διοίκησης και ελέγχου, στις οποίες περιλαμβάνονται το όνομα και ο βαθμός των συνοριοφυλάκων του κράτους μέλους υποδοχής που είναι αρμόδιοι για τη συνεργασία με τους προσκεκλημένους υπαλλήλους και με τον οργανισμό, ιδίως δε εκείνων των συνοριοφυλάκων οι οποίοι διοικούν τις ομάδες κατά τη διάρκεια της αποστολής, καθώς και τη θέση των προσκεκλημένων υπαλλήλων στη δομή διοίκησης·
- ζ) τον τεχνικό εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της εκάστοτε κοινής επιχείρησης ή πιλοτικού σχεδίου, περιλαμβανομένων ειδικών απαιτήσεων, όπως οι όροι χρήσης, τα πληρώματα που θα χρειασθούν και το θέμα της μεταφοράς και λοιπής επιμελητείας, και δημοσιονομικών διατάξεων·
- η) λεπτομερείς προβλέψεις για την άμεση αναφορά συμβάντων από τον οργανισμό στο διοικητικό συμβούλιο και τις οικείες εθνικές δημόσιες αρχές·
- θ) μηχανισμό αναφοράς και αξιολόγησης με παραμέτρους επιδόσεων για τις εκδόσεις αξιολόγησης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3·
- ι) σε σχέση με θαλάσσιες επιχειρήσεις, ειδικές πληροφορίες για την εφαρμογή της σχετικής δικαιοδοσίας και νομοθεσίας στη γεωγραφική περιοχή όπου διεξάγεται η εκάστοτε κοινή επιχείρηση ή πιλοτικό σχέδιο, περιλαμβανομένων των αναφορών στη διεθνή και την ενωσιακή νομοθεσία όσον αφορά τη σύλληψη, τη διάσωση στη θάλασσα και την αποβίβαση·
- ια) λεπτομερείς πληροφορίες για τη συνεργασία με τρίτες χώρες, άλλους οργανισμούς της Ένωσης ή διεθνείς οργανώσεις.

2. Για οποιαδήποτε τροποποίηση ή προσαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου απαιτείται συμφωνία του εκτελεστικού διευθυντή και του κράτους μέλους υποδοχής. Ο οργανισμός αποστέλλει πάραυτα αντίγραφο του τροποποιημένου ή προσαρμοσμένου επιχειρησιακού σχεδίου στα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

3. Ο οργανισμός, στο πλαίσιο των συντονιστικών του καθηκόντων, μεριμνά για την επιχειρησιακή υλοποίηση όλων των οργανωτικών πτυχών, περιλαμβανομένης της παρουσίας μέλους του προσωπικού του οργανισμού κατά τη διάρκεια των κοινών επιχειρήσεων και των πιλοτικών σχεδίων που μνημονεύονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 3β

Σύνθεση και ανάπτυξη των ευρωπαϊκών ομάδων συνοριοφυλάκων

1. Βάσει προτάσεως του εκτελεστικού διευθυντή, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει, με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του που διαθέτουν δικαίωμα ψήφου, σχετικά με τα αναγκαία προσόντα και τον συνολικό αριθμό συνοριοφυλάκων που τίθενται στη διάθεση των ευρωπαϊκών ομάδων συνοριοφυλάκων. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται για οποιαδήποτε επακόλουθη μεταβολή των αναγκαίων προσόντων και του συνολικού αριθμού. Τα κράτη μέλη συνεισφέρουν στις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων μέσω διαθέσιμου αριθμού συνοριοφυλάκων που συγκροτείται σε εθνικό επίπεδο βάσει των διαφόρων καθορισμένων προσόντων που καθορίζονται από τον οργανισμό, με τον διορισμό συνοριοφυλάκων που διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα.

2. Η συμβολή των κρατών μελών με συνοριοφυλάκες τους σε ειδικές κοινές δράσεις και πιλοτικά σχέδια για τα προσεχή έτη σχεδιάζεται βάσει ετήσιων διμερών διαπραγματεύσεων και συμφωνιών μεταξύ του οργανισμού και των κρατών μελών. Σύμφωνα με τις εν λόγω συμφωνίες, τα κράτη μέλη θέτουν τους συνοριοφύλακες στη διάθεση του οργανισμού προς ανάπτυξη κατόπιν αιτήσεώς του, εκτός εάν αντιμετωπίζουν εξαιρετική κατάσταση η οποία θίγει σοβαρά την εκτέλεση εθνικών καθηκόντων. Κάθε τέτοια αίτηση υποβάλλεται 45 ημέρες τουλάχιστον πριν από τη σκοπούμενη ανάπτυξη. Δεν θίγεται η αυτονομία του κράτους μέλους καταγωγής όσον αφορά την επιλογή του προσωπικού και τη διάρκεια της αποστολής του.

3. Ο οργανισμός συνεισφέρει επίσης στις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων με τη διάθεση κατάλληλα κατρητισμένων συνοριοφυλάκων οι οποίοι αποσπώνται από τα κράτη μέλη ως εθνικοί εμπειρογνώμονες κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφος 5. Η συμβολή των κρατών μελών όσον αφορά την απόσπαση συνοριοφυλάκων τους στον οργανισμό για τα προσεχή έτη σχεδιάζεται βάσει ετήσιων διμερών διαπραγματεύσεων και συμφωνιών μεταξύ του οργανισμού και των κρατών μελών.

Κατ' εφαρμογή των εν λόγω συμφωνιών, τα κράτη μέλη καθιστούν τους συνοριοφύλακες διαθέσιμους για απόσπαση, εκτός αν αυτό θα επηρέαζε ουσιαστικά την εκτέλεση εθνικών καθηκόντων. Στις περιπτώσεις αυτές τα κράτη μέλη μπορούν να ανακαλούν τους αποσπασμένους συνοριοφύλακες τους.

Η μέγιστη διάρκεια των αποσπάσεων αυτών δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ανά δωδεκάμηνο. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι αποσπασμένοι συνοριοφύλακες θεωρούνται προσκεκλημένοι υπάλληλοι και έχουν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 10. Το κράτος μέλος που έχει αποσπάσει τους εν λόγω συνοριοφύλακες θεωρείται κράτος μέλος καταγωγής, όπως ορίζεται στο άρθρο 1α σημείο 3), με σκοπό την εφαρμογή των άρθρων 3γ, 10 και 10β. Το λοιπό προσωπικό που απασχολείται πρόσκαιρα από τον οργανισμό και δεν νομιμοποιείται να ασκεί καθήκοντα συνοριακού ελέγχου αναπτύσσεται στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων και πιλοτικών σχεδίων αποκλειστικά και μόνο για την άσκηση συντονιστικών καθηκόντων.

4. Τα μέλη των ευρωπαϊκών ομάδων συνοριοφυλάκων, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, σέβονται πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα, περιλαμβανομένης της πρόσβασης σε διαδικασίες χορήγησης ασύλου, και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Οιαδήποτε μέτρα λαμβάνονται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους είναι ανάλογα προς τους επιδιωκόμενους στόχους. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους δεν κάνουν διακρίσεις εις βάρος ατόμων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

5. Δυνάμει του άρθρου 8ζ, ο οργανισμός διορίζει συντονιστή για κάθε κοινή επιχείρηση ή πιλοτικό σχέδιο για τις οποίες αναπτύσσονται μέλη των ευρωπαϊκών ομάδων συνοριοφυλάκων.

Ο ρόλος του συντονιστή είναι να προάγει τη συνεργασία και τον συντονισμό ανάμεσα στα κράτη μέλη υποδοχής και τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

6. Ο οργανισμός καλύπτει τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται τα κράτη μέλη για τη διάθεση συνοριοφυλάκων δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου στις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8η.

7. Ο οργανισμός ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ετήσια βάση για τον αριθμό των συνοριοφυλάκων τον οποίο δεσμεύει κάθε κράτος μέλος για τις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 3γ

Εντολές προς τις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων

1. Κατά την ανάπτυξη ευρωπαϊκών ομάδων συνοριοφυλάκων, εντολές προς τις ομάδες εκδίδει το κράτος μέλος υποδοχής σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο για το οποίο γίνεται λόγος στο άρθρο 3α παράγραφος 1.

2. Ο οργανισμός, μέσω του συντονιστή του, όπως ορίζεται στο άρθρο 3β παράγραφος 5, δύναται να γνωστοποιεί στο κράτος μέλος υποδοχής τις απόψεις του όσον αφορά τις εντολές που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος υποδοχής λαμβάνει υπόψη τις εν λόγω απόψεις.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 8ζ, το κράτος μέλος υποδοχής παρέχει κάθε απαραίτητη συνδρομή στον συντονιστή, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους πρόσβασης στις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων ανά πάσα στιγμή καθ' όλη τη διάρκεια της αποστολής.

4. Τα μέλη των ευρωπαϊκών ομάδων συνοριοφυλάκων, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, εξακολουθούν να υπόκεινται στις πειθαρχικές ρυθμίσεις του κράτους μέλους καταγωγής τους.»

7) Το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

Ανάλυση κινδύνου

Ο οργανισμός καταρτίζει και εφαρμόζει κοινό υπόδειγμα ολοκληρωμένης ανάλυσης κινδύνου.

Εκπονεί τόσο γενικές όσο και ειδικές αναλύσεις κινδύνων, τις οποίες υποβάλλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή.

Για τον σκοπό ανάλυσης κινδύνου, ο οργανισμός μπορεί να αξιολογεί, κατόπιν διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν επερχόμενες προκλήσεις, περιλαμβανομένων των παρουσών και μελλοντικών απειλών και πιέσεων στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, ιδίως για εκείνα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ειδικές και δυσανάλογες πιέσεις. Προς τούτο, ο οργανισμός μπορεί να αξιολογεί τον εξοπλισμό και τους πόρους των κρατών μελών στον τομέα του ελέγχου των συνόρων. Η αξιολόγηση βασίζεται σε πληροφορίες που παρέχουν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και στις εκδόσεις και τα αποτελέσματα κοινών επιχειρήσεων, πιλοτικών σχεδίων, ταχέων επεμβάσεων και άλλων δραστηριοτήτων του οργανισμού. Οι εν λόγω αξιολογήσεις δεν θίγουν τον μηχανισμό αξιολόγησης Σένγκεν.

Τα πορίσματα των εν λόγω αξιολογήσεων υποβάλλονται στο διοικητικό συμβούλιο.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη παρέχουν στον οργανισμό κάθε αναγκαία πληροφορία σχετικά με την κατάσταση και πιθανές απειλές στα εξωτερικά τους σύνορα.

Για την κατάρτιση από τον οργανισμό του κοινού βασικού κορμού μαθημάτων για την εκπαίδευση των συνοριοφυλάκων που προβλέπεται στο άρθρο 5, ο οργανισμός αξιοποιεί τα αποτελέσματα του κοινού υποδείγματος ολοκληρωμένης ανάλυσης κινδύνου.»

8) Το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

α) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ο οργανισμός παρέχει στους συνοριοφύλακες που είναι μέλη των ευρωπαϊκών ομάδων συνοριοφυλάκων προηγμένη εκπαίδευση σχετική με τα καθήκοντα και τις εξουσίες τους και διεξάγει τακτικά ασκήσεις με τους εν λόγω συνοριοφύλακες σύμφωνα με πρόγραμμα προηγμένης εκπαίδευσης και άσκησης που καθορίζεται στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας του.

Ο οργανισμός αναλαμβάνει επίσης τις αναγκαίες πρωτοβουλίες για να εξασφαλίσει ότι όλοι οι συνοριοφύλακες και το λοιπό προσωπικό των κρατών μελών που συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων, όπως και το προσωπικό του οργανισμού, έχουν λάβει, πριν από τη συμμετοχή τους σε επιχειρησιακές δραστηριότητες που οργανώνει ο οργανισμός, κατάρτιση σχετικά με την οικεία νομοθεσία της Ένωσης και το διεθνές δίκαιο, περιλαμβανομένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της πρόσβασης σε διεθνή προστασία και κατευθυντήριες γραμμές για τον εντοπισμό των ατόμων που ζητούν προστασία και την παραπομπή τους σε κατάλληλες δομές.

Ο οργανισμός καπαρτίζει και αναπτύσσει περαιτέρω κοινούς βασικούς κορμούς μαθημάτων για την εκπαίδευση των συνοριοφυλάκων και εξασφαλίζει την κατάρτιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο των εκπαιδευτών των εθνικών συνοριοφυλάκων των κρατών μελών, μεταξύ άλλων και για τα θεμελιώδη δικαιώματα, την πρόσβαση σε διεθνή προστασία και το σχετικό ναυτικό δίκαιο.

Ο οργανισμός καπαρτίζει τους κοινούς βασικούς κορμούς μαθημάτων μετά από διαβουλεύσεις με το συμβουλευτικό φόρουμ στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 26α.

Τα κράτη μέλη ενσωματώνουν τους κοινούς βασικούς κορμούς μαθημάτων στην εκπαίδευση των εθνικών τους συνοριοφυλάκων.»

β) το ακόλουθο εδάφιο εισάγεται μετά το τελευταίο εδάφιο:

«Ο οργανισμός καθιερώνει πρόγραμμα ανταλλαγής που επιτρέπει στους συνοριοφύλακες που συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων να αποκτήσουν γνώσεις ή ειδική τεχνογνωσία από εμπειρίες και καλές πρακτικές που αποκόμισαν στο εξωτερικό μέσω της συνεργασίας τους με συνοριοφύλακες σε κάποιο κράτος μέλος διαφορετικό από το δικό τους.»

9) Τα άρθρα 6 και 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 6

Παρακολούθηση της έρευνας και συμβολή σε αυτήν

Ο οργανισμός παρακολουθεί με δική του πρωτοβουλία και συμβάλλει στις εξελίξεις στην έρευνα σχετικά με τον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων και διαδίδει τις σχετικές πληροφορίες στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

Άρθρο 7

Τεχνικός εξοπλισμός

1. Ο οργανισμός μπορεί να αγοράζει, μόνος του ή σε συγκυριότητα με κάποιο κράτος μέλος, ή να μισθώνει τεχνικό εξοπλισμό για τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων προς ανάπτυξη στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων, πιλοτικών σχεδίων, ταχέων επεμβάσεων, κοινών επιχειρήσεων επαναπατριsmού ή σχεδίων τεχνικής βοήθειας σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες στους οποίους υπόκειται ο οργανισμός. Πριν από κάθε

αγορά ή μίσθωση εξοπλισμού που συνεπάγεται σοβαρές δαπάνες για τον οργανισμό διενεργείται υποχρεωτικά διεξοδική ανάλυση αναγκών και κόστους/ωφέλειας. Κάθε τέτοια δαπάνη προβλέπεται στον προϋπολογισμό του οργανισμού όπως εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 9. Σε περίπτωση που ο οργανισμός σκοπεύει να αγοράσει ή να μισθώσει σημαντικό τεχνικό εξοπλισμό, όπως σκάφη ανοικτής θαλάσσης και περιπολικά σκάφη ή οχήματα επιτήρησης των ακτών, ισχύουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) σε περίπτωση αγοράς και συγκυριότητας, ο οργανισμός συμφωνεί τυπικώς με ένα κράτος μέλος ότι αυτό το τελευταίο θα μεριμνήσει για την καταχώριση του εξοπλισμού σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους·

β) αν πρόκειται για μίσθωση, ο εξοπλισμός καταχωρίζεται υποχρεωτικά σε κράτος μέλος.

Βάσει πρότυπης συμφωνίας που καπαρτίζεται από τον οργανισμό, το κράτος μέλος καταχώρισης και ο οργανισμός συμφωνούν τις λεπτομερείς ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν τις περιόδους πλήρους διαθεσιμότητας των πόρων που ανήκουν κατά συγκυριότητα στον οργανισμό, καθώς και τους όρους χρήσης του εξοπλισμού.

Το κράτος μέλος καταχώρισης ή ο προμηθευτής του τεχνικού εξοπλισμού παρέχει τους αναγκαίους εμπειρογνώμονες και τεχνικό πλήρωμα έτσι ώστε να είναι δυνατή η λειτουργία του τεχνικού εξοπλισμού κατά τρόπο νομικά ορθό και ασφαλή.

2. Ο οργανισμός καπαρτίζει και τηρεί κεντρικά μητρώα του εξοπλισμού που αποτελεί μέρος αποθέματος τεχνικού εξοπλισμού και ανήκει είτε στα κράτη μέλη είτε στον οργανισμό και εξοπλισμού που ανήκει κατά συγκυριότητα στα κράτη μέλη και στον οργανισμό με σκοπό τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων. Το απόθεμα τεχνικού εξοπλισμού περιλαμβάνει μια ελάχιστη ποσότητα ανά είδος τεχνικού εξοπλισμού όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου. Ο εξοπλισμός που έχει καταχωριστεί ως μέρος του αποθέματος τεχνικού εξοπλισμού αναπτύσσεται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που προβλέπονται στα άρθρα 3, 8α και 9.

3. Τα κράτη μέλη συνεισφέρουν στο απόθεμα τεχνικού εξοπλισμού που προβλέπεται στην παράγραφο 2. Η συνεισφορά από τα κράτη μέλη στο απόθεμα και η εγκατάσταση του τεχνικού εξοπλισμού για ειδικές δράσεις θα προγραμματίζονται με βάση ετήσιες διμερείς διαπραγματεύσεις και συμφωνίες μεταξύ του οργανισμού και των κρατών μελών. Σύμφωνα με τις συμφωνίες αυτές και στον βαθμό που πρόκειται για την ελάχιστη ποσότητα τεχνικού εξοπλισμού που είναι απαραίτητη για ένα συγκεκριμένο έτος, τα κράτη μέλη παρέχουν τον τεχνικό εξοπλισμό που τους αναλογεί προς ανάπτυξη κατόπιν αιτήσεως του οργανισμού, εκτός αν αντιμετωπίζουν κάποια εξαιρετική κατάσταση η οποία επηρεάζει ουσιαστικά την εκτέλεση εθνικών καθηκόντων. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται τουλάχιστον 45 ημέρες πριν από τη σκοπούμενη ανάπτυξη. Οι συνεισφορές των κρατών μελών στο απόθεμα τεχνικού εξοπλισμού αναθεωρούνται σε ετήσια βάση.

4. Ο οργανισμός διαχειρίζεται τα μητρώα του αποθέματος τεχνικού εξοπλισμού ως εξής:

- α) ταξινόμηση ανά είδος εξοπλισμού και ανά είδος επιχείρησης·
- β) ταξινόμηση ανά ιδιοκτήτη (κράτος μέλος, οργανισμός, άλλος)·
- γ) συνολική ποσότητα αναγκαίου εξοπλισμού·
- δ) ανάγκες για πληρώματα, αν υπάρχουν·
- ε) λοιπές πληροφορίες, όπως λεπτομέρειες καταχώρισης, απαιτήσεις μεταφοράς και συντήρησης, εφαρμοστέα εθνικά καθεστώτα εξαγωγής, τεχνικές οδηγίες ή άλλες πληροφορίες που χρησιμεύουν για τον σωστό χειρισμό του εξοπλισμού.

5. Ο οργανισμός χρηματοδοτεί την ανάπτυξη του τεχνικού εξοπλισμού που αποτελεί μέρος της ελάχιστης ποσότητας τεχνικού εξοπλισμού την οποία το εκάστοτε κράτος μέλος παρέχει για ένα συγκεκριμένο έτος. Η ανάπτυξη τεχνικού εξοπλισμού που δεν αποτελεί μέρος της ελάχιστης ποσότητας τεχνικού εξοπλισμού συγχρηματοδοτείται από τον οργανισμό σε ποσοστό που δεν μπορεί να υπερβεί το 100 % των επιλέξιμων δαπανών, εάν ληφθούν υπόψη οι ειδικές περιστάσεις των κρατών μελών που αναπτύσσουν τον εν λόγω τεχνικό εξοπλισμό.

Βάσει πρότασης του εκτελεστικού διευθυντή, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει ετησίως, σύμφωνα με το άρθρο 24, για τους κανόνες σχετικά με τον τεχνικό εξοπλισμό, μεταξύ άλλων σχετικά με τις αναγκαίες συνολικές ελάχιστες ποσότητες ανά είδος τεχνικού εξοπλισμού, τους όρους ανάπτυξης και την επιστροφή των εξόδων. Για δημοσιονομικούς λόγους η εν λόγω απόφαση πρέπει να λαμβάνεται από το διοικητικό συμβούλιο μέχρι τις 31 Μαρτίου κάθε έτους.

Ο οργανισμός προτείνει την ελάχιστη ποσότητα τεχνικού εξοπλισμού με γνώμονα τις ανάγκες του, ειδικότερα για να διασφαλιστεί η ικανότητά του να πραγματοποιεί κοινές επιχειρήσεις, πιλοτικά σχέδια, ταχείες επεμβάσεις και κοινές επιχειρήσεις επαναπατριsmού, με βάση το πρόγραμμα εργασιών του για το συγκεκριμένο έτος.

Αν η ελάχιστη ποσότητα τεχνικού εξοπλισμού αποδειχθεί ανεπαρκής για την υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδίου που έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων, πιλοτικών σχεδίων, ταχέων επεμβάσεων ή κοινών επιχειρήσεων επαναπατριsmού, ο οργανισμός αναθεωρεί βάσει τεκμηριωμένων αναγκών και μιας συμφωνίας με τα κράτη μέλη.

6. Ο οργανισμός υποβάλλει σε μηνιαία βάση στο διοικητικό συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη σύνθεση και την ανάπτυξη εξοπλισμού που αποτελεί μέρος του αποθέματος τεχνικού εξοπλισμού. Σε περίπτωση μη επίτευξης της ελάχιστης ποσότητας τεχνικού εξοπλισμού που προβλέπεται στην παράγραφο 5, ο εκτελεστικός διευθυντής ενημερώνει σχετικά αμελλητί το διοικητικό συμβούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει

κατεπειγόντως για την ιεράρχηση προτεραιοτήτων όσον αφορά την ανάπτυξη του τεχνικού εξοπλισμού και λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για την αποκατάσταση των ελλείψεων που έχουν διαπιστωθεί. Ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τις διαπιστωθείσες ελλείψεις και τα ληφθέντα μέτρα. Η Επιτροπή ακολούθως ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, υποβάλλοντας συγχρόνως και τη δική της εκτίμηση.

7. Ο οργανισμός ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ετήσια βάση για την ποσότητα του τεχνικού εξοπλισμού τον οποίο δεσμεύει κάθε κράτος μέλος για το απόθεμα τεχνικού εξοπλισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.»

10) Το άρθρο 8 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 78 παράγραφος 3 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»), ένα ή περισσότερα κράτη μέλη που υφίστανται ιδιαίτερες και δυσανάλογες πιέσεις και αντιμετωπίζουν περιστάσεις οι οποίες απαιτούν αυξημένη τεχνική και επιχειρησιακή βοήθεια κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους όσον αφορά τον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων μπορούν να ζητήσουν τη συνδρομή του οργανισμού. Ο οργανισμός σύμφωνα με το άρθρο 3 διοργανώνει την κατάλληλη τεχνική και επιχειρησιακή συνδρομή προς τα αιτούντα κράτη μέλη.»

β) στην παράγραφο 2 προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«γ) να αποστέλλει συνοριοφύλακες από τις ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων.»

γ) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Ο οργανισμός δύναται να αγοράζει τεχνικό εξοπλισμό για τους ελέγχους και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων που θα χρησιμοποιείται από τους εμπειρογνώμονές του και εντός του πλαισίου των ταχέων επεμβάσεων όσο διαρκούν.»

11) Το άρθρο 8α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 8α

Ταχείες επεμβάσεις

Αιτήσει κρατους μέλους που αντιμετωπίζει κατάσταση επείγουσας και εξαιρετικής πίεσης, ιδίως στην περίπτωση αφίξεως σε ορισμένα σημεία των εξωτερικών συνόρων μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών που επιχειρούν να εισέλθουν παράνομα στο έδαφος των κρατών μελών, ο οργανισμός μπορεί να αποστείλει στο αιτούν κράτος μέλος για περιορισμένο χρονικό διάστημα μία ή περισσότερες ευρωπαϊκές ομάδες συνοριοφυλάκων («ομάδες») για την απαιτούμενη διάρκεια, σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 863/2007.»

- 12) Στο άρθρο 8δ, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Εάν ο εκτελεστικός διευθυντής αποφασίσει να αναπτύξει μία ή περισσότερες ομάδες, ο οργανισμός μαζί με το αιτούν κράτος μέλος καταρτίζουν επιχειρησιακό σχέδιο αμέσως σύμφωνα με το άρθρο 8ε και σε κάθε περίπτωση το αργότερο μέσα σε πέντε εργάσιμες μέρες από την ημερομηνία της απόφασης.»

- 13) Στο άρθρο 8ε, η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

- α) τα στοιχεία ε), στ) και ζ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«ε) τη σύνθεση των ομάδων, καθώς και την ανάπτυξη λοιπού προσωπικού·

στ) διατάξεις περί διοίκησης και ελέγχου, στις οποίες περιλαμβάνονται το όνομα και ο βαθμός των συνοριοφυλάκων του κράτους μέλους υποδοχής που είναι αρμόδιοι για τη συνεργασία με τις ομάδες, ιδίως δε εκείνων των συνοριοφυλάκων οι οποίοι διοικούν τις ομάδες κατά τη διάρκεια της αποστολής, καθώς και τη θέση των ομάδων στη δομή διοίκησης·

ζ) τον τεχνικό εξοπλισμό που πρόκειται να αναπτυχθεί σε συνδυασμό με τις ομάδες, περιλαμβανομένων ειδικών απαιτήσεων, όπως οι όροι χρήσης, τα πληρώματα που θα χρειασθούν και το θέμα της μεταφοράς και λοιπής επιμελητείας, και δημοσιονομικών διατάξεων·»

- β) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:

«η) λεπτομερείς προβλέψεις για την άμεση αναφορά συμβάντων από τον οργανισμό στο διοικητικό συμβούλιο και τις οικείες εθνικές δημόσιες αρχές·

θ) μηχανισμό αναφοράς και αξιολόγησης με παραμέτρους επιδόσεων για τις εκθέσεις αξιολόγησης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3·

ι) σε σχέση με θαλάσσιες επιχειρήσεις, συγκεκριμένες πληροφορίες για την εφαρμογή της σχετικής δικαιοδοσίας και νομοθεσίας στη γεωγραφική περιοχή όπου διεξάγεται η ταχεία επέμβαση, περιλαμβανομένων αναφορών στη διεθνή και την ενωσιακή νομοθεσία όσον αφορά τη σύλληψη, τη διάσωση στη θάλασσα και την αποβίβαση·

ια) λεπτομερείς πληροφορίες για τη συνεργασία με τρίτες χώρες, άλλους οργανισμούς της Ένωσης ή διεθνείς οργανώσεις.»

- 14) Στο άρθρο 8η παράγραφος 1, το εισαγωγικό μέρος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Ο οργανισμός καλύπτει πλήρως τις ακόλουθες δαπάνες των κρατών μελών, όταν διαθέτουν συνοριοφυλάκες για τους σκοπούς που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1β και στα άρθρα 8α και 8γ·».

- 15) Το άρθρο 9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 9

Συνεργασία σε θέματα επαναπατρισμού

1. Με την επιφύλαξη της πολιτικής επαναπατρισμού της Ένωσης και ειδικότερα της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (*) και χωρίς να υπεισέρχεται στο σκεπτικό των αποφάσεων επαναπατρισμού, ο οργανισμός παρέχει την αναγκαία συνδρομή και, κατόπιν αιτήσεων των συμμετεχόντων κρατών μελών, εξασφαλίζει τον συντονισμό ή την οργάνωση των κοινών επιχειρήσεων επαναπατρισμού των κρατών μελών, μεταξύ άλλων με τη ναύλωση αεροσκαφών για τους σκοπούς των επιχειρήσεων αυτών. Ο οργανισμός αποφασίζει τη χρηματοδότηση ή συγχρηματοδότηση των επιχειρήσεων και σχεδίων της παρούσας παραγράφου, με επιχορήγησης από τον προϋπολογισμό του, σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον οργανισμό. Ο οργανισμός μπορεί επίσης να χρησιμοποιεί δημοσιονομικούς πόρους της Ένωσης που είναι διαθέσιμοι στον τομέα του επαναπατρισμού. Ο οργανισμός διασφαλίζει ότι, στο πλαίσιο των συμφωνιών επιχορήγησης που συνάπτει με κράτη μέλη, η παροχή οποιασδήποτε χρηματοδοτικής στήριξης τελεί υπό την αίρεση του πλήρους σεβασμού του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

1α. Ο οργανισμός εκπονεί κώδικα δεοντολογίας ο οποίος θα εφαρμόζεται για τον επαναπατρισμό παρανόμως ευρισκόμενων υπηκόων τρίτων χωρών και θα ισχύει στο πλαίσιο κάθε κοινής επιχείρησης επαναπατρισμού που συντονίζεται από τον οργανισμό, στον εν λόγω δε κώδικα θα περιγράφονται κοινές τυποποιημένες διαδικασίες, με τις οποίες επιδιώκεται να απλουστευθεί η οργάνωση κοινών επιχειρήσεων επαναπατρισμού και να διασφαλισθεί ότι οι επαναπατρισμοί πραγματοποιούνται με ανθρωπινό τρόπο και σε πλήρη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα, ιδίως δε με την αρχή της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της απαγόρευσης των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης, το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια και τα δικαιώματα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την απαγόρευση διακρίσεων.

1β. Ο κώδικας δεοντολογίας αποδίδει ιδίως βαρύτητα στην υποχρέωση που καθορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 6 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ σχετικά με την πρόβλεψη αποτελεσματικού συστήματος παρακολούθησης των αναγκαστικών επαναπατρισμών και στη Στρατηγική για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα στην οποία παραπέμπει το άρθρο 26α παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού. Η παρακολούθηση των κοινών επιχειρήσεων επαναπατρισμού θα πρέπει να πραγματοποιείται βάσει αντικειμενικών και διαφανών κριτηρίων και καλύπτει το σύνολο της κοινής επιχείρησης επαναπατρισμού, από το στάδιο προ της αναχώρησης μέχρι την παράδοση του επαναπατριζομένου στις αρχές της χώρας επαναπατρισμού.

1γ. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τακτικά τον οργανισμό για τις ανάγκες τους όσον αφορά συνδρομή ή συντονισμό από τον οργανισμό. Ο οργανισμός καταρτίζει κυλιόμενο επιχειρησιακό σχέδιο για την παροχή της αναγκαίας επιχειρησιακής υποστήριξης στα κράτη μέλη που την έχουν ζητήσει, περιλαμβανομένου του τεχνικού εξοπλισμού που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο 24 βάσει πρότασης του εκτελεστικού διευθυντή σχετικά με το περιεχόμενο και τον τρόπο δράσης του κυλιόμενου επιχειρησιακού σχεδίου.

2. Ο οργανισμός συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών που μνημονεύονται στο άρθρο 14 για να προσδιορίζει βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τη χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων και τον επαναπατρισμό παρανόμως ευρισκόμενων υπηκόων τρίτων χωρών.

(*) ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98.».

- 16) Στο άρθρο 10, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, οι προσκεκλημένοι υπάλληλοι οφείλουν να τηρούν τη νομοθεσία της Ένωσης και το διεθνές δίκαιο και να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής.».

- 17) Το άρθρο 11 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 11

Συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών

Ο οργανισμός δύναται να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τα καθήκοντά του με την Επιτροπή και τα κράτη μέλη και, οσάκις κρίνεται σκόπιμο, με τους οργανισμούς της Ένωσης στους οποίους παραπέμπει το άρθρο 13. Αναπτύσσει και θέτει σε λειτουργία σύστημα πληροφοριών που επιτρέπει την ανταλλαγή διαβαθμισμένων πληροφοριών με τους εν λόγω παράγοντες, περιλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα οποία παραπέμπουν τα άρθρα 11α, 11β και 11γ.

Ο οργανισμός δύναται να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τα καθήκοντά του με το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία, εάν η ανταλλαγή σχετίζεται με τις δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν σύμφωνα με το άρθρο 12 και το άρθρο 20 παράγραφος 5.».

- 18) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 11α

Προστασία δεδομένων

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 εφαρμόζεται στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τον οργανισμό.

Το διοικητικό συμβούλιο θεσπίζει μέτρα για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 από τον οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τον υπεύθυνο προστασίας

δεδομένων του οργανισμού. Τα μέτρα αυτά θεσπίζονται κατόπιν διαβουλεύσεων με τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Με την επιφύλαξη των άρθρων 11β και 11γ, ο οργανισμός μπορεί να επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα για διοικητικούς σκοπούς.

Άρθρο 11β

Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων επαναπατρισμού

1. Ο οργανισμός, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του οργάνωσης και συντονισμού των κοινών επιχειρήσεων επαναπατρισμού των κρατών μελών στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 9, μπορεί να επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα ατόμων που υπόκεινται σε αυτές τις κοινές επιχειρήσεις επαναπατρισμού.

2. Η επεξεργασία αυτών των προσωπικών δεδομένων σέβεται τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας. Ειδικότερα, περιορίζεται αυστηρά στα προσωπικά δεδομένα που απαιτούνται για τους σκοπούς της κοινής επιχείρησης επαναπατρισμού.

3. Τα προσωπικά δεδομένα διαγράφονται αμέσως μόλις επιτευχθεί ο σκοπός για τον οποίο συνελέγησαν και το αργότερο δέκα ημέρες μετά το πέρας της κοινής επιχείρησης επαναπατρισμού.

4. Στις περιπτώσεις όπου τα προσωπικά δεδομένα δεν διαβιβάζονται στον μεταφορέα από το κράτος μέλος, μπορεί ο οργανισμός να διαβιβάσει αυτά τα δεδομένα.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σύμφωνα με τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 11α.

Άρθρο 11γ

Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται κατά τη διάρκεια κοινών επιχειρήσεων, πιλοτικών σχεδίων και ταχέων επεμβάσεων

1. Χωρίς να θίγεται η αρμοδιότητα των κρατών μελών να συλλέγουν προσωπικά δεδομένα στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων, πιλοτικών σχεδίων και ταχέων επεμβάσεων και με την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3, ο οργανισμός μπορεί να επεξεργασθεί περαιτέρω τα προσωπικά δεδομένα που συνέλεξαν τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια αυτών των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων και διαβίβασαν στον οργανισμό με σκοπό να συμβάλουν στην ασφάλεια των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών.

2. Αυτή η περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από τον οργανισμό περιορίζεται σε προσωπικά δεδομένα που αφορούν πρόσωπα για τα οποία οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών έχουν βάσιμες υποψίες ότι εμπλέκονται σε διασυνοριακές εγκληματικές δραστηριότητες, σε δραστηριότητες διευκόλυνσης της παράνομης μεταναστευσης ή σε δραστηριότητες εμπορίας ανθρώπων όπως καθορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 2002/90/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2002, για τον ορισμό της υποβοήθησης της παράνομης εισόδου, διέλευσης και διαμονής (*).

3. Τα προσωπικά δεδομένα της παραγράφου 2 υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία από τον οργανισμό μόνον για τους εξής σκοπούς:

α) τη διαβίβαση, κατά περίπτωση, στην Ευρωπόλ ή άλλες υπηρεσίες επιβολής της ενωσιακής νομοθεσίας, με την επιφύλαξη του άρθρου 13·

β) τη χρησιμοποίηση για την προετοιμασία των αναλύσεων κινδύνου στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 4. Στο αποτέλεσμα των αναλύσεων κινδύνου, τα δεδομένα είναι αποπροσωποποιημένα.

4. Τα προσωπικά δεδομένα διαγράφονται αμέσως μόλις διαβιβασθούν στην Ευρωπόλ ή σε άλλους οργανισμούς της Ένωσης ή χρησιμοποιηθούν για την ετοιμασία αναλύσεων κινδύνου στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 4. Η περίοδος αποθήκευσης δεν υπερβαίνει σε καμία περίπτωση τους τρεις μήνες από την ημερομηνία συλλογής των εν λόγω δεδομένων.

5. Η επεξεργασία αυτών των προσωπικών δεδομένων σέβεται τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας. Τα προσωπικά δεδομένα δεν χρησιμοποιούνται από τον οργανισμό με σκοπό έρευνες, οι οποίες παραμένουν υπό την ευθύνη των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών.

Ειδικότερα, περιορίζεται αυστηρά στα προσωπικά δεδομένα που απαιτούνται για τους σκοπούς της παραγράφου 3.

6. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, απαγορεύεται περαιτέρω διαβίβαση ή άλλη ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων που έχουν τύχει επεξεργασίας από τον οργανισμό σε τρίτες χώρες ή άλλους τρίτους.

7. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σύμφωνα με τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 11α.

Άρθρο 11δ

Κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών και των ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών

1. Ο οργανισμός εφαρμόζει τους κανόνες της Επιτροπής για θέματα ασφάλειας, όπως αυτοί καθορίζονται στο παράρτημα της απόφασης 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 29ης Νοεμβρίου 2001, για την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της (**). Οι εν λόγω κανόνες εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, στην ανταλλαγή, την επεξεργασία και την αποθήκευση διαβαθμισμένων πληροφοριών.

2. Ο οργανισμός εφαρμόζει επίσης τις αρχές ασφαλείας σχετικά με την επεξεργασία ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών, όπως καθορίζονται στην απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και όπως έχουν θεσπισθεί και εφαρμόζονται από την Επιτροπή. Το διοικητικό συμβούλιο θεσπίζει μέτρα για την εφαρμογή αυτών των αρχών ασφαλείας.

(*) ΕΕ L 328 της 5.12.2002, σ. 17.

(**) ΕΕ L 317 της 3.12.2001, σ. 1.».

19) Τα άρθρα 13 και 14 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

Άρθρο 13

Συνεργασία με οργανισμούς και φορείς της Ένωσης και με διεθνείς οργανισμούς

Ο οργανισμός δύναται να συνεργάζεται με την Ευρωπόλ, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ("Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων"), με άλλους οργανισμούς και φορείς της Ένωσης και με διεθνείς οργανισμούς που είναι αρμόδιοι για θέματα που υπάγονται στον παρόντα κανονισμό, στο πλαίσιο συμφωνιών συνεργασίας που συνάπτονται με τους φορείς αυτούς, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ΣΔΕΕ και τις διατάξεις για τις αρμοδιότητες των εν λόγω φορέων. Εν πάση περιπτώσει ο οργανισμός ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για κάθε τέτοιο διακανονισμό.

Περαιτέρω διαβίβαση ή άλλη ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων που έχουν τύχει επεξεργασίας από τον οργανισμό σε άλλους οργανισμούς ή φορείς της Ένωσης υπόκειται σε ειδικές ρυθμίσεις εργασίας όσον αφορά την ανταλλαγή προσωπικών δεδομένων και εξαρτάται από την προηγούμενη έγκριση του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

Ο οργανισμός μπορεί επίσης, με τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, να προσκαλεί παρατηρητές από οργανισμούς και φορείς της Ένωσης ή διεθνείς οργανισμούς να συμμετάσχουν στις δραστηριότητές του που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4 και 5, στον βαθμό που η παρουσία τους είναι σύμφωνη με τους στόχους των εν λόγω δραστηριοτήτων, μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της συνεργασίας και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και δεν επηρεάζει τη γενική ασφάλεια των εν λόγω δραστηριοτήτων. Οι εν λόγω παρατηρητές μπορούν να συμμετέχουν μόνο με τη συμφωνία των ενδιαφερόμενων κρατών μελών ως προς τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 5 και μόνο με τη συγκατάθεση του κράτους μέλους υποδοχής ως προς εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 3. Οι λεπτομερείς κανόνες για τη συμμετοχή των παρατηρητών περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό σχέδιο στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 3α παράγραφος 1. Οι εν λόγω εκπρόσωποι λαμβάνουν κατάλληλη κατάρτιση από τον οργανισμό πριν από τη συμμετοχή τους.

Άρθρο 14

Διευκόλυνση της επιχειρησιακής συνεργασίας με τρίτες χώρες και συνεργασία με αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών

1. Σε θέματα που καλύπτουν οι δραστηριότητές του και κατά τον βαθμό που απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, ο οργανισμός διευκολύνει την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών, στο πλαίσιο της πολιτικής εξωτερικών σχέσεων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Ο οργανισμός και τα κράτη μέλη συμμορφώνονται προς τους κανόνες και προδιαγραφές που είναι τουλάχιστον ισοδύναμοι με εκείνους που προβλέπει η νομοθεσία της Ένωσης, ακόμη και στην περίπτωση όπου η συνεργασία με τρίτες χώρες πραγματοποιείται στο έδαφος των εν λόγω χωρών.

Η καθιέρωση συνεργασίας με τρίτες χώρες υπηρετεί την προώθηση των ευρωπαϊκών προτύπων διαχείρισης των συνόρων, περιλαμβανομένου του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

2. Ο οργανισμός μπορεί να συνεργάζεται με τις αρχές τρίτων χωρών που είναι αρμόδιες για θέματα που καλύπτει ο παρών κανονισμός, στο πλαίσιο συμφωνιών συνεργασίας που συνάπτονται με τις αρχές αυτές, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ΣΛΕΕ. Αυτές οι εργασιακές ρυθμίσεις αφορούν αμιγώς μόνο τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας.

3. Ο οργανισμός δύναται να τοποθετεί σε τρίτες χώρες δικούς του αξιωματικούς συνδέσμους, οι οποίοι ενδείκνυται να απολαύουν της υψηλότερης δυνατής προστασίας για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Αυτοί εντάσσονται στα τοπικά και περιφερειακά δίκτυα συνεργασίας τα οποία απαρτίζονται από αξιωματικούς συνδέσμους μετανάστευσης των κρατών μελών που συγκροτούνται κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 377/2004 του Συμβουλίου, της 19ης Φεβρουαρίου 2004, για τη δημιουργία δικτύου αξιωματικών συνδέσμων μετανάστευσης (*). Αξιωματικοί σύνδεσμοι τοποθετούνται μόνο σε τρίτες χώρες στις οποίες οι πρακτικές διαχείρισης των συνόρων συμμορφώνονται προς τις ελάχιστες προδιαγραφές στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Η τοποθέτησή τους εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο. Στο πλαίσιο της πολιτικής εξωτερικών σχέσεων της Ένωσης, για τις τοποθετήσεις αυτές πρέπει να δίδεται προτεραιότητα στις τρίτες χώρες εκείνες οι οποίες, βάσει ανάλυσης κινδύνου, αποτελούν χώρες καταγωγής ή διέλευσης όσον αφορά την παράνομη μετανάστευση. Στη βάση της αμοιβαιότητας, ο οργανισμός μπορεί επίσης να δεχθεί στους κόλπους του αξιωματικούς συνδέσμους διορισμένους από τις εν λόγω τρίτες χώρες, για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Το διοικητικό συμβούλιο, βάσει πρότασης του εκτελεστικού διευθυντή και σύμφωνα με το άρθρο 24, εγκρίνει ετησίως κατάλογο προτεραιοτήτων.

4. Τα καθήκοντα των αξιωματικών συνδέσμων του οργανισμού περιλαμβάνουν, σε συμμόρφωση με τη νομοθεσία της Ένωσης και τα θεμελιώδη δικαιώματα, τη συγκρότηση και διατήρηση επαφών με τις αρμόδιες αρχές της εκάστοτε τρίτης χώρας στην οποία έχουν τοποθετηθεί, με στόχο τη συμβολή στην πρόληψη και καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης, καθώς και στον επαναπατρισμό παράνομων μεταναστών.

5. Ο οργανισμός δύναται να λάβει χρηματοδότηση από την Ένωση σύμφωνα με τις διατάξεις των οικείων πράξεων οι οποίες διέπουν την πολιτική εξωτερικών σχέσεων της Ένωσης. Ο οργανισμός δύναται να δρομολογεί και να χρηματοδοτεί σχέδια τεχνικής βοήθειας σε τρίτες χώρες σχετικά με θέματα που υπάγονται στον παρόντα κανονισμό.

6. Ο οργανισμός δύναται επίσης, με τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, να προσκαλεί παρατηρητές από τρίτες χώρες να συμμετάσχουν στις δραστηριότητες του που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4 και 5, στον βαθμό που η παρουσία τους είναι σύμφωνη με τους στόχους των δραστηριοτήτων αυτών, μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της συνεργασίας και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και δεν επηρεάζει τη γενική ασφάλεια των εν λόγω δραστηριοτήτων. Οι εν

λόγω παρατηρητές μπορούν να συμμετέχουν μόνο με τη συμφωνία των ενδιαφερόμενων κρατών μελών ως προς τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 5 και μόνο με τη συγκατάθεση του κράτους μέλους υποδοχής ως προς εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 3. Οι λεπτομερείς κανόνες για τη συμμετοχή των παρατηρητών περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό σχέδιο στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 3α παράγραφος 1. Οι εν λόγω εκπρόσωποι λαμβάνουν κατάλληλη κατάρτιση από τον οργανισμό πριν από τη συμμετοχή τους.

7. Κατά τη σύναψη διμερών συμφωνιών με τρίτες χώρες όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη μπορούν να περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με τον ρόλο και την αρμοδιότητα του οργανισμού, ιδίως σε σχέση με την άσκηση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από μέλη των ομάδων που αναπτύσσει ο οργανισμός στο πλαίσιο των κοινών επιχειρήσεων ή πιλοτικών σχεδίων που αναφέρονται στο άρθρο 3.

8. Οι δραστηριότητες που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου υπόκεινται σε προηγούμενη γνώμη της Επιτροπής και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται σχετικά με τις εν λόγω δραστηριότητες το συντομότερο δυνατόν.

(*) ΕΕ L 64 της 2.3.2004, σ. 1.».

20) Στο άρθρο 15, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ο οργανισμός είναι φορέας της Ένωσης. Διαθέτει νομική προσωπικότητα.».

21) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 15α

Συμφωνία για την έδρα

Οι αναγκαίες ρυθμίσεις σχετικά με τη στέγαση του οργανισμού στο κράτος μέλος όπου εδρεύει ο οργανισμός και σχετικά με τις εγκαταστάσεις που πρέπει να θέσει στη διάθεση του οργανισμού το εν λόγω κράτος μέλος, καθώς και οι ειδικοί κανόνες που ισχύουν στο εν λόγω κράτος μέλος για τον εκτελεστικό διευθυντή, τον αναπληρωτή εκτελεστικό διευθυντή, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, το προσωπικό του οργανισμού και τα μέλη των οικογενειών τους, καθορίζονται σε συμφωνία για την έδρα μεταξύ του οργανισμού και του κράτους μέλους στο οποίο εδρεύει ο οργανισμός. Η συμφωνία για την έδρα συνάπτεται μετά την εξασφάλιση της έγκρισης του διοικητικού συμβουλίου. Το κράτος μέλος στο οποίο εδρεύει ο οργανισμός οφείλει να εξασφαλίζει τις καλύτερες δυνατές συνθήκες για την εύρυθμη λειτουργία του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής πολύγλωσσας και ευρωπαϊκού πνεύματος σχολικής εκπαίδευσης και κατάλληλων συγκοινωνιακών συνδέσεων.».

22) Το άρθρο 17 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 3β παράγραφος 5, μόνο ένα μέλος του προσωπικού του οργανισμού το οποίο υπόκειται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στον τίτλο II του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να διορισθεί συντονιστής σύμφωνα με το άρθρο 8ζ. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 3β παράγραφος 3, μόνο εθνικοί εμπειρογνώμονες οι οποίοι έχουν αποσπασθεί από κράτος μέλος στον οργανισμό μπορούν να ορισθούν προς τοποθέτηση στις ευρωπαϊκές ομάδες συνδιοφυλάκων. Ο οργανισμός ορίζει τους εθνικούς εμπειρογνώμονες που τοποθετούνται στις ευρωπαϊκές ομάδες συνδιοφυλάκων σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο.»

β) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«4. Το διοικητικό συμβούλιο θεσπίζει τα απαραίτητα μέτρα εφαρμογής σε συμφωνία με την Επιτροπή, με βάση το άρθρο 110 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να θεσπίζει διατάξεις που να καθιστούν δυνατή την απόσπαση στον οργανισμό εθνικών εμπειρογνώμων προερχόμενων από τα κράτη μέλη. Οι διατάξεις αυτές λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις του άρθρου 3β παράγραφος 3, ιδίως το γεγονός ότι οι εν λόγω εμπειρογνώμονες θεωρούνται προσκεκλημένοι υπάλληλοι και έχουν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 10. Περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με τους όρους ανάπτυξης.»

23) Το άρθρο 20 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο η) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«η) καταρτίζει το οργανόγραμμα του οργανισμού και εγκρίνει την πολιτική του οργανισμού σε θέματα προσωπικού, ειδικότερα δε το πολυετές σχέδιο για την πολιτική στελέχωσης. Σύμφωνα με τις συναφείς διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2343/2002 της Επιτροπής, της 19ης Νοεμβρίου 2002, για τη θέσπιση δημοσιονομικού κανονισμού πλαισίου για τους κοινοτικούς οργανισμούς του άρθρου 185 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, ο οποίος θεσπίζει το δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (*), το πολυετές σχέδιο για την πολιτική στελέχωσης υποβάλλεται στην Επιτροπή και στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, αφού εξασφαλίσει τη θετική γνώμη της Επιτροπής·

ii) παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο:

«θ) καταρτίζει το πολυετές σχέδιο του οργανισμού με σκοπό την κατάρθρωση της μελλοντικής μακροπρόθεσμης στρατηγικής για τις δραστηριότητες του οργανισμού.»

β) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να παρέχει συμβουλές στον εκτελεστικό διευθυντή για οποιοδήποτε θέμα αφορά αποκλειστικά την εξέλιξη της επιχειρησιακής διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με έρευνα που προβλέπεται στο άρθρο 6.»

24) Το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, η τελευταία περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η διάρκεια της θητείας είναι ανανεώσιμη.»

β) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Στον οργανισμό συμμετέχουν χώρες που συνδέονται με την υλοποίηση, εφαρμογή και ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν. Κάθε χώρα έχει έναν εκπρόσωπο και ένα αναπληρωματικό μέλος στο διοικητικό συμβούλιο. Κατ' εφαρμογή των οικείων διατάξεων των συμφωνιών σύνδεσης των χωρών αυτών, έχουν καταρτισθεί ρυθμίσεις που καθορίζουν τη φύση, την έκταση, καθώς και τους λεπτομερείς κανόνες για τη συμμετοχή των εν λόγω χωρών στις δραστηριότητες του οργανισμού, περιλαμβανομένων διατάξεων περί χρηματοδοτικών συνεισφορών και προσωπικού.»

25) Το άρθρο 25 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν να καλέσουν τον εκτελεστικό διευθυντή να υποβάλει αναφορά για την εκτέλεση των καθηκόντων του, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή και παρακολούθηση της Στρατηγικής Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, τη γενική έκθεση του οργανισμού για το προηγούμενο έτος, το πρόγραμμα εργασίας για το επόμενο έτος και το αναφερόμενο στο άρθρο 20 παράγραφος 2 στοιχείο θ) πολυετές πρόγραμμα του οργανισμού.»

β) στην παράγραφο 3, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«ζ) εξασφαλίζει την εκτέλεση των επιχειρησιακών σχεδίων που αναφέρονται στα άρθρα 3α και 8ε.»

(*) ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σ. 72.,

26) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 26α

Στρατηγική Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

1. Ο οργανισμός καταρτίζει και αναπτύσσει και εφαρμόζει περαιτέρω τη Στρατηγική του Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Ο οργανισμός θέτει σε λειτουργία έναν αποτελεσματικό μηχανισμό για την παρακολούθηση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε όλες τις δραστηριότητες του οργανισμού.

2. Ο οργανισμός ιδρύει ένα συμβουλευτικό φόρουμ το οποίο θα επικουρεί τον εκτελεστικό διευθυντή και το διοικητικό συμβούλιο σε ζητήματα θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ο οργανισμός προσκαλεί την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και άλλους συναφείς οργανισμούς να μετάσχουν στο συμβουλευτικό φόρουμ. Κατόπιν προτάσεως του εκτελεστικού διευθυντή, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με τη σύνθεση και τον τρόπο λειτουργίας του συμβουλευτικού φόρουμ και με τις λεπτομέρειες διαβίβασης πληροφοριών στο συμβουλευτικό φόρουμ.

Το συμβουλευτικό φόρουμ καλείται να γνωμοδοτήσει για την περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή της Στρατηγικής Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, του κώδικα δεοντολογίας και του κοινού βασικού κορμού μαθημάτων.

Το συμβουλευτικό φόρουμ συντάσσει ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές του. Η εν λόγω έκθεση δημοσιεύεται.

3. Το διοικητικό συμβούλιο ορίζει έναν Υπεύθυνο Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο οποίος διαθέτει την απαιτούμενη ικανότητα και πείρα στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ενεργεί ανεξάρτητα κατά την άσκηση των καθηκόντων του ως Υπεύθυνος Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και υποβάλλει έκθεση

απευθείας στο διοικητικό συμβούλιο και στο συμβουλευτικό φόρουμ. Υποβάλλει έκθεση τακτικά και με τον τρόπο αυτό συμβάλλει στον μηχανισμό για την παρακολούθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

4. Ο Υπεύθυνος Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και το συμβουλευτικό φόρουμ έχουν πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, σε σχέση με όλες τις δραστηριότητες του οργανισμού.».

27) Στο άρθρο 33, παρεμβάλλονται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«2α. Στην πρώτη αξιολόγηση μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1168/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (*) αναλύονται επίσης οι ανάγκες για περαιτέρω αυξημένο συντονισμό της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, μεταξύ άλλων της σκοπιμότητας για τη δημιουργία ευρωπαϊκού συστήματος συνοριοφυλάκων.

2β. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει ειδική ανάλυση του τρόπου με τον οποίο έγινε σεβαστός ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

(*) ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 1.».

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο, 25 Οκτωβρίου 2011.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. BUZEK

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. DOWGIELEWICZ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Οκτωβρίου 2011

σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 169 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι η Ένωση πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών με τα μέτρα που θεσπίζει σύμφωνα με το άρθρο 114.
- (2) Η ελεύθερη κυκλοφορία ασφαλών και υγιεινών τροφίμων είναι θεμελιώδης πτυχή της εσωτερικής αγοράς και συμβάλλει σημαντικά στην υγεία και την ευημερία των πολιτών, καθώς και στη διασφάλιση των κοινωνικών και οικονομικών τους συμφερόντων.
- (3) Προκειμένου να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας των καταναλωτών και να εξασφαλισθεί το δικαίωμά τους για πληροφόρηση, θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές είναι κατάλληλα ενημερωμένοι όσον αφορά τα τρόφιμα που καταναλώνουν. Οι επιλογές των καταναλωτών είναι δυνατόν να επηρεασθούν, μεταξύ άλλων, από υγειονομικούς, οικονομικούς, περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και δεοντολογικούς προβληματισμούς.

(4) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων ⁽³⁾, είναι γενική αρχή της νομοθεσίας για τα τρόφιμα να παρέχεται βάση ώστε οι καταναλωτές να μπορούν να επιλέγουν ενήμεροι τα τρόφιμα που καταναλώνουν και να εμποδίζονται οποιεσδήποτε άλλες πρακτικές που ενδέχεται να παραπλανήσουν τον καταναλωτή.

(5) Η οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά ⁽⁴⁾ καλύπτει ορισμένες πτυχές της παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές, ειδικότερα με σκοπό την πρόληψη παραπλανητικών ενεργειών και παραλείψεων πληροφόρησης. Οι γενικές αρχές όσον αφορά τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές θα πρέπει να συμπληρωθούν με ειδικούς κανόνες σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές.

(6) Οι ενωσιακοί κανόνες περί της επισήμανσης των τροφίμων που ισχύουν για όλα τα τρόφιμα περιέχονται στην οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων ⁽⁵⁾. Οι περισσότερες από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας χρονολογούνται από το 1978 και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να επικαιροποιηθούν.

(7) Η οδηγία 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1990, σχετικά με τους κανόνες επισήμανσης των τροφίμων όσον αφορά τις τροφικές τους ιδιότητες ⁽⁶⁾, θεσπίζει κανόνες για το περιεχόμενο και την παρουσίαση των διατροφικών πληροφοριών στα προσσκευασμένα τρόφιμα. Σύμφωνα με αυτούς τους κανόνες, η αναγραφή των διατροφικών πληροφοριών είναι προαιρετική, εκτός εάν υπάρχει ισχυρισμός επί θεμάτων διατροφής όσον αφορά το τρόφιμο. Οι περισσότερες από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας χρονολογούνται από το 1990 και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να επικαιροποιηθούν.

(8) Οι απαιτήσεις γενικής επισήμανσης συμπληρώνονται με διάφορες διατάξεις που εφαρμόζονται σε όλα τα τρόφιμα σε ιδιαίτερες συνθήκες ή σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων. Επιπλέον, υπάρχουν πολλοί ειδικοί κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται σε συγκεκριμένα τρόφιμα.

⁽¹⁾ ΕΕ C 77 της 31.3.2009, σ. 81.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Ιουνίου 2010 (ΕΕ C 236 Ε της 12.8.2011, σ. 187) και θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 21ης Φεβρουαρίου 2011 (ΕΕ C 102 Ε της 2.4.2011, σ. 1). Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 29ης Σεπτεμβρίου 2011

⁽³⁾ ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 109 της 6.5.2000, σ. 29.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 276 της 6.10.1990, σ. 40.

- (9) Μολονότι οι αρχικοί στόχοι και τα βασικά στοιχεία της τρέχουσας νομοθεσίας σχετικά με την επισήμανση εξακολουθούν να ισχύουν, αυτή πρέπει να εξορθολογισθεί, προκειμένου να διασφαλισθούν ευκολότερη συμμόρφωση και μεγαλύτερη σαφήνεια για τους συμφεροντούχους, και να εκσυγχρονισθεί, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι νέες εξελίξεις στον τομέα των πληροφοριών για τα τρόφιμα. Ο παρών κανονισμός αφενός μεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα της εσωτερικής αγοράς με την απλοποίηση της νομοθεσίας, την κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου και τη μείωση της γραφειοκρατίας και αφετέρου ωφελεί τον πολίτη επιβάλλοντας μια σαφή, κατανοητή και ευανάγνωστη επισήμανση των τροφίμων.
- (10) Το ευρύ κοινό έχει συμφέρον στη σχέση μεταξύ διατροφής και υγείας και στην επιλογή κατάλληλης διατροφής που να ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες. Στη λευκή βίβλο της Επιτροπής της 30ής Μαΐου 2007 για μια Ευρωπαϊκή Στρατηγική για θέματα υγείας που έχουν σχέση με τη Διατροφή, το Υπερβολικό Βάρος και την Παχυσαρκία («Λευκή βίβλος της Επιτροπής») σημειώθηκε ότι η διατροφική επισήμανση αποτελεί μια σημαντική μέθοδο για την πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με τη σύνθεση των τροφίμων και για να τους βοηθά να επιλέγουν ενήμεροι. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 13ης Μαρτίου 2007 με τίτλο «Στρατηγική για την πολιτική καταναλωτών 2007-2013 της ΕΕ — Ενδυνάμωση των καταναλωτών, προώθηση της ευημερίας τους και αποτελεσματική προστασία τους» υπογραμμίστηκε ότι η παροχή στους καταναλωτές της δυνατότητας να κάνουν τις επιλογές τους ενήμεροι είναι σημαντική τόσο για την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού όσο και για την ευημερία των καταναλωτών. Η γνώση των βασικών αρχών διατροφής και οι κατάλληλες διατροφικές πληροφορίες στα τρόφιμα θα συμβάλουν σημαντικά στο να μπορεί ο καταναλωτής να κάνει τις επιλογές του ενήμερος. Οι εκστρατείες εκπαίδευσης και πληροφόρησης που διεξάγουν τα κράτη μέλη συνιστούν σημαντικό μηχανισμό για τη βελτίωση της κατανόησης των πληροφοριών για τα τρόφιμα από τους καταναλωτές.
- (11) Προκειμένου να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου και να κατοχυρωθούν η ορθολογικότητα και η συνεκτικότητα της εφαρμογής, είναι σκόπιμο να καταργηθούν οι οδηγίες 90/496/ΕΟΚ και 2000/13/ΕΚ και να αντικατασταθούν με ενιαίο κανονισμό, που θα κατοχυρώνει τη βεβαιότητα για τους καταναλωτές και για τους άλλους συμφεροντούχους και θα μειώνει τον διοικητικό φόρτο.
- (12) Για λόγους σαφήνειας, είναι σκόπιμο να καταργηθούν και να συμπεριληφθούν στον παρόντα κανονισμό και άλλες οριζόντιες πράξεις, και συγκεκριμένα: η οδηγία 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 1987, σχετικά με την αναγραφή του ογκομετρικού αλκοολικού τίτλου κατά την επισήμανση των αλκοολούχων ποτών που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή⁽¹⁾, η οδηγία 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Μαρτίου 1999, η οποία διέπει τις παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του άρθρου 7 της οδηγίας 79/112/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση των ειδών διατροφής⁽²⁾, η οδηγία 2002/67/ΕΚ της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων που περιέχουν κινίνη και των τροφίμων που περιέχουν καφεΐνη⁽³⁾, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη σήμανση των τροφίμων και των συστατικών τροφίμων με προσθήκη φυτοστερολών, φυτοστερολεστέρων, φυτοστανολών ή φυτοστανολεστέρων⁽⁴⁾, και η οδηγία 2008/5/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Ιανουαρίου 2008, σχετικά με την αναγραφή, στην επισήμανση ορισμένων τροφίμων, υποχρεωτικών ενδείξεων πέραν των προβλεπόμενων από την οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾.
- (13) Είναι αναγκαίο να θεσπισθούν κοινοί ορισμοί, αρχές, απαιτήσεις και διαδικασίες, έτσι ώστε να δημιουργηθούν ένα σαφές πλαίσιο και μια κοινή βάση για τη λήψη ενωσιακών και εθνικών μέτρων όσον αφορά τις πληροφορίες για τα τρόφιμα.
- (14) Προκειμένου να ακολουθηθεί μια εκτενής και εξελικτική προσέγγιση όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέχονται στους καταναλωτές σχετικά με τα τρόφιμα που καταναλώνουν, είναι αναγκαίος ένας ευρύς ορισμός της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, που θα καλύπτει τους κανόνες γενικού και ειδικού χαρακτήρα, καθώς και ένας ευρύς ορισμός των πληροφοριών για τα τρόφιμα, που θα καλύπτει τις πληροφορίες που παρέχονται από μέσα διαφορετικά από την ετικέτα.
- (15) Οι ενωσιακοί κανόνες θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο στις επιχειρήσεις, η έννοια των οποίων υπονοεί κάποια συνέχεια δραστηριοτήτων και έναν ορισμένο βαθμό οργάνωσης. Ενέργειες, όπως ο περιστασιακός χειρισμός και η παράδοση τροφίμων, το σερβίρισμα γευμάτων και η πώληση τροφίμων από ιδιώτες, παραδείγματος χάριν σε φιλανθρωπικές εκδηλώσεις ή τοπικές πανηγύρεις και συναντήσεις, δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (16) Η νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να παρέχει επαρκή ευελιξία, ώστε να μπορεί να ενημερώνεται σύμφωνα με τις νέες απαιτήσεις των καταναλωτών σε πληροφορίες και να εξασφαλίζει ισορροπία μεταξύ της προστασίας της εσωτερικής αγοράς και των διαφορών στην αντίληψη των καταναλωτών στα κράτη μέλη.
- (17) Ο κύριος λόγος για τον οποίο απαιτείται η αναγραφή υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα θα πρέπει να είναι η παροχή στους καταναλωτές της δυνατότητας να αναγνωρίζουν ένα τρόφιμο και να κάνουν κατάλληλη χρήση του, καθώς και να κάνουν επιλογές οι οποίες ανταποκρίνονται στις ατομικές διατροφικές τους ανάγκες. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων θα πρέπει να διευκολύνουν την πρόσβαση των ανθρώπων με προβλήματα όρασης στις εν λόγω πληροφορίες.
- (18) Για να μπορεί η νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα να προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες των καταναλωτών για πληροφορίες, οποιοδήποτε σκεπτικό για την ανάγκη παροχής υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη το ευρέως αποδεδειγμένο ενδιαφέρον της πλειονότητας των καταναλωτών για τη γνωστοποίηση ορισμένων πληροφοριών.
- (19) Εντούτοις, οι νέες απαιτήσεις όσον αφορά τις υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να θεσπίζονται, εάν και όταν απαιτούνται, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της αειφορίας.

(¹) ΕΕ L 113 της 30.4.1987, σ. 57.

(²) ΕΕ L 69 της 16.3.1999, σ. 22.

(³) ΕΕ L 191 της 19.7.2002, σ. 20.

(⁴) ΕΕ L 97 της 1.4.2004, σ. 44.

(⁵) ΕΕ L 27 της 31.1.2008, σ. 12.

- (20) Η νομοθεσία σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα θα πρέπει να απαγορεύει τη χρήση πληροφοριών που παραπλανούν τον καταναλωτή, ιδίως όσον αφορά τα χαρακτηριστικά, τα αποτελέσματα ή τις ιδιότητες του τροφίμου ή την απόδοση στα τρόφιμα θεραπευτικών ιδιοτήτων. Για να είναι αποτελεσματική, η εν λόγω απαγόρευση θα πρέπει επίσης να επεκταθεί στη διαφήμιση και την παρουσίαση των τροφίμων.
- (21) Προκειμένου να εμποδισθεί ο κατακερματισμός των κανόνων σχετικά με την ευθύνη των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων όσον αφορά την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα, είναι σκόπιμο να αποσαφηνισθούν οι ευθύνες των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων στον τομέα αυτόν. Η εν λόγω αποσαφήνιση θα πρέπει είναι σύμφωνη προς τις ευθύνες έναντι του καταναλωτή οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002.
- (22) Θα πρέπει να καταρτισθεί κατάλογος όλων των υποχρεωτικών πληροφοριών οι οποίες θα πρέπει καταρχήν να παρέχονται για όλα τα τρόφιμα που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή και τις μονάδες ομαδικής εστίασης. Στον κατάλογο αυτό θα πρέπει να διατηρηθούν οι πληροφορίες που απαιτούνται ήδη βάσει της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας, δεδομένου ότι θεωρούνται, σε γενικές γραμμές, πολύτιμο κεκτημένο όσον αφορά την πληροφόρηση των καταναλωτών.
- (23) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές και οι εξελίξεις στον τομέα των πληροφοριών για τα τρόφιμα, θα πρέπει να προβλεφθούν διατάξεις που θα δίνουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να επιτρέπει τη διάθεση ορισμένων στοιχείων με εναλλακτικά μέσα. Η διαβούλευση με τους συμφεροντούχους θα πρέπει να διευκολύνει την πραγματοποίηση έγκαιρων και εύστοχων αλλαγών των απαιτήσεων σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα.
- (24) Ορισμένα συστατικά ή άλλες ουσίες ή προϊόντα (όπως τεχνολογικά βοηθήματα), όταν χρησιμοποιούνται στην παραγωγή τροφίμων και εξακολουθούν να παραμένουν σε αυτά, μπορούν να προκαλέσουν αλλεργίες ή δυσανεξίες σε κάποιους ανθρώπους, ορισμένες δε από τις εν λόγω αλλεργίες ή δυσανεξίες συνιστούν κίνδυνο για την υγεία των ενδιαφερόμενων καταναλωτών. Είναι σημαντικό να δίνονται πληροφορίες σχετικά με την παρουσία προσθέτων στα τρόφιμα, τεχνολογικών βοηθημάτων και άλλων ουσιών ή προϊόντων με επιστημονικά τεκμηριωμένη αλλεργιογόνο δράση ή πρόκληση δυσανεξίας, έτσι ώστε οι καταναλωτές, ιδιαίτερα εκείνοι που πάσχουν από τροφική αλλεργία ή δυσανεξία να μπορούν να κάνουν ενήμεροι επιλογές που είναι ασφαλείς για τους ίδιους.
- (25) Για την πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με την παρουσία τεχνολογικά επεξεργασμένων νανοϋλικών στα τρόφιμα, είναι σκόπιμο να δοθεί ορισμός των τεχνολογικά επεξεργασμένων νανοϋλικών. Λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα τα τρόφιμα που περιέχουν τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά ή αποτελούνται από τέτοια υλικά να είναι νέα τρόφιμα, το ενδεικνυόμενο νομοθετικό πλαίσιο για τον εν λόγω ορισμό θα πρέπει να εξετασθεί στη βάση της επικείμενης ανασκόπησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 1997, σχετικά με τα νέα τρόφιμα και τα νέα συστατικά τροφίμων⁽¹⁾.
- (26) Οι ετικέτες των τροφίμων θα πρέπει να είναι σαφείς και κατανοητές, ώστε να βοηθούν τους καταναλωτές που επιθυμούν να κάνουν περισσότερο ενήμεροι τις διατροφικές και διαιτητικές επιλογές τους. Οι μελέτες δείχνουν ότι οι ευαγνωστες ετικέτες αποτελούν σημαντικό στοιχείο στη μεγιστοποίηση της δυνατότητας να επηρεάσουν οι πληροφορίες της ετικέτας τα άτομα που τις διαβάζουν και ότι οι δυσανάγνωστες πληροφορίες για το προϊόν είναι μια από τις αιτίες που οι καταναλωτές δεν είναι ικανοποιημένοι με τις ετικέτες των τροφίμων. Συνεπώς, θα πρέπει να αναπτυχθεί μια πλήρης προσέγγιση, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη όλες οι πτυχές του ευανάγνωστου των ετικετών, συμπεριλαμβανομένων της γραμματοσειράς, του χρώματος και της αντίθεσης.
- (27) Προκειμένου να διασφαλισθεί η παροχή των πληροφοριών για τα τρόφιμα, είναι αναγκαίο να εξετασθούν όλοι οι τρόποι διάθεσης των τροφίμων στους καταναλωτές, περιλαμβανομένης της πώλησής τροφίμων εξ αποστάσεως. Μολονότι είναι σαφές ότι οποιαδήποτε τρόφιμα διατίθενται με πώληση εξ αποστάσεως θα πρέπει να πληρούν τις ίδιες απαιτήσεις πληροφοριών με εκείνα που πωλούνται στα καταστήματα, είναι αναγκαίο να αποσαφηνισθεί ότι, σε αυτές τις περιπτώσεις, οι σχετικές υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να είναι επίσης διαθέσιμες πριν πραγματοποιηθεί η αγορά.
- (28) Η τεχνολογία που χρησιμοποιείται στην κατάψυξη τροφίμων αναπτύχθηκε σημαντικά κατά τις τελευταίες δεκαετίες και χρησιμοποιήθηκε ευρέως τόσο για τη βελτίωση της κυκλοφορίας αγαθών στην εσωτερική αγορά της Ένωσης, όσο και για τη μείωση των κινδύνων σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων. Πάντως, η κατάψυξη και η μεταγενέστερη απόψυξη ορισμένων τροφίμων, ειδικά των προϊόντων κρέατος και αλείας, περιορίζουν την πιθανή περαιτέρω χρήση τους και μπορεί να έχουν επίπτωση στην ασφάλεια, στη γεύση και στην ποιότητά τους. Αντιθέτως, για άλλα προϊόντα, ειδικά το βούτυρο, η κατάψυξη δεν έχει επιπτώσεις. Συνεπώς, όταν το προϊόν έχει αποψυχθεί, ο τελικός καταναλωτής θα πρέπει να ενημερώνεται δεόντως για την κατάστασή του.
- (29) Η αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης ενός τροφίμου θα πρέπει να προβλέπεται σε κάθε περίπτωση που η απουσία της είναι πιθανόν να παραπλανήσει τους καταναλωτές όσον αφορά την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης του συγκεκριμένου προϊόντος. Σε κάθε περίπτωση, η αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης θα πρέπει να γίνεται με τρόπο ώστε να μην παραπλανάται ο καταναλωτής και βάσει σαφώς καθορισμένων κριτηρίων, τα οποία θα διασφαλίζουν ίσους όρους για τη βιομηχανία και θα βελτιώνουν την κατανόηση από τους καταναλωτές των πληροφοριών που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης ενός τροφίμου. Τα εν λόγω κριτήρια δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται στις αναγραφές που σχετίζονται με το όνομα ή τη διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων.
- (30) Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων ενδέχεται να επιθυμούν να επισημάνουν την καταγωγή ενός τροφίμου προαιρετικά για να επιστήσουν την προσοχή των καταναλωτών στην ποιότητα του προϊόντος τους. Οι αναγραφές αυτές θα πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με εναρμονισμένα κριτήρια.

⁽¹⁾ ΕΕ L 43 της 14.2.1997, σ. 1.

- (31) Η αναγραφή καταγωγής είναι επί του παρόντος υποχρεωτική για το βόειο κρέας και τα προϊόντα με βάση το βόειο κρέας ⁽¹⁾ στην Ένωση μετά την κρίση της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών και έχει δημιουργήσει προσδοκίες στους καταναλωτές. Η εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής επιβεβαιώνει ότι η καταγωγή του κρέατος εμφανίζεται ως το πρωταρχικό μέλημα των καταναλωτών. Υπάρχουν και άλλα κρέατα που καταναλώνονται ευρέως στην Ένωση, όπως χοίρου, αιγοπροβάτων και πουλερικών. Είναι επομένως σκόπιμο να επιβληθεί η υποχρεωτική δήλωση καταγωγής των προϊόντων αυτών. Οι ειδικές απαιτήσεις καταγωγής μπορούν να διαφέρουν από τον έναν τύπο κρέατος στον άλλο σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των ζωικών ειδών. Είναι σκόπιμο να προβλεφθεί, μέσω εκτελεστικών κανόνων, η καθιέρωση υποχρεωτικών απαιτήσεων που θα μπορούν να ποικίλλουν από τον έναν τύπο κρέατος στον άλλο, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας και του διοικητικού φόρτου για τους υπεύθυνους επιχειρήσεων τροφίμων και τις αρχές επιβολής του νόμου.
- (32) Η υποχρεωτική παροχή της καταγωγής αναπτύχθηκε βάσει κάδωτων προσεγγίσεων όπως για το μέλι ⁽²⁾, τα οπωροκηπευτικά ⁽³⁾, τους ιχθύες ⁽⁴⁾, το βόειο κρέας και τα προϊόντα με βάση το βόειο κρέας ⁽⁵⁾ και το ελαιόλαδο ⁽⁶⁾. Είναι αναγκαία η διερεύνηση της δυνατότητας να επεκταθεί η υποχρεωτική επισήμανση καταγωγής και για άλλα τρόφιμα. Είναι, επομένως, σκόπιμο να ζητηθεί από την Επιτροπή να εκπονήσει εκθέσεις που να καλύπτουν τα ακόλουθα τρόφιμα: είδη κρεάτων εκτός του βόειου και του χοίρειου κρέατος και του κρέατος προβατοειδών, αιγοειδών και πουλερικών, το γάλα, το γάλα ως συστατικό γαλακτοκομικών προϊόντων, το κρέας ως συστατικό, τα μη μεταποιημένα τρόφιμα, τα τρόφιμα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό και τα συστατικά που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50 % τροφίμου. Καθώς το γάλα είναι ένα από τα προϊόντα για τα οποία η αναγραφή καταγωγής θεωρείται ως έχουσα ιδιαίτερο ενδιαφέρον, η έκθεση της Επιτροπής σχετικά με αυτό το προϊόν θα πρέπει να παρασχεθεί το συντομότερο δυνατόν. Με βάση τα συμπεράσματα αυτών των εκθέσεων, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει προτάσεις τροποποίησης των σχετικών ενωσιακών διατάξεων ή να αναλάβει νέες πρωτοβουλίες, εφόσον απαιτούνται, κατά τομέα.
- (33) Οι ενωσιακοί μη προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα ⁽⁷⁾, και στις διατάξεις εφαρμογής του στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου περί θεσπίσεως του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα ⁽⁸⁾. Ο καθορισμός της χώρας καταγωγής των τροφίμων θα βασίζεται σε αυτούς τους κανόνες, τους οποίους γνωρίζουν καλά οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων και οι διοικήσεις και οι οποίοι θα πρέπει να διευκολύνουν εν προκειμένω την εφαρμογή τους.
- (34) Η διατροφική δήλωση για ένα τρόφιμο αφορά πληροφορίες σχετικά με την παρουσία ενέργειας και ορισμένων θρεπτικών ουσιών στο τρόφιμο. Η υποχρεωτική παροχή διατροφικών πληροφοριών επί της συσκευασίας θα πρέπει να υποστηρίζει τις δράσεις στον τομέα της διατροφής ως μέρος των πολιτικών για τη δημόσια υγεία οι οποίες θα μπορούσαν να συνεντάγονται την παροχή επιστημονικών συστάσεων για τη διατροφική εκπαίδευση του κοινού και να στηρίζει την ενημερωμένη επιλογή τροφίμων.
- (35) Για να διευκολυνθεί η σύγκριση προϊόντων σε διαφορετικά μεγέθη συσκευασιών, είναι σκόπιμο να διατηρηθεί η απαίτηση σύμφωνα με την οποία η υποχρεωτική διατροφική δήλωση θα πρέπει να αναφέρεται σε ποσότητες 100 g ή 100 ml και, αν χρειάζεται, να επιτρέπονται πρόσθετες δηλώσεις ανά μερίδα. Συνεπώς, στις περιπτώσεις όπου το τρόφιμο είναι προσσκευασμένο και διατίθενται στην αγορά εξατομικευμένες μερίδες ή μονάδες κατανάλωσης, θα πρέπει να επιτρέπεται διατροφική δήλωση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης, επιπροσθέτως της αναφοράς σε ποσότητες 100 g ή 100 ml. Πέραν αυτών, για να παρέχονται συγκρίσιμες ενδείξεις σχετικά με μερίδες ή μονάδες κατανάλωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτείται να θεσπίζει κανόνες σχετικά με την έκφραση της διατροφικής δήλωσης ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων.
- (36) Στη λευκή βίβλο της Επιτροπής υπογραμμίσθηκαν ορισμένα διατροφικά στοιχεία που είναι σημαντικά για τη δημόσια υγεία, όπως τα κεκορεσμένα λιπαρά, τα σάκχαρα ή το νάτριο. Συνεπώς, είναι σκόπιμο οι απαιτήσεις όσον αφορά την υποχρεωτική παροχή των διατροφικών πληροφοριών να λαμβάνουν υπόψη τα εν λόγω στοιχεία.
- (37) Δεδομένου ότι ένας από τους στόχους που επιδιώκεται με τον παρόντα κανονισμό είναι η παροχή μιας βάσης στον τελικό καταναλωτή προκειμένου να προβαίνει ενήμερος σε επιλογές, είναι σημαντικό να εξασφαλισθεί από αυτήν την άποψη ότι ο τελικός καταναλωτής κατανοεί εύκολα τις πληροφορίες που παρέχονται στην επισήμανση. Επομένως, είναι σκόπιμο να χρησιμοποιείται στην επισήμανση ο όρος «αλάτι» αντί του αντίστοιχου όρου της θρεπτικής ουσίας του «νατρίου».
- (38) Για λόγους συνέπειας και συνοχής της ενωσιακής νομοθεσίας, η προαιρετική αναγραφή των ισχυρισμών επί θεμάτων διατροφής ή υγείας στις ετικέτες των τροφίμων θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας (ΕΕ L 204 της 11.8.2000, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2001/110/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2001, για το μέλι (ΕΕ L 10 της 12.1.2002, σ. 47).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2007, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2200/96, (ΕΚ) αριθ. 2201/96 και (ΕΚ) αριθ. 1182/2007 του Συμβουλίου στον τομέα των οπωροκηπευτικών (ΕΕ L 350 της 31.12.2007, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1999, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 17 της 21.1.2000, σ. 22).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2002, για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου (ΕΕ L 155 της 14.6.2002, σ. 27).

⁽⁷⁾ ΕΕ L 302 της 19.10.1992, σ. 1.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 253 της 11.10.1993, σ. 1.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 9.

- (39) Για να αποφευχθούν περιττές επιβαρύνσεις των υπευθύνων των επιχειρήσεων τροφίμων, είναι σκόπιμο να εξαιρεθούν από την υποχρεωτική παροχή διατροφικής δήλωσης ορισμένες κατηγορίες τροφίμων τα οποία είναι μη επεξεργασμένα ή για τα οποία οι διατροφικές πληροφορίες δεν αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για τις αποφάσεις αγοράς των καταναλωτών ή των οποίων η εξωτερική συσκευασία είναι πολύ μικρή για να χωρέσει τις απαιτήσεις υποχρεωτικής επισήμανσης, εκτός εάν η υποχρέωση παροχής αυτών των πληροφοριών προβλέπεται από άλλους ενωσιακούς κανόνες.
- (40) Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των οινοπνευματωδών ποτών, είναι σκόπιμο να κληθεί η Επιτροπή να αναλύσει περαιτέρω τις απαιτήσεις πληροφόρησης για τα εν λόγω προϊόντα. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να διασφαλισθεί η συνεκτικότητα με άλλες σχετικές πολιτικές της Ένωσης, να συντάξει έκθεση εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων για την παροχή πληροφοριών όσον αφορά τα συστατικά και τη διατροφή σε σχέση με τα αλκοολούχα ποτά. Επιπροσθέτως, λαμβάνοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, σχετικά με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη των κρατών μελών στην προσπάθειά τους να μειώσουν τις βλάβες που προκαλούνται από το οινοπνεύμα ⁽¹⁾, τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾, τις εργασίες της Επιτροπής και την ανησυχία της κοινής γνώμης για τις επιζήμιες συνέπειες των αλκοολούχων ποτών, ιδίως όσον αφορά τους νέους και ευάλωτους καταναλωτές, η Επιτροπή θα πρέπει, κατόπιν διαβουλεύσεων με τους συμφεροντούχους και με τα κράτη μέλη, να εξετάσει την ανάγκη ύπαρξης ορισμού για ποτά, όπως τα «χαμηλόβαθμα αλκοολούχα ποτά (alcopops)», που απευθύνονται ειδικά σε νέους. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να προτείνει, κατά περίπτωση, ειδικές απαιτήσεις σχετικά με τα αλκοολούχα ποτά στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.
- (41) Για να ανταποκρίνονται στον μέσο καταναλωτή και να εξυπηρετούν τον ενημερωτικό σκοπό για τον οποίο προορίζονται, λαμβανομένου δε υπόψη του σημερινού επιπέδου γνώσεων για το θέμα της διατροφής, οι παρεχόμενες διατροφικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι απλές και εύκολα κατανοητές. Η αναγραφή των πληροφοριών για τα τρόφιμα εν μέρει στο κύριο οπτικό πεδίο, κοινώς γνωστό ως «εμπρόσθιο μέρος της συσκευασίας», και εν μέρει σε άλλη όψη της συσκευασίας, παραδείγματος χάριν στο «οπίσθιο μέρος της συσκευασίας», θα μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση στους καταναλωτές. Συνεπώς, η διατροφική δήλωση θα πρέπει να αναγράφεται στο ίδιο οπτικό πεδίο. Επιπλέον, σε προαιρετική βάση, τα πιο σημαντικά στοιχεία των διατροφικών πληροφοριών μπορούν να επαναλαμβάνονται στο κύριο οπτικό πεδίο, με σκοπό να μπορούν οι καταναλωτές να βλέπουν εύκολα τις ουσιώδεις διατροφικές πληροφορίες όταν αγοράζουν τρόφιμα. Η ελεύθερη επιλογή ως προς τις πληροφορίες που θα μπορούσαν να επαναλαμβάνονται ενδέχεται να δημιουργεί σύγχυση στους καταναλωτές. Είναι επομένως αναγκαίο να διευκρινισθεί ποιες πληροφορίες μπορούν να επαναλαμβάνονται.
- (42) Προκειμένου να παροτρυνθούν οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων να παράσχουν προαιρετικά τις πληροφορίες που περιέχονται στη διατροφική δήλωση για τρόφιμα, όπως τα αλκοολούχα ποτά και τα μη προσσκευασμένα τρόφιμα που μπορούν να εξαιρεθούν από τη διατροφική δήλωση, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα να δηλώνονται μόνο περιορισμένα στοιχεία της διατροφικής δήλωσης. Είναι, εντούτοις, σκόπιμο να καθορισθούν σαφώς οι πληροφορίες που μπορούν να παρασχεθούν προαιρετικά, προκειμένου να αποφευχθεί η παραπλάνηση του καταναλωτή από την ελευθερία επιλογής του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων.
- (43) Το τελευταίο διάστημα, ορισμένα κράτη μέλη και οργανώσεις της βιομηχανίας τροφίμων έχουν προχωρήσει στην έκφραση της διατροφικής δήλωσης με διαφορετικούς τρόπους πέρα από την έκφραση ανά 100 g, ανά 100 ml ή ανά μερίδα ή στην παρουσίασή της με τη χρήση σχημάτων ή συμβόλων. Αυτού του είδους οι πρόσθετες μορφές έκφρασης και παρουσίασης μπορούν να βοηθούν τους καταναλωτές να κατανοούν καλύτερα τη διατροφική δήλωση. Εντούτοις, υπάρχουν ανεπαρκή στοιχεία από ολόκληρη την Ένωση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο μέσος καταναλωτής κατανοεί και χρησιμοποιεί τις εναλλακτικές μορφές έκφρασης ή παρουσίασης των πληροφοριών. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμο να επιτραπεί η ανάπτυξη διαφορετικών μορφών έκφρασης και παρουσίασης βάσει κριτηρίων που προσδιορίζονται στον παρόντα κανονισμό και να κληθεί η Επιτροπή να εκπονήσει έκθεση σχετικά με τη χρήση των εν λόγω μορφών έκφρασης και παρουσίασης, τις επιπτώσεις τους στην εσωτερική αγορά και τη σκοπιμότητα περαιτέρω εναρμόνισης.
- (44) Για να βοηθήσουν την Επιτροπή στην εκπόνηση της εν λόγω έκθεσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παράσχουν στην Επιτροπή τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης στην αγορά τους. Προς τούτο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων που διαθέτουν στις αγορές τους τρόφιμα με πρόσθετες μορφές έκφρασης ή παρουσίασης να γνωστοποιούν στις εθνικές αρχές τη χρήση των πρόσθετων αυτών μορφών και τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία όσον αφορά την εκπλήρωση των απαιτήσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
- (45) Είναι επιθυμητό να διασφαλισθεί ορισμένος βαθμός συνεκτικότητας κατά την ανάπτυξη πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο να προωθηθεί η διαρκής ανταλλαγή και γνωστοποίηση βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών και με την Επιτροπή και να προωθηθεί η συμμετοχή των συμφεροντούχων στις ανταλλαγές αυτές.
- (46) Η δήλωση, στο ίδιο οπτικό πεδίο, των ποσοτήτων των διατροφικών στοιχείων και των συγκριτικών δεικτών, σε εύκολα αναγνωρίσιμη μορφή, ώστε να μπορούν να αξιολογηθούν οι διατροφικές ιδιότητες ενός τροφίμου, θα πρέπει να εξετάζεται στο σύνολό της ως μέρος της διατροφικής δήλωσης και θα πρέπει να μην αντιμετωπίζεται ως ομάδα μεμονωμένων ισχυρισμών.

⁽¹⁾ ΕΕ C 187 Ε της 24.7.2008, σ. 160.

⁽²⁾ ΕΕ C 77 της 31.3.2009, σ. 81.

- (47) Η εμπειρία δείχνει ότι, σε πολλές περιπτώσεις, οι προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα παρέχονται εις βάρος της σαφήνειας των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να προβλεφθούν κριτήρια που θα βοηθήσουν τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων και τις εκτελεστικές αρχές να επιτύχουν ισορροπία μεταξύ της παροχής υποχρεωτικών και προαιρετικών πληροφοριών για τα τρόφιμα.
- (48) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν το δικαίωμα, ανάλογα με τις τοπικές πρακτικές συνθήκες και περιστάσεις, να καθορίζουν κανόνες όσον αφορά την παροχή πληροφοριών για τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα. Μολονότι σε αυτές τις περιπτώσεις η ζήτηση των καταναλωτών για άλλες πληροφορίες είναι περιορισμένη, οι πληροφορίες σχετικά με δυνητικά αλλεργιογόνα θεωρούνται πολύ σημαντικές. Τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι τα περισσότερα περιστατικά εκδήλωσης τροφικών αλλεργιών οφείλονται σε μη προσυσκευασμένα τρόφιμα. Συνεπώς, οι πληροφορίες σχετικά με δυνητικά αλλεργιογόνα θα πρέπει να παρέχονται πάντα στον καταναλωτή.
- (49) Όσον αφορά τα θέματα που εναρμονίζονται ειδικά από τον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να δύνανται να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις, εκτός αν εξουσιοδοτούνται προς τούτο από το ενωσιακό δίκαιο. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για θέματα που δεν εναρμονίζονται ειδικά από τον παρόντα κανονισμό. Ωστόσο, αυτά τα εθνικά μέτρα δεν θα πρέπει να απαγορεύουν, να παρακωλύουν ή να περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων τα οποία συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό.
- (50) Οι καταναλωτές της Ένωσης δείχνουν αυξανόμενο ενδιαφέρον για την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης σχετικά με την καλή κατάσταση των ζώων κατά τη σφαγή, περιλαμβανομένης της υποβολής τους σε νάρκωση πριν από τη σφαγή. Επ' αυτού, θα πρέπει να εξετασθεί το ενδεχόμενο σύνταξης μελέτης για τη δυνατότητα παροχής στους καταναλωτές πληροφοριών για τη νάρκωση των ζώων στο πλαίσιο μελλοντικής στρατηγικής της Ένωσης για την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων.
- (51) Οι κανόνες σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να μπορούν να προσαρμόζονται σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο κοινωνικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον.
- (52) Για την επιβολή της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διενεργούν επίσημους ελέγχους σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων⁽¹⁾.
- (53) Οι παραπομπές στην οδηγία 90/496/ΕΟΚ, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα⁽²⁾, θα πρέπει να επικαιροποιηθούν, ώστε να ληφθεί υπόψη ο παρών κανονισμός. Θα πρέπει, επομένως, να τροποποιηθούν αναλόγως οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006.
- (54) Η επικαιροποίηση των απαιτήσεων σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα ανά μη τακτά και συχνά χρονικά διαστήματα μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικό διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις τροφίμων, ιδίως τις μικρομεσαίες. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα που ενδέχεται να λαμβάνει η Επιτροπή κατά την άσκηση των εκχωρούμενων από τον παρόντα κανονισμό εξουσιών θα εφαρμόζονται την ίδια ημέρα του εκάστοτε ημερολογιακού έτους, μετά την πάροδο κατάλληλης μεταβατικής περιόδου. Παρεκκλίσεις από την αρχή αυτή θα πρέπει να επιτρέπονται σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν ο σκοπός των συγκεκριμένων μέτρων είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας.
- (55) Για να μπορούν οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων να προσαρμόζουν την επισημάνση των προϊόντων τους στις νέες απαιτήσεις που θεσπίζονται από τον παρόντα κανονισμό, είναι σημαντικό να προβλεφθούν κατάλληλες μεταβατικές περίοδοι για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
- (56) Δεδομένων των ουσιαδών τροποποιήσεων που επιφέρει ο παρών κανονισμός στις απαιτήσεις σχετικά με τη διατροφική επισημάνση, ιδίως όσον αφορά το περιεχόμενο της διατροφικής δήλωσης, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στους υπευθύνους επιχείρησης τροφίμων να εφαρμόσουν νωρίτερα τον παρόντα κανονισμό.
- (57) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, συνεπώς, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως καθορίζεται του άρθρου 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (58) Θα πρέπει να ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τη διαθεσιμότητα ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων με άλλα μέσα πέρα από την αναγραφή τους στο πακέτο ή την ετικέτα, τον κατάλογο των τροφίμων για τα οποία δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών, την επανεξέταση του καταλόγου ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες ή τον κατάλογο των θρεπτικών ουσιών που μπορούν να δηλώνονται προαιρετικά. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να πραγματοποιεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, καθώς και σε επίπεδο εμπειρογνομητών. Κατά την προετοιμασία και κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει ταυτόχρονη, έγκαιρη και σωστή διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

(1) ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1.

(2) ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 26.

(59) Προκειμένου να διασφαλισθούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές πράξεις σχετικά, μεταξύ άλλων, με τις μεθόδους έκφρασης μιας ή περισσότερων ενδείξεων μέσω εικονογραμμάτων ή συμβόλων αντί λέξεων ή αριθμών, τον τρόπο αναγραφής της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας, τον τρόπο αναγραφής της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης των κρεάτων, την ακρίβεια των δηλούμενων τιμών στη διατροφική δήλωση ή την έκφραση της διατροφικής δήλωσης ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή⁽¹⁾,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός αποτελεί τη βάση για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών αντίληψης των καταναλωτών και των αναγκών τους για πληροφόρηση και με παράλληλη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

2. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τις γενικές αρχές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και ειδικότερα την επισήμανση των τροφίμων. Καθορίζει τα μέσα για την κατοχύρωση του δικαιώματος πληροφόρησης των καταναλωτών και των διαδικασιών παροχής πληροφοριών για τα τρόφιμα, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης επαρκούς ευελιξίας ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι μελλοντικές εξελίξεις και οι νέες απαιτήσεις πληροφόρησης.

3. Ο παρών κανονισμός ισχύει για τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας, εφόσον οι δραστηριότητές τους αφορούν την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές. Ισχύει για όλα τα τρόφιμα που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή, περιλαμβανομένων των τροφίμων που διατίθενται από τις μονάδες ομαδικής εστίασης και των τροφίμων που προορίζονται να παραδοθούν στις μονάδες ομαδικής εστίασης.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε υπηρεσίες εστίασης που παρέχονται από επιχειρήσεις μεταφορών όταν η αναχώρηση λαμβάνει χώρα στις επικράτειες των κρατών μελών στις οποίες ισχύουν οι Συνθήκες.

4. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των απαιτήσεων επισήμανσης που προβλέπονται στις ειδικές ενωσιακές διατάξεις που ισχύουν για συγκεκριμένα τρόφιμα.

⁽¹⁾ ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) οι ορισμοί «τρόφιμα», «νομοθεσία για τα τρόφιμα», «επιχείρηση τροφίμων», «υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων», «λιανική», «διάθεση στην αγορά» και «τελικός καταναλωτής» του άρθρου 2 και του άρθρου 3 σημεία 1, 2, 3, 7, 8 και 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002·

β) οι ορισμοί «μεταποίηση», «μη μεταποιημένα προϊόντα» και «μεταποιημένα προϊόντα» του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχεία ιγ), ιδ) και ιε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων⁽²⁾·

γ) ο ορισμός «ένζυμο τροφίμων» του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1332/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για τα ένζυμα τροφίμων⁽³⁾·

δ) οι ορισμοί «πρόσθετο τροφίμων», «τεχνολογικό βοήθημα» και «φορέας» του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) και του σημείου 5 του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων⁽⁴⁾·

ε) ο ορισμός «αρωματικές ύλες» του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για αρωματικές ύλες και ορισμένα συστατικά τροφίμων με αρωματικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνται εντός και επί των τροφίμων⁽⁵⁾·

στ) οι ορισμοί «κρέας», «μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας», «παρασκευάσματα κρέατος», «προϊόντα αλιείας» και «προϊόντα με βάση το κρέας» των σημείων 1.1, 1.14, 1.15, 3.1 και 7.1 του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης⁽⁶⁾·

ζ) ο ορισμός «διαφήμιση» του άρθρου 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση⁽⁷⁾·

⁽²⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 7.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 16.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 34.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 55.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 21.

2. Ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «πληροφορίες για τα τρόφιμα»: πληροφορίες που αφορούν ένα τρόφιμο και διατίθενται στον τελικό καταναλωτή μέσω επισήμανσης, άλλου συνοδευτικού υλικού ή οιοδήποτε άλλου μέσου, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων της σύγχρονης τεχνολογίας ή των προφορικών ανακοινώσεων·
- β) «νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα»: οι ενωσιακές διατάξεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και ιδίως την επισήμανση, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων γενικού χαρακτήρα που εφαρμόζονται σε όλα τα τρόφιμα σε ιδιαίτερες συνθήκες ή σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων και των κανόνων που εφαρμόζονται μόνο σε συγκεκριμένα τρόφιμα·
- γ) «υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα»: οι ενδείξεις οι οποίες απαιτείται να παρέχονται στον τελικό καταναλωτή βάσει διατάξεων της Ένωσης·
- δ) «μονάδα ομαδικής εστίασης»: οποιοδήποτε κατάστημα (συμπεριλαμβανομένων των οχημάτων ή των σταθερών ή κινητών πάγκων πώλησης), όπως εστιατόριο, καντίνες, σχολεία, νοσοκομεία και επιχειρήσεις εστίασης όπου, στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας, παρασκευάζονται τρόφιμα τα οποία είναι έτοιμα για κατανάλωση από τον τελικό καταναλωτή·
- ε) «προσυσκευασμένο τρόφιμο»: η χωριστή μονάδα προς πώληση που προορίζεται να παρουσιασθεί ως έχει στον τελικό καταναλωτή και στις μονάδες ομαδικής εστίασης και αποτελείται από ένα τρόφιμο και τη συσκευασία μέσα στην οποία έχει τοποθετηθεί πριν από τη διάθεσή του προς πώληση, είτε η συσκευασία αυτή καλύπτει το τρόφιμο ολικά είτε μόνο εν μέρει, αλλά εν πάση περιπτώσει κατά τρόπο που να μην είναι δυνατόν να τροποποιηθεί το περιεχόμενο χωρίς να ανοιχθεί ή να τροποποιηθεί η συσκευασία· ο όρος «προσυσκευασμένο τρόφιμο» δεν καλύπτει τρόφιμα συσκευασμένα κατόπιν επιθυμίας του καταναλωτή στον τόπο πώλησης ή προσυσκευασμένα ενόψει της άμεσης πώλησής τους·
- στ) «συστατικό»: οποιαδήποτε ουσία ή προϊόν, συμπεριλαμβανομένων των αρωματικών υλών, των προσθέτων τροφίμων και των ενζύμων τροφίμων, καθώς και οιοδήποτε στοιχείο ενός σύνθετου συστατικού, οι οποίες χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή επεξεργασία ενός τροφίμου και εξακολουθούν να υπάρχουν στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε διαφοροποιημένη μορφή· τα υπολείμματα δεν θεωρούνται «συστατικά»·
- ζ) «τόπος προέλευσης»: οποιοδήποτε τόπος από τον οποίο αναγράφεται ότι προέρχεται ένα τρόφιμο και ο οποίος δεν είναι η «χώρα καταγωγής» όπως ορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 23 έως 26 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92· το όνομα, η εμπορική επωνυμία ή η διεύθυνση του υπευθύνου της επιχείρησης τροφίμων στην επισήμανση δεν συνιστά ένδειξη της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης του εν λόγω τροφίμου κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού·
- η) «σύνθετο συστατικό» συστατικό που αποτελείται από περισσότερα του ενός συστατικά·
- θ) «ετικέτα»: οποιαδήποτε σήμανση, εμπορικό σήμα, σήμα, εικόνα ή άλλη περιγραφή, η οποία είναι γραπτή, έντυπη, διάτρητη, σημειωμένη, ανάγλυφη ή αποτυπωμένη ή προσηρτημένη στη συσκευασία ή στον περιέκτη του τροφίμου·
- ι) «επισήμανση»: οποιοδήποτε μνείες, ενδείξεις, εμπορικά σήματα, εμπορικές ονομασίες, εικόνες ή σύμβολα που αναφέρονται σε ένα τρόφιμο και τοποθετούνται σε κάθε συσκευασία, έγγραφο, πινακίδα, ετικέτα, δακτύλιο ή περιλαίμιο που συνοδεύει ή αναφέρεται στο τρόφιμο αυτό·
- ια) «οπτικό πεδίο»: όλες οι επιφάνειες μιας συσκευασίας που μπορούν να διαβασθούν από μία οπτική γωνία·
- ιβ) «κύριο οπτικό πεδίο»: το οπτικό πεδίο της συσκευασίας το οποίο είναι το πιο πιθανό να δει ο καταναλωτής με την πρώτη ματιά, κατά τον χρόνο της αγοράς, και το οποίο δίνει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να αναγνωρίζει αμέσως ένα προϊόν όσον αφορά τον χαρακτήρα ή τη φύση του και, κατά περίπτωση, την εμπορική του ονομασία. Εάν μια συσκευασία έχει πλείονα ταυτόσημα κύρια οπτικά πεδία, το κύριο οπτικό πεδίο είναι εκείνο που επιλέγει ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων·
- ιγ) «αναγνωσιμότητα»: η εμφάνιση της πληροφορίας επί της συσκευασίας, μέσω της οποίας η πληροφορία είναι οπτικά προσίτη στο ευρύ κοινό και η οποία καθορίζεται από ποικίλα στοιχεία, μεταξύ άλλων από το μέγεθος της γραμματοσειράς, την απόσταση μεταξύ των γραμμάτων, την ένταση της γραφής, το χρώμα των χαρακτήρων, τη μορφή των χαρακτήρων, τη σχέση μεταξύ του πλάτους και του ύψους των γραμμάτων, την επιφάνεια του υλικού και τη σημαντική αντίθεση μεταξύ της γραφής και του φόντου·
- ιδ) «νόμιμη ονομασία»: η ονομασία ενός τροφίμου η οποία προβλέπεται στις ενωσιακές διατάξεις που εφαρμόζονται για το τρόφιμο αυτό ή, αν δεν υπάρχουν τέτοιες ενωσιακές διατάξεις, η ονομασία η οποία προβλέπεται στους νόμους και στις κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος στο οποίο το τρόφιμο πωλείται στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης·
- ιε) «συνήθης ονομασία»: ονομασία η οποία είναι αποδεκτή ως ονομασία του τροφίμου από τους καταναλωτές στο κράτος μέλος στο οποίο το εν λόγω τρόφιμο πωλείται, χωρίς η ονομασία να χρήζει περαιτέρω επεξήγησης·
- ιστ) «περιγραφική ονομασία»: ονομασία η οποία παρέχει περιγραφή του τροφίμου και — εάν χρειάζεται — της χρήσης του, η οποία είναι επαρκώς σαφής, ώστε να επιτρέπει στους καταναλωτές να γνωρίζουν την πραγματική του φύση και να το διακρίνουν από άλλα προϊόντα με τα οποία είναι δυνατόν να συγχέεται·
- ιζ) «πρωταρχικό συστατικό»: το συστατικό ή τα συστατικά τροφίμου που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50 % του τροφίμου αυτού ή τα οποία συνήθως συνδέονται από τον καταναλωτή με την ονομασία του τροφίμου και για τα οποία, στις περισσότερες περιπτώσεις, απαιτείται ποσοτική αναγραφή·

- ιη) «ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ενός τροφίμου»: η ημερομηνία μέχρι την οποία το τρόφιμο διατηρεί τις ιδιαίτερες ιδιότητές του σε κατάλληλες συνθήκες αποθήκευσης·
- ιδ) «θρεπτική ουσία»: πρωτεΐνες, υδατάνθρακες, λιπαρά, εδώδιμες ίνες, νάτριο, βιταμίνες και ανόργανα συστατικά που απαριθμούνται στο παράρτημα XIII μέρος Α σημείο 1 του παρόντος κανονισμού, καθώς και ουσίες που ανήκουν σε μια από αυτές τις κατηγορίες ή αποτελούν συστατικά της·
- κ) «τεχνολογικά επεξεργασμένα νανούλικά»: τα σκοπίμως παραγόμενα υλικά που διαθέτουν μία ή περισσότερες διαστάσεις της τάξεως των 100 nm ή λιγότερο ή αποτελούνται από διακριτά λειτουργικά μέρη, είτε εσωτερικά είτε στην επιφάνεια, πολλά εκ των οποίων διαθέτουν μία ή περισσότερες διαστάσεις της τάξεως των 100 nm ή λιγότερο, συμπεριλαμβανομένων των δομών, των συσσωματωμάτων ή των συνόλων, που μπορεί να έχουν μέγεθος ανώτερο της τάξεως των 100 nm αλλά διατηρούν ιδιότητες που είναι χαρακτηριστικές της νανοκλίμακας.
- Οι χαρακτηριστικές ιδιότητες της νανοκλίμακας περιλαμβάνουν:
- i) τις ιδιότητες που συνδέονται με τη μεγάλη ειδική επιφάνεια των υπόψη υλικών και/ή
- ii) συγκεκριμένες φυσικοχημικές ιδιότητες που διαφέρουν από τις ιδιότητες της μη νανομορφής του ίδιου υλικού·
- κα) «μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως»: κάθε μέσο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, για τη σύναψη συμβάσεως μεταξύ τους.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η χώρα καταγωγής ενός τροφίμου αναφέρεται στην καταγωγή ενός τροφίμου, όπως καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 23 έως 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2913/92.

4. Ισχύουν επίσης οι ειδικοί ορισμοί του παραρτήματος I.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Άρθρο 3

Γενικοί στόχοι

1. Με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα επιδιώκεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών, αυτή αποτελεί δε τη βάση για να επιλέγουν οι τελικοί καταναλωτές ενήμεροι και να κάνουν ασφαλή χρήση των τροφίμων, με ιδιαίτερη έμφαση στους υγειονομικούς, οικονομικούς, περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και δεοντολογικούς παράγοντες.

2. Η νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα έχει ως στόχο την επίτευξη, στην Ένωση, της ελεύθερης κυκλοφορίας των τροφίμων που παράγονται και διατίθενται στην αγορά νόμιμα,

λαμβάνομένης υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, της ανάγκης προστασίας των θεμιτών συμφερόντων των παραγωγών και της προώθησης της παραγωγής ποιοτικών προϊόντων.

3. Όταν η νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα θεσπίζει νέες απαιτήσεις, χορηγείται μεταβατική περίοδος μετά την έναρξη ισχύος των νέων απαιτήσεων, πλην δεόντως αιτιολογημένων περιπτώσεων. Κατά τη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου, τα τρόφιμα που φέρουν ετικέτα η οποία δεν είναι σύμφωνη προς τις νέες απαιτήσεις μπορούν να διατίθενται στην αγορά και τα αποθέματα των εν λόγω τροφίμων που έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από το πέρας της μεταβατικής περιόδου να μπορούν να εξακολουθούν να πωλούνται έως ότου εξαντληθούν.

4. Ζητείται η γνώμη του κοινού με ανοικτό και διαφανή τρόπο, περιλαμβανομένων των συμφεροντούχων, άμεσα ή μέσω αντιπροσωπευτικών οργάνων, κατά την εκπόνηση, την αξιολόγηση και την αναθεώρηση της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, εκτός εάν ο επείγων χαρακτήρας του θέματος δεν το επιτρέπει.

Άρθρο 4

Αρχές που διέπουν τις υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα

1. Όταν απαιτούνται υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα από τη νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, πρόκειται για πληροφορίες που εμπίπτουν ιδίως σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες:

α) πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα και τη σύνθεση, τις ιδιότητες ή άλλα χαρακτηριστικά του τροφίμου·

β) πληροφορίες σχετικά με την προστασία της υγείας των καταναλωτών και την ασφαλή χρήση ενός τροφίμου. Ειδικότερα, πρόκειται για πληροφορίες σχετικά με:

i) τα χαρακτηριστικά της σύνθεσης τα οποία ενδέχεται να είναι επιβλαβή για την υγεία ορισμένων ομάδων καταναλωτών,

ii) τη διατηρησιμότητα, την αποθήκευση και την ασφαλή χρήση,

iii) τον αντίκτυπο στην υγεία, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων και συνεπειών που σχετίζονται με την επιβλαβή και επικίνδυνη κατανάλωση ενός τροφίμου·

γ) πληροφορίες σχετικά με τα διατροφικά χαρακτηριστικά, ώστε να μπορούν οι καταναλωτές, μεταξύ άλλων και εκείνοι με ειδικές διατροφικές απαιτήσεις, να επιλέγουν ενήμεροι.

2. Όταν εξετάζεται η ανάγκη παροχής υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα και με σκοπό να μπορούν οι καταναλωτές να επιλέγουν ενήμεροι, λαμβάνονται υπόψη η ευρεία ανάγκη της πληροφόρησης των καταναλωτών για ορισμένες πληροφορίες στις οποίες αποδίδουν σημαντική αξία ή τα τυχόν γενικώς αποδεκτά οφέλη για τον καταναλωτή.

Άρθρο 5

Διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων

Τα μέτρα της Ένωσης στον τομέα της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στη δημόσια υγεία θεσπίζονται έπειτα από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων («Αρχή»).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο 6

Βασική απαίτηση

Τα τρόφιμα που προορίζονται για παράδοση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης συνοδεύονται από πληροφορίες για τα τρόφιμα, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 7

Θεμιτές πρακτικές σχετικά με τις πληροφορίες

1. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα δεν πρέπει να είναι παραπλανητικές, ιδίως:

α) ως προς τα χαρακτηριστικά του τροφίμου και ιδίως τη φύση, την ταυτότητα, τις ιδιότητες, τη σύνθεση, την ποσότητα, τη διατηρησιμότητα, τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης, τη μέθοδο παρασκευής ή παραγωγής του·

β) με την απόδοση στο τρόφιμο αποτελεσμάτων ή ιδιοτήτων που δεν έχει·

γ) με τον υπαινιγμό ότι το τρόφιμο έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ενώ στην πραγματικότητα όλα τα παρόμοια τρόφιμα έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά, ιδιαίτερα τονίζοντας την παρουσία ή απουσία ορισμένων συστατικών και/ή θρεπτικών ουσιών·

δ) με το να προτείνουν, μέσω της εμφάνισης, της περιγραφής ή των εικονογραφημένων παραστάσεων, την ύπαρξη συγκεκριμένου τροφίμου ή συστατικού, ενώ στην πραγματικότητα ένα φυσικώς ενεχόμενο συστατικό ή ένα συστατικό που χρησιμοποιείται συνήθως στο εν λόγω τρόφιμο έχει υποκατασταθεί από διαφορετικό συστατικό.

2. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα πρέπει να είναι ακριβείς, σαφείς και κατανοητές για τον καταναλωτή.

3. Με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τα φυσικά μεταλλικά νερά και τα τρόφιμα ειδικής διατροφής, οι πληροφορίες για τα τρόφιμα δεν πρέπει να αποδίδουν σε οποιοδήποτε τρόφιμο τις ιδιότητες πρόληψης, αγωγής ή θεραπείας οιασδήποτε ανθρώπινης ασθένειας, ούτε να αναφέρονται σε τέτοιες ιδιότητες.

4. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 εφαρμόζονται επίσης:

α) στη διαφήμιση·

β) στην παρουσίαση των τροφίμων, ιδίως στο σχήμα, τη μορφή που τους έχει δοθεί ή τη συσκευασία τους, το χρησιμοποιούμενο υλικό συσκευασίας, τον τρόπο με τον οποίο είναι τακτοποιημένα, καθώς και τον χώρο στον οποίο εκτίθενται.

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις

1. Ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων αρμόδιος για την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα είναι εκείνος στο όνομα του οποίου —ή της επιχείρησης του οποίου— διατίθεται το τρόφιμο στην αγορά ή, εφόσον ο εν λόγω υπεύθυνος δεν είναι εγκατεστημένος στην Ένωση, ο εισαγωγέας στην αγορά της Ένωσης.

2. Ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων αρμόδιος για την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα μεριμνά για την παρουσία και την ακρίβεια των πληροφοριών για τα τρόφιμα σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και τις απαιτήσεις των σχετικών εθνικών διατάξεων.

3. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων που δεν επηρεάζουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα δεν προμηθεύουν τρόφιμα για τα οποία γνωρίζουν ή υποθέτουν, βάσει των πληροφοριών που έχουν ως επαγγελματίες, ότι δεν είναι σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και με τις απαιτήσεις των σχετικών εθνικών διατάξεων.

4. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, δεν τροποποιούν τις πληροφορίες που συνοδεύουν ένα τρόφιμο, εάν η τροποποίηση αυτή θα παραπλανούσε τον τελικό καταναλωτή ή καθ' οιονδήποτε τρόπο θα μείωνε το επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και τις δυνατότητες των καταναλωτών να επιλέγουν ενήμεροι. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων είναι αρμόδιοι για κάθε τροποποίηση που επιφέρουν στις πληροφορίες για τα τρόφιμα που συνοδεύουν τρόφιμο.

5. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 έως 4, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, μεριμνούν για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και προς τις απαιτήσεις των σχετικών εθνικών διατάξεων, οι οποίες σχετίζονται με τις δραστηριότητές τους, και επαληθεύουν ότι οι εν λόγω απαιτήσεις πληρούνται.

6. Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που σχετίζονται με μη προσυσκευασμένα τρόφιμα προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή για παράδοση σε μονάδες ομαδικής εστίασης διαβιβάζονται στον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων που παραλαμβάνει τα τρόφιμα, έτσι ώστε να καταστήσει εφικτή, όταν απαιτείται, την παροχή υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα στον τελικό καταναλωτή.

7. Στις ακόλουθες περιπτώσεις, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, μεριμνούν ώστε οι υποχρεωτικές ενδείξεις που απαιτούνται δυνάμει των άρθρων 9 και 10 να αναγράφονται στην προσυσκευασία ή σε ετικέτα συνδεδεμένη με αυτήν ή στα εμπορικά έγγραφα που αναφέρονται στα τρόφιμα, εφόσον μπορεί να εξασφαλίζεται ότι τα εν λόγω έγγραφα είτε συνοδεύουν το τρόφιμο στο οποίο αναφέρονται είτε αποστέλλονται πριν από την παράδοση ή ταυτόχρονα με αυτήν:

- α) εφόσον το προσυσκευασμένο τρόφιμο προορίζεται μεν για τον τελικό καταναλωτή, αλλά διατίθεται στο εμπόριο σε στάδιο που προηγείται της πώλησής στον τελικό καταναλωτή και εφόσον το στάδιο αυτό δεν αφορά πώληση σε μονάδα ομαδικής εστίασης·
- β) εφόσον το προσυσκευασμένο τρόφιμο προορίζεται για παράδοση σε μονάδες ομαδικής εστίασης προκειμένου να παρασκευασθεί, να μεταποιηθεί, να διαχωρισθεί σε μέρη ή να τεμαχισθεί.

Παρά το πρώτο εδάφιο, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων μεριμνούν ώστε οι ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), στ), ζ) και η) να αναγράφονται και στην εξωτερική συσκευασία με την οποία τα προσυσκευασμένα τρόφιμα διατίθενται στην αγορά.

8. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων που προμηθεύουν σε άλλους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων τρόφιμα μη προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή μονάδες ομαδικής εστίασης μεριμνούν ώστε να παρέχονται στους άλλους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων επαρκείς πληροφορίες οι οποίες τους δίνουν τη δυνατότητα, κατά περίπτωση, να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει της παραγράφου 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

ΤΜΗΜΑ 1

Περιεχόμενο και παρουσίαση

Άρθρο 9

Κατάλογος υποχρεωτικών ενδείξεων

1. Σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 35 και με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, είναι υποχρεωτική η αναγραφή των ακόλουθων ενδείξεων:

- α) η ονομασία του τροφίμου·
- β) ο κατάλογος των συστατικών·
- γ) κάθε συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα που απαρτίζεται στο παράρτημα II ή προέρχεται από ουσία ή προϊόν που απαριθμείται στο παράρτημα II και το οποίο προκαλεί αλλεργίες ή δυσανεξίες και χρησιμοποιείται στην παραγωγή ή παρασκευή ενός τροφίμου και εξακολουθεί να υπάρχει στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε τροποποιημένη μορφή·
- δ) η ποσότητα ορισμένων συστατικών ή κατηγοριών συστατικών·
- ε) η καθαρή ποσότητα του τροφίμου·

στ) η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας και η τελική ημερομηνία ανάλωσης («ανάλωση έως»·)

ζ) τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αποθήκευσης και/ή συνθήκες χρήσης·

η) το όνομα ή η εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1·

θ) η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 26·

ι) οδηγίες χρήσης, εφόσον η παράλειψή τους θα δυσχέραινε τη σωστή χρήση του τροφίμου·

ια) για τα ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον, η αναγραφή του αποκτηθέντος κατ' όγκον αλκοολικού τίτλου·

ιβ) διατροφική δήλωση.

2. Οι ενδείξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αναγράφονται με λέξεις και αριθμούς. Με την επιφύλαξη του άρθρου 35, μπορούν επιπροσθέτως να εκφράζονται με εικονογράμματα ή σύμβολα.

3. Σε περιπτώσεις όπου η Επιτροπή εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις, όπως αναφέρεται στο παρόν άρθρο, οι ενδείξεις της παραγράφου 1 μπορούν εναλλακτικά να εκφράζονται με εικονογράμματα ή σύμβολα αντί λέξεων ή αριθμών.

Για να εξασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές επωφελούνται από άλλα μέσα έκφρασης των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα εκτός από λέξεις και αριθμούς και υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο ενημέρωσης με εκείνο των λέξεων και αριθμών, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπ' όψιν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι τα στοιχεία αυτά γίνονται κατανοητά με τον ίδιο τρόπο από τους καταναλωτές, μπορεί να θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, τα κριτήρια βάσει των οποίων μία ή περισσότερες ενδείξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να εκφράζονται μέσω εικονογραμμάτων ή συμβόλων αντί λέξεων ή αριθμών.

4. Για να εξασφαλισθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τους τρόπους εφαρμογής των κριτηρίων που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 για να εκφράζονται μία ή περισσότερες ενδείξεις μέσω εικονογραμμάτων ή συμβόλων αντί λέξεων ή αριθμών. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται βάσει της διαδικασίας εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 10

Πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων

1. Εκτός από τις ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, στο παράρτημα III προβλέπονται πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων.

2. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η πληροφόρηση του καταναλωτή όσον αφορά συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων και προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη η πρόοδος της τεχνολογίας, οι επιστημονικές εξελίξεις, η προστασία της υγείας των καταναλωτών ή η ασφαλής χρήση των τροφίμων, η Επιτροπή δύναται να τροποποιεί το παράρτημα III με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 51.

Εφόσον, στην περίπτωση εμφάνισης κινδύνου για την υγεία των καταναλωτών, επιτακτικοί λόγοι επείγοντος το απαιτούν, η διαδικασία του άρθρου 52 εφαρμόζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδόθηκαν σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 11

Μέτρα και σταθμά

Το άρθρο 9 ισχύει με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων της Ένωσης σχετικά με τα μέτρα και σταθμά.

Άρθρο 12

Διαθεσιμότητα και παράδοση των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα

1. Οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα διατίθενται και είναι εύκολα προσβάσιμες, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, για όλα τα τρόφιμα.

2. Στην περίπτωση των προσυσκευασμένων τροφίμων, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα αναγράφονται απευθείας στη συσκευασία ή σε ετικέτα συνδεδεμένη σ' αυτήν.

3. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές μπορούν να επωφεληθούν από άλλα μέσα παροχής υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα τα οποία ταιριάζουν καλύτερα σε ορισμένες υποχρεωτικές ενδείξεις και υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο ενημέρωσης με εκείνο που προσφέρει η συσκευασία ή η ετικέτα, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπ' όψιν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι πληροφορίες γίνονται κατανοητές με τον ίδιο τρόπο από τους καταναλωτές και ότι οι καταναλωτές χρησιμοποιούν ευρέως αυτά τα μέσα, μπορεί να θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 51, κριτήρια βάσει των οποίων ορισμένες υποχρεωτικές ενδείξεις μπορούν να εκφράζονται με άλλα μέσα πέρα από την αναγραφή τους στη συσκευασία ή στην ετικέτα.

4. Για να εξασφαλισθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τους τρόπους εφαρμογής των κριτηρίων που εμφανίζονται στην παράγραφο 3, με σκοπό την έκφραση ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων με άλλα μέσα πέρα από την αναγραφή τους στη συσκευασία ή στην ετικέτα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2.

5. Στην περίπτωση μη προσυσκευασμένων τροφίμων, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 44.

Άρθρο 13

Παρουσίαση υποχρεωτικών ενδείξεων

1. Με την επιφύλαξη των εθνικών μέτρων που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 44 παράγραφος 2, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα αναγράφονται σε εμφανές σημείο, κατά τρόπον ώστε να είναι εύκολα ορατές, ευανάγνωστες και, ανάλογα με την περίπτωση, ανεξίτηλες. Σε καμία περίπτωση οι πληροφορίες αυτές δεν κρύβονται, καλύπτονται, διαγράφονται ή διακόπτονται από οποιαδήποτε άλλα κείμενα ή εικόνες ή οποιαδήποτε άλλα παρεμβαλλόμενα στοιχεία.

2. Με την επιφύλαξη ειδικών ενωσιακών διατάξεων που ισχύουν για συγκεκριμένα τρόφιμα, οι υποχρεωτικές ενδείξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, όταν εμφανίζονται στη συσκευασία ή την ετικέτα που τοποθετείται σε αυτήν, αναγράφονται στη συσκευασία ή την ετικέτα κατά τέτοιον τρόπον ώστε να διασφαλίζεται σαφώς η αναγνωσιμότητα, με χαρακτηριστικές μεγέθους γραμματοσειράς της οποίας το ύψος x , όπως ορίζεται στο παράρτημα IV, είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 1,2 mm.

3. Στην περίπτωση συσκευασιών ή περιεκτών των οποίων η μέγιστη επιφάνεια είναι μικρότερη από 80 cm², το ύψος x του μεγέθους γραμματοσειράς που αναφέρεται στην παράγραφο 2 είναι ίσο ή μεγαλύτερο των 0,9 mm.

4. Για τους σκοπούς της επίτευξης των στόχων του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, κανόνες για την αναγνωσιμότητα.

Για τους ίδιους σκοπούς με του πρώτου εδαφίου, η Επιτροπή δύναται, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να επεκτείνει τις απαιτήσεις της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου στις πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων.

5. Οι ενδείξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), ε) και ια) ευρίσκονται στο ίδιο οπτικό πεδίο.

6. Η παράγραφος 5 δεν ισχύει στις περιπτώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2.

Άρθρο 14

Πώληση εξ αποστάσεως

1. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 9, στην περίπτωση προσυσκευασμένων τροφίμων που διατίθενται προς πώληση με επικοινωνία εξ αποστάσεως:

α) οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα, εκτός των ενδείξεων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο στ), είναι διαθέσιμες πριν από την ολοκλήρωση της αγοράς και εμφανίζονται στο υλικό που υποστηρίζει την εξ αποστάσεως πώληση ή παρέχονται με άλλα κατάλληλα μέσα που καθορίζονται σαφώς από τον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων. Όταν χρησιμοποιούνται άλλα κατάλληλα μέσα, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα παρέχονται χωρίς πρόσθετες χρεώσεις από τον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων προς τους καταναλωτές·

β) όλες οι υποχρεωτικές ενδείξεις είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή της παράδοσης.

2. Στην περίπτωση μη προσυσκευασμένων τροφίμων που προσφέρονται προς πώληση με επικοινωνία εξ αποστάσεως, οι ενδείξεις που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 44 διατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Η παράγραφος 1 στοιχείο α) δεν ισχύει για τα τρόφιμα που προσφέρονται προς πώληση μέσω μηχανημάτων αυτόματης πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης.

Άρθρο 15

Γλωσσικές απαιτήσεις

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 9 παράγραφος 3, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα αναγράφονται σε γλώσσα που είναι εύκολα κατανοητή από τους καταναλωτές των κρατών μελών στα οποία πωλείται το τρόφιμο.

2. Εντός της επικράτειάς τους, τα κράτη μέλη στα οποία πωλείται ένα τρόφιμο μπορούν να αποφασίσουν την αναγραφή των ενδείξεων σε μία ή περισσότερες από τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν απαγορεύουν την πολύγλωσση επισήμανση των ενδείξεων.

Άρθρο 16

Παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων

1. Στην περίπτωση υάλινων φιαλών προοριζόμενων να επαναχρησιμοποιηθούν, οι οποίες φέρουν ανεξίτηλη ένδειξη και, ως εκ τούτου, δεν φέρουν ετικέτα, δακτύλιο ή ταινία λαιμού, απαιτείται η αναγραφή μόνο των υποχρεωτικών ενδείξεων που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ), ε), στ) και ιβ).

2. Στην περίπτωση συσκευασιών ή περιεκτών των οποίων η μεγαλύτερη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 10 cm², είναι υποχρεωτική η αναγραφή μόνο των ενδείξεων που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ), ε) και στ). Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β) παρέχονται με άλλα μέσα ή διατίθενται έπειτα από αίτηση του καταναλωτή.

3. Με την επιφύλαξη άλλων ενωσιακών διατάξεων που επιβάλλουν υποχρεωτική διατροφική δήλωση, η δήλωση που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ) δεν απαιτείται για τα τρόφιμα που απαριθμούνται στο παράρτημα V.

4. Με την επιφύλαξη άλλων ενωσιακών διατάξεων που επιβάλλουν κατάλογο των συστατικών ή υποχρεωτική διατροφική δήλωση, οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία β) και ιβ) δεν απαιτούνται για ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη άνω του 1,2 % κατ' όγκον.

Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση η οποία αφορά την εφαρμογή του άρθρου 18 και του άρθρου 30 παράγραφος 1 στα προϊόντα που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο και εξετάζει εάν τα αλκοολούχα ποτά θα πρέπει στο μέλλον να καλύπτονται, ιδίως, από την απαίτηση παροχής πληροφοριών για την ενεργειακή αξία, καθώς επίσης παρέχει και την αιτιολόγηση των ενδεχόμενων εξαιρέσεων, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να διασφαλισθεί συνοχή με άλλες συναφείς πολιτικές

της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσο χρειάζεται να προταθεί ορισμός των «χαμηλόβαθμων αλκοολούχων ποτών (alcopops)».

Η Επιτροπή συνοδεύει την έκθεση αυτή με νομοθετική πρόταση, κατά περίπτωση, καθορισμού των κανόνων για τον κατάλογο των συστατικών ή την υποχρεωτική διατροφική δήλωση για τα συγκεκριμένα προϊόντα.

ΤΜΗΜΑ 2

Λεπτομερείς διατάξεις για τις υποχρεωτικές ενδείξεις

Άρθρο 17

Ονομασία του τροφίμου

1. Η ονομασία του τροφίμου είναι η νόμιμη ονομασία του. Αν δεν υπάρχει τέτοια ονομασία, η ονομασία του τροφίμου είναι η συνήθης ονομασία του ή, αν δεν υπάρχει συνήθης ονομασία ή αν η συνήθης ονομασία δεν χρησιμοποιείται, παρέχεται περιγραφική ονομασία του τροφίμου.

2. Η ονομασία του τροφίμου με την οποία το προϊόν παρασκευάζεται και διατίθεται νομίμως στην αγορά στο κράτος μέλος παραγωγής επιτρέπεται να χρησιμοποιείται στο κράτος μέλος εμπορίας. Ωστόσο, σε περίπτωση που η εφαρμογή των άλλων διατάξεων του παρόντος κανονισμού, ιδίως των προβλεπόμενων στο άρθρο 9, δεν θα επέτρεπε στους καταναλωτές του κράτους μέλους εμπορίας να γνωρίζουν την πραγματική φύση του τροφίμου και να το διακρίνουν από τα τρόφιμα με τα οποία θα μπορούσαν να το συγχέουν, η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από άλλες περιγραφικές πληροφορίες οι οποίες αναγράφονται κοντά στην ονομασία του τροφίμου.

3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η ονομασία του τροφίμου στο κράτος μέλος παραγωγής δεν χρησιμοποιείται στο κράτος μέλος εμπορίας, όταν το τρόφιμο που φέρει αυτή την ονομασία στο κράτος μέλος παραγωγής απέχει τόσο πολύ, ως προς τη σύνθεση ή την παρασκευή του, από το τρόφιμο που είναι γνωστό υπό την ονομασία αυτή στο κράτος μέλος εμπορίας, ώστε η παράγραφος 2 να μην είναι επαρκής για να εξασφαλίσει την ορθή ενημέρωση των καταναλωτών στο κράτος μέλος εμπορίας.

4. Η ονομασία του τροφίμου δεν αντικαθίσταται από προστατευόμενη ως πνευματική ιδιοκτησία ονομασία, από εμπορική ονομασία ή από συνήθη ονομασία.

5. Στο παράρτημα VI θεσπίζονται ειδικές διατάξεις σχετικά με την ονομασία των τροφίμων και τις ενδείξεις που τη συνοδεύουν.

Άρθρο 18

Κατάλογος των συστατικών

1. Του καταλόγου των συστατικών προηγείται κατάλληλος τίτλος ή ένδειξη που συνίσταται στη λέξη «συστατικά» ή περιέχει τη λέξη αυτή. Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει όλα τα συστατικά του τροφίμου, κατά φθίνουσα σειρά περιεκτικότητας ως προς το βάρος, όπως καταγράφηκαν κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους στην παρασκευή του τροφίμου.

2. Τα συστατικά αναφέρονται με το ειδικό τους όνομα, εφόσον έχουν, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 17 και στο παράρτημα VI.

3. Όλα τα συστατικά που περιέχονται υπό τη μορφή τεχνολογικά επεξεργασμένων ναυοϋλικών αναγράφονται σαφώς στον κατάλογο των συστατικών. Τα ονόματα αυτών των συστατικών ακολουθούνται από τη λέξη «νανο» σε παρένθεση.

4. Οι τεχνικοί κανόνες για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου και καθορίζονται στο παράρτημα VII.

5. Για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, προσαρμόζει τον ορισμό των τεχνολογικά επεξεργασμένων ναυοϋλικών που εμφανίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο κ) στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο ή στους ορισμούς που συμφωνούνται σε διεθνές επίπεδο.

Άρθρο 19

Παράλειψη του καταλόγου των συστατικών

1. Για τα ακόλουθα τρόφιμα δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών:

α) για νωπά φρούτα και λαχανικά, στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατάτες, τα οποία δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί παρόμοια επεξεργασία·

β) αεριούχα νερά, η ονομασία των οποίων δηλώνει αυτό το χαρακτηριστικό τους·

γ) ξύδια ζύμωσης που προέρχονται αποκλειστικά από ένα μόνο βασικό προϊόν και εφόσον δεν έχει προστεθεί άλλο συστατικό·

δ) τυρί, βούτυρο, γάλα και κρέμα γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση και στα οποία δεν έχουν προστεθεί άλλα συστατικά εκτός από γαλακτικά προϊόντα, ένζυμα τροφίμων και καλλιέργειες μικροοργανισμών που είναι αναγκαία για την παρασκευή τους ή το αναγκαίο αλάτι για την παρασκευή τυριών, εκτός από τα νωπά και τα τηγμένα·

ε) προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό, όπου:

i) η ονομασία του τροφίμου είναι η ίδια με την ονομασία του συστατικού· ή

ii) η ονομασία του τροφίμου επιτρέπει τον καθορισμό της φύσης του συστατικού χωρίς να υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης.

2. Ανάλογα με τη χρησιμότητα που έχει για τον καταναλωτή ένας κατάλογος συστατικών για συγκεκριμένα είδη ή κατηγορίες τροφίμων, η Επιτροπή δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέσω εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να συμπληρώνει την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι οι παραλείψεις δεν οδηγούν σε ανεπαρκή ενημέρωση των τελικών καταναλωτών ή των μονάδων ομαδικής εστίασης.

Άρθρο 20

Παράλειψη στοιχείων των τροφίμων από τον κατάλογο των συστατικών

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, τα ακόλουθα στοιχεία ενός τροφίμου δεν απαιτείται να περιλαμβάνονται στον κατάλογο των συστατικών:

α) τα στοιχεία ενός συστατικού που έχουν προσωρινά αφαιρεθεί κατά τη διαδικασία παρασκευής για να προστεθούν και πάλι κατόπιν, σε ποσότητα που δεν υπερβαίνει όμως την αρχική περιεκτικότητα·

β) πρόσθετα τροφίμων και ένζυμα τροφίμων:

i) των οποίων η παρουσία σε ένα τρόφιμο οφείλεται αποκλειστικά στο γεγονός ότι περιέχονταν σε ένα ή περισσότερα συστατικά του τροφίμου αυτού, σύμφωνα με την αρχή της μεταφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008, υπό τον όρο ότι δεν εξυπηρετούν κανέναν τεχνολογικό σκοπό στο τελικό προϊόν· ή

ii) που χρησιμοποιούνται ως τεχνολογικά βοηθήματα·

γ) φορείς και ουσίες που δεν είναι πρόσθετα τροφίμων, αλλά χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο και με τον ίδιο σκοπό όπως οι φορείς και που χρησιμοποιούνται στις αυστηρά αναγκαίες ποσότητες·

δ) ουσίες που δεν είναι πρόσθετα τροφίμων, αλλά χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο και με τον ίδιο σκοπό όπως τα τεχνολογικά βοηθήματα και εξακολουθούν να υπάρχουν στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε τροποποιημένη μορφή·

ε) νερό:

i) όταν το νερό χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία παρασκευής αποκλειστικά για την ανασύσταση στην αρχική του μορφή ενός συστατικού που χρησιμοποιήθηκε σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή· ή

ii) στην περίπτωση υγρού καλύψεως που κανονικά δεν καταναλώνεται.

Άρθρο 21

Επισήμανση ορισμένων ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες

1. Με την επιφύλαξη των κανόνων που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 44 παράγραφος 2, οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) αναγράφονται στον κατάλογο των συστατικών σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 18 παράγραφος 1, με σαφή αναφορά της ονομασίας της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II· και

β) η ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II τονίζεται με είδος χαρακτήρων που κάνει σαφή διάκριση της ονομασίας από το υπόλοιπο του καταλόγου των συστατικών, παραδείγματος χάριν μέσω της γραμματοσειράς, της μορφής ή του χρώματος του φόντου.

Αν δεν υπάρχει κατάλογος συστατικών, η αναγραφή των ενδείξεων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) περιλαμβάνει τη λέξη «περιέχει», ακολουθούμενη από την ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II.

Σε περίπτωση που διάφορα συστατικά ή τεχνολογικά βοηθήματα τροφίμων προέρχονται από μία μόνη ουσία ή προϊόν που απαρτίζεται στο παράρτημα II, διευκρινίζεται στην επισήμανση για κάθε σχετικό συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα.

Η αναγραφή των ενδείξεων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) δεν απαιτείται σε περιπτώσεις όπου η ονομασία του τροφίμου αναφέρεται σαφώς στην εν λόγω ουσία ή προϊόν.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται καλύτερη πληροφόρηση για τους καταναλωτές και να λαμβάνονται υπόψη οι τελευταίες επιστημονικές πρόοδοι και οι τεχνικές γνώσεις, η Επιτροπή επανεξετάζει συστηματικά και, εφόσον είναι απαραίτητο, ενημερώνει τον κατάλογο του παραρτήματος II με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 51.

Εφόσον, στην περίπτωση εμφάνισης κινδύνου για την υγεία των καταναλωτών, επιτακτικοί λόγοι επείγοντος το απαιτούν, η διαδικασία του άρθρου 52 εφαρμόζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 22

Ποσοτική αναγραφή των συστατικών

1. Η αναγραφή της ποσότητας ενός συστατικού ή κατηγορίας συστατικών που χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή επεξεργασία ενός τροφίμου απαιτείται όταν το εν λόγω συστατικό ή κατηγορία συστατικών:

- α) εμφανίζεται στην ονομασία του τροφίμου ή ο καταναλωτής το συνδέει, συνήθως, με την ονομασία αυτή·
- β) διακρίνεται σαφώς στην επισήμανση, με λέξεις, εικόνες ή γραφική απεικόνιση· ή
- γ) έχει ουσιαστική σημασία για τον χαρακτηρισμό ενός τροφίμου και για τη διάκρισή του από προϊόντα με τα οποία είναι δυνατόν να συγχέεται λόγω της ονομασίας ή της εμφάνισής του.

2. Οι τεχνικοί κανόνες για την εφαρμογή της παραγράφου 1, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών περιπτώσεων στις οποίες δεν απαιτείται ποσοτική αναγραφή όσον αφορά ορισμένα συστατικά, καθορίζονται στο παράρτημα VIII.

Άρθρο 23

Καθαρή ποσότητα

1. Η καθαρή ποσότητα ενός τροφίμου εκφράζεται σε λίτρα, εκατοστόλιτρα, χιλιοστόλιτρα, χιλιόγραμμα ή γραμμάρια, κατά περίπτωση:

- α) σε μονάδες όγκου για τα υγρά προϊόντα·
- β) σε μονάδες μάζας για τα υπόλοιπα προϊόντα.

2. Προκειμένου να κατανοεί καλύτερα ο καταναλωτής τις πληροφορίες για τα τρόφιμα που αναγράφονται στην επισήμανση, η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει για ορισμένα συγκεκριμένα προϊόντα, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, διαφορετικό τρόπο έκφρασης της καθαρής ποσότητας από αυτόν που θεσπίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Οι τεχνικοί κανόνες για την εφαρμογή της παραγράφου 1, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών περιπτώσεων στις οποίες δεν απαιτείται αναγραφή της καθαρής ποσότητας, καθορίζονται στο παράρτημα IX.

Άρθρο 24

Ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, τελική ημερομηνία ανάλωσης και ημερομηνία κατάψυξης

1. Στην περίπτωση τροφίμων τα οποία είναι μικροβιολογικά ιδιαίτερα ευαλλοίωτα και τα οποία, για τον λόγο αυτόν, ενδέχεται, έπειτα από σύντομο χρονικό διάστημα, να συνιστούν άμεσο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας αντικαθίσταται από την τελική ημερομηνία ανάλωσης. Αφού παρέλθει η τελική ημερομηνία ανάλωσης, το τρόφιμο θεωρείται μη ασφαλές σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφοι 2 έως 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002.

2. Η κατάλληλη ημερομηνία εκφράζεται σύμφωνα με το παράρτημα X.

3. Για να διασφαλισθεί ενιαία εφαρμογή του τρόπου αναγραφής της ημερομηνίας ελάχιστης διατήρησης που αναφέρεται στο σημείο 1 στοιχείο γ) του παραρτήματος X, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό σχετικών κανόνων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 25

Συνθήκες διατήρησης ή συνθήκες χρήσης

1. Στις περιπτώσεις στις οποίες κάποια τρόφιμα χρειάζονται ιδιαίτερες συνθήκες διατήρησης και/ή χρήσης, αναγράφονται οι εν λόγω συνθήκες.

2. Για να είναι δυνατή η διατήρηση ή η χρήση των τροφίμων μετά το άνοιγμα της συσκευασίας, αναγράφονται οι συνθήκες διατήρησης και/ή η προθεσμία κατανάλωσης, κατά περίπτωση.

Άρθρο 26

Χώρα καταγωγής ή τόπος προέλευσης

1. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη των απαιτήσεων επισημάνσεως που προβλέπονται σε ειδικές ενωσιακές διατάξεις, ειδικότερα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 509/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα που χαρακτηρίζονται ως εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα ⁽¹⁾, και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων ⁽²⁾.

2. Η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης αναγράφονται υποχρεωτικά:

α) όταν η μη αναγραφή τους ενδέχεται να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης του τροφίμου, ιδίως αν οι πληροφορίες που συνοδεύουν το τρόφιμο ή η ετικέτα στο σύνολό της υπονοούν ότι το τρόφιμο έχει διαφορετική χώρα καταγωγής ή τόπο προέλευσης·

β) για το κρέας των κωδικών συνδυασμένης ονοματολογίας («ΣΟ») που απαριθμούνται στο παράρτημα XI. Η εφαρμογή του παρόντος στοιχείου υπόκειται στην έκδοση των εκτελεστικών πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 8.

3. Σε περίπτωση που αναφέρεται η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τροφίμου και δεν είναι ίδια με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού του:

α) αναφέρεται επίσης η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του εν λόγω πρωταρχικού συστατικού· ή

β) αναφέρεται ότι η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού είναι διαφορετικός από αυτόν του τροφίμου.

Η εφαρμογή της παρούσας παραγράφου υπόκειται στην έκδοση των εκτελεστικών κανόνων που αναφέρονται στην παράγραφο 8.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εντός πέντε ετών από την ημερομηνία εφαρμογής της παραγράφου 2 στοιχείο β), στην οποία αξιολογείται η υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για τα προϊόντα που αναφέρονται στο εν λόγω στοιχείο.

5. Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για τα ακόλουθα τρόφιμα:

α) τα είδη κρέατος εκτός των βόειων και εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β)·

β) το γάλα·

γ) το γάλα ως συστατικό γαλακτοκομικών προϊόντων·

δ) τα μη μεταποιημένα τρόφιμα·

ε) τα προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό·

στ) τα συστατικά που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50 % τροφίμου.

6. Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για το κρέας που χρησιμοποιείται ως συστατικό.

7. Οι εκθέσεις που εμφανίζονται στις παραγράφους 5 και 6 λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ενημέρωσης του καταναλωτή, το εφικτό της παροχής της υποχρεωτικής αναγραφής της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης και την ανάλυση του κόστους και του οφέλους από την εισαγωγή των μέτρων αυτών, συμπεριλαμβανομένων του νομικού αντικτύπου στην εσωτερική αγορά και του αντικτύπου στο διεθνές εμπόριο.

Η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύσει τις εκθέσεις αυτές με προτάσεις για τροποποίηση των οικείων διατάξεων της Ένωσης.

8. Έως τις 13ης Δεκεμβρίου 2013, κατόπιν εκτιμήσεων αντικτύπου, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου και την εφαρμογή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

9. Στις περιπτώσεις τροφίμων που εμφανίζονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β), στην παράγραφο 5 στοιχείο α) και στην παράγραφο 6, οι εκθέσεις και οι εκτιμήσεις αντικτύπου δυνάμει του παρόντος άρθρου εξετάζουν, μεταξύ άλλων, τις επιλογές για τους τρόπους αναγραφής της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης των εν λόγω τροφίμων, ιδιαίτερα σε σχέση με έκαστο των ακόλουθων καθοριστικών στοιχείων στη ζωή του ζώου:

α) τόπο γέννησης·

β) τόπο εκτροφής·

γ) τόπο σφαγής.

Άρθρο 27

Οδηγίες χρήσης

1. Οι οδηγίες χρήσης ενός τροφίμου πρέπει να δίνονται με τρόπο που να επιτρέπει την κατάλληλη χρήση του τροφίμου.

⁽¹⁾ ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 12.

2. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή της παραγράφου 1 για ορισμένα τρόφιμα. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 28

Αλκοολικός τίτλος

1. Οι κανόνες σύμφωνα με τους οποίους αναγράφεται ο κατ' όγκον αλκοολικός τίτλος, σε ό,τι αφορά τα προϊόντα που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 2204, καθορίζονται από τις ειδικές διατάξεις της Ένωσης που ισχύουν στην περίπτωση τους.

2. Ο αποκτηθείς κατ' όγκον αλκοολικός τίτλος των ποτών με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον, εκτός από εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αναγράφεται σύμφωνα με το παράρτημα XII.

ΤΜΗΜΑ 3

Διατροφική δήλωση

Άρθρο 29

Σχέση με άλλες νομοθετικές πράξεις

1. Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται στα τρόφιμα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ακόλουθων νομοθετικών πράξεων:

α) της οδηγίας 2002/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των συμπληρωμάτων διατροφής ⁽¹⁾.

β) της οδηγίας 2009/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την εκμετάλλευση και τη θέση στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών ⁽²⁾.

2. Το παρόν τμήμα εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας 2009/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τα τρόφιμα που προορίζονται για ειδική διατροφή ⁽³⁾ και των ειδικών οδηγιών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας.

Άρθρο 30

Περιεχόμενο

1. Η υποχρεωτική διατροφική δήλωση περιλαμβάνει τα ακόλουθα

α) ενεργειακή αξία, και

β) ποσότητες λιπαρών, κορεσμένων, υδατανθράκων, σακχάρων, πρωτεϊνών και αλατιού.

Εφόσον συντρέχει περίπτωση, πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση μπορεί να υπάρχει δήλωση που να αναφέρει ότι η περιεκτικότητα σε αλάτι οφείλεται αποκλειστικά στην παρουσία φυσικώς ενεχόμενου νατρίου.

2. Το περιεχόμενο της υποχρεωτικής διατροφικής δήλωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 μπορεί να συμπληρωθεί με αναγραφή των ποσοτήτων ενός ή περισσότερων από τα εξής:

α) μονοακόρεστα·

β) πολυακόρεστα·

γ) πολυόλες·

δ) άμυλο·

ε) εδώδιμες ίνες·

στ) οποιεσδήποτε από τις βιταμίνες ή τα ανόργανα συστατικά που απαριθμούνται στο σημείο 1 του μέρους Α του παραρτήματος XIII και υπάρχουν σε σημαντικές ποσότητες, όπως καθορίζεται στο σημείο 2 του μέρους Α του παραρτήματος XIII.

3. Αν η επισήμανση ενός προσυσκευασμένου τροφίμου προβλέπει την υποχρεωτική διατροφική δήλωση της παραγράφου 1, οι κάτωθι πληροφορίες μπορούν να επαναλαμβάνονται σε αυτήν:

α) η ενεργειακή αξία ή

β) η ενεργειακή αξία μαζί με τις ποσότητες σε λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 1, εφόσον η επισήμανση των προϊόντων που προβλέπονται στο άρθρο 16 παραγράφου 4 προβλέπει διατροφική δήλωση, το περιεχόμενο της δήλωσης μπορεί να περιορίζεται μόνο στην ενεργειακή αξία.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 44 και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 1, εφόσον η επισήμανση των προϊόντων που προβλέπονται στο άρθρο 44 παράγραφος 1 προβλέπει διατροφική δήλωση, το περιεχόμενο αυτής της δήλωσης μπορεί να περιορίζεται μόνο:

α) στην ενεργειακή αξία ή

β) στην ενεργειακή αξία μαζί με τις ποσότητες σε λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι.

6. Για να ληφθεί υπόψη η χρησιμότητα που έχουν για την ενημέρωση των καταναλωτών οι ενδείξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 5, η Επιτροπή μπορεί, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να τροποποιεί τους καταλόγους των παραγράφων 2 έως 5, προσθέτοντας ή αφαιρώντας ενδείξεις.

⁽¹⁾ ΕΕ L 183 της 12.7.2002, σ. 51.

⁽²⁾ ΕΕ L 164 της 26.6.2009, σ. 45.

⁽³⁾ ΕΕ L 124 της 20.5.2009, σ. 21.

7. Έως 13 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη επιστημονικά στοιχεία και την κτηθείσα πείρα στα κράτη μέλη, υποβάλλει έκθεση για την παρουσία trans-λιπαρών σε τρόφιμα και στη διατροφή στο σύνολο του πληθυσμού της Ένωσης. Ο στόχος της έκθεσης είναι να εκτιμηθούν οι αντίκτυποι των κατάλληλων μέσων που θα μπορούσαν να επιτρέπουν στους καταναλωτές να κάνουν υγιεινότερες επιλογές όσον αφορά τα τρόφιμα και τη διατροφή τους εν γένει ή που θα μπορούσαν να προωθήσουν την παροχή υγιεινότερων επιλογών όσον αφορά τα τρόφιμα στους καταναλωτές, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές σχετικά με trans-λιπαρά ή της επιβολής περιορισμών στη χρήση τους. Η Επιτροπή συνοδεύει την έκθεση με σχετική πρόταση κανονισμού, εφόσον ενδείκνυται.

Άρθρο 31

Υπολογισμός

1. Η ενεργειακή αξία υπολογίζεται με τη χρήση των συντελεστών μετατροπής που απαριθμούνται στο παράρτημα XIV.

2. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, συντελεστές μετατροπής για τις βιταμίνες και τα ανόργανα συστατικά που αναφέρονται στο σημείο 1 του μέρους Α του παραρτήματος XIII, για τον ακριβέστερο υπολογισμό της περιεκτικότητας των εν λόγω βιταμινών και ανόργανων συστατικών στα τρόφιμα. Αυτοί οι συντελεστές μετατροπής προστίθενται στο παράρτημα XIV.

3. Η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες των θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 ως 5 είναι εκείνες του τροφίμου όπως πωλείται.

Κατά περίπτωση, οι πληροφορίες μπορεί να σχετίζονται με το τρόφιμο μετά την παρασκευή του, με την προϋπόθεση ότι παρέχονται επαρκώς λεπτομερείς οδηγίες παρασκευής και οι πληροφορίες σχετίζονται με το τρόφιμο όπως παρασκευάζεται για κατανάλωση.

4. Οι δηλούμενες τιμές είναι, σύμφωνα με την εκάστοτε περίπτωση, μέσες τιμές βασιζόμενες:

α) στην ανάλυση του τροφίμου από τον παρασκευαστή·

β) σε υπολογισμό με βάση τις γνωστές ή τις πραγματικές μέσες τιμές των συστατικών που χρησιμοποιήθηκαν, ή

γ) σε υπολογισμό με βάση γενικώς καθορισμένα και αποδεκτά δεδομένα.

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την ενιαία εφαρμογή της παρούσας παραγράφου όσον αφορά την ακρίβεια των δηλούμενων τιμών, όπως οι διαφορές μεταξύ των δηλούμενων τιμών και αυτών που διαπιστώνονται κατά τη διάρκεια επίσημων ελέγχων. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 32

Έκφραση ανά 100 g ή ανά 100 ml

1. Η ενεργειακή αξία και η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 ως 5 εκφράζονται με τη

χρήση των μονάδων μέτρησης που απαριθμούνται στο παράρτημα XV.

2. Η ενεργειακή αξία και η ποσότητα θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 ως 5 εκφράζεται ανά 100 g ή ανά 100 ml.

3. Όταν παρέχεται η δήλωση σχετικά με τις βιταμίνες και τα ανόργανα συστατικά, αυτή εκφράζεται, εκτός από τη μορφή της έκφρασης που προβλέπεται στην παράγραφο 2, και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο σημείο 1 του μέρους Α του παραρτήματος XIII σε σχέση με τη βάση ανά 100 g ή ανά 100 ml.

4. Εκτός από τη μορφή της έκφρασης που προβλέπεται στην παράγραφο 2, η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες των θρεπτικών ουσιών που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1, 3, 4 και 5 μπορούν να εκφράζονται, ανάλογα με την περίπτωση, και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος XIII σε σχέση με τη βάση ανά 100 g ή ανά 100 ml.

5. Όπου δίδονται πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο 4, δίπλα ακριβώς αναγράφεται η ακόλουθη πρόσθετη δήλωση: «Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8 400 kJ/2 000 kcal)».

Άρθρο 33

Έκφραση σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης

1. Στις κάτωθι περιπτώσεις, η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες θρεπτικών ουσιών που προβλέπονται από το άρθρο 30 παράγραφοι 1 έως 5 μπορούν να εκφράζονται ανά μερίδα και/ή ανά μονάδα κατανάλωσης, που αναγνωρίζονται εύκολα από τον καταναλωτή, υπό τον όρο ότι η χρησιμοποιούμενη μερίδα ή η μονάδα ορίζεται ποσοτικά στην ετικέτα και ότι δηλώνεται ο αριθμός των μερίδων ή μονάδων που περιέχονται στη συσκευασία:

α) επιπλέον της μορφής έκφρασης ανά 100 g ή ανά 100 ml που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 2·

β) επιπλέον της μορφής έκφρασης ανά 100 g ή ανά 100 ml που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 3 σχετικά με τις ποσότητες βιταμινών και ανόργανων συστατικών·

γ) επιπλέον ή αντί της μορφής έκφρασης ανά 100 g ή ανά 100 ml που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 4.

2. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 32 παράγραφος 2, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 στοιχείο β), η ποσότητα θρεπτικών ουσιών και/ή το ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος XIII μπορούν να εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο.

Όταν οι ποσότητες των θρεπτικών συστατικών εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η ενεργειακή αξία εκφράζεται ανά 100 g ή ανά 100 ml και σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο.

3. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 32 παράγραφος 2, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 5, η ενεργειακή αξία και η ποσότητα θρεπτικών ουσιών και/ή το ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος XIII μπορούν να εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο.

4. Η χρησιμοποιούμενη μερίδα ή μονάδα αναγράφεται πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση.

5. Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής της έκφρασης της διατροφικής δήλωσης ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης και για τη διαμόρφωση ενιαίας βάσης σύγκρισης για τον καταναλωτή, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπ' όψιν την καταναλωτική συμπεριφορά των καταναλωτών στην πράξη καθώς και διατροφικές συστάσεις, θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, κανόνες για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων όσον αφορά την έκφραση ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 34

Παρουσίαση

1. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 και 2 περιλαμβάνονται στο ίδιο οπτικό πεδίο. Παρουσιάζονται μαζί σε σαφή μορφή και, ανάλογα με την περίπτωση, με τη σειρά παρουσίασης που προβλέπεται στο παράρτημα XV.

2. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 και 2 παρουσιάζονται, αν το επιτρέπει ο χώρος, σε μορφή πίνακα με τους αριθμούς σε αντιστοιχία. Όπου δεν το επιτρέπει ο χώρος, η δήλωση παρουσιάζεται σε γραμμική μορφή.

3. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 παρουσιάζονται:

α) στο κύριο οπτικό πεδίο και

β) χρησιμοποιώντας μέγεθος γραμματοσειράς σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2.

Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 μπορούν να παρουσιάζονται με μορφή διαφορετική από αυτήν που καθορίζεται στην παράγραφο 2.

4. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 4 και 5 μπορούν να παρουσιάζονται με μορφή διαφορετική από αυτήν που καθορίζεται στην παράγραφο 2.

5. Εφόσον η ενεργειακή αξία ή η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών είναι αμελητέα, οι πληροφορίες για τα στοιχεία αυτά μπορούν να αντικαθίστανται από δήλωση όπως «Περιέχει αμελητέες ποσότητες των ...», πρέπει δε να επισημαίνεται σε σημείο πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση, όταν υφίσταται.

Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με

την ενεργειακή αξία και τις ποσότητες θρεπτικών ουσιών αναφερόμενων στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 έως 5 οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν αμελητέες. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

6. Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής του τρόπου παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης με τις μορφές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις προς τον σκοπό αυτόν. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 35

Πρόσθετες μορφές έκφρασης και παρουσίασης

1. Εκτός από τις μορφές έκφρασης που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφοι 2 και 4 και στο άρθρο 33 και από την παρουσίαση που αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 2, η ενεργειακή αξία και η ποσότητα θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 έως 5 μπορούν να γνωστοποιούνται με άλλες μορφές έκφρασης και/ή να παρουσιάζονται με τη χρήση γραφικών ή συμβόλων, επιπλέον των λέξεων ή των ψηφίων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθες απαιτήσεις:

α) βασίζονται σε ορθή και επιστημονικά έγκυρη έρευνα μεταξύν των καταναλωτών και δεν παραπλανούν τον καταναλωτή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7·

β) εξελίσσονται κατόπιν διαβουλεύσεων με ευρύ φάσμα των ομάδων συμφεροντούχων·

γ) σκοπό έχουν να διευκολύνουν τους καταναλωτές να κατανοήσουν τη συμβολή ή τη σημασία του τροφίμου για το ενεργειακό και διατροφικό περιεχόμενο μιας διατροφής·

δ) παρέχουν τη διαβεβαίωση, βάσει επιστημονικά έγκυρων στοιχείων, ότι αυτές οι μορφές έκφρασης ή παρουσίασης γίνονται κατανοητές από τον μέσο καταναλωτή·

ε) στην περίπτωση άλλων μορφών έκφρασης, βασίζονται είτε στις εναρμονισμένες προσλαμβανόμενες ποσότητες αναφοράς που καθορίζονται στο παράρτημα XIII, είτε, όταν αυτές δεν υπάρχουν, σε γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές σχετικά με τις ποσότητες πρόσληψης όσον αφορά την ενέργεια ή τις θρεπτικές ουσίες·

στ) είναι αντικειμενικές και δεν επιφέρουν διακρίσεις· και

ζ) η εφαρμογή τους δεν δημιουργεί εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.

2. Τα κράτη μέλη δύναται να εισηγούνται στους υπεύθυνους επιχειρήσεων τροφίμων τη χρήση μιας ή περισσότερων πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης που, κατά την κρίση τους, πληρούν καλύτερα τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως ζ). Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις λεπτομέρειες των πρόσθετων αυτών μορφών έκφρασης και παρουσίασης.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την κατάλληλη παρακολούθηση των πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίας της διατροφικής δήλωσης που απαντούν στην αγορά εντός της επικράτειάς τους.

Για τη διευκόλυνση της παρακολούθησης της χρήσης των πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίας, τα κράτη μέλη δύναται να απαιτούν από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων που διαθέτουν στην εθνική αγορά τρόφιμα που φέρουν τέτοιου είδους πληροφορίες να ενημερώνουν την αρμόδια αρχή για τη χρήση της πρόσθετης μορφής έκφρασης ή παρουσίας και να τους παρέχουν τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία όσον αφορά την εκπλήρωση των απαιτήσεων που θεσπίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως ζ). Στις περιπτώσεις αυτές, μπορούν επίσης να ζητούνται πληροφορίες για τη διακοπή της χρήσης τέτοιου είδους πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίας.

4. Η Επιτροπή διευκολύνει και οργανώνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, με την ίδια και με τους συμφεροντούχους για θέματα που αφορούν τη χρήση οποιωνδήποτε πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίας της διατροφικής δήλωσης.

5. Βάσει της πείρας που θα έχει αποκτηθεί, έως 13 Δεκεμβρίου 2017, η Επιτροπή υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη χρήση πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίας, τον αντίκτυπό τους στην εσωτερική αγορά και τη σκοπιμότητα περαιτέρω εναρμόνισής τους. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή συναφείς πληροφορίες σχετικά με τη χρήση τέτοιου είδους πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίας στην αγορά εντός της επικράτειάς τους. Η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύσει την έκθεση αυτή με προτάσεις για τροποποίηση των οικείων διατάξεων της Ένωσης.

6. Για να διασφαλισθεί η ενιαία εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την εφαρμογή των παραγράφων 1, 3 και 4 του παρόντος άρθρου. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Άρθρο 36

Ισχύουσες απαιτήσεις

1. Όταν πληροφορίες για τα τρόφιμα που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 10 παρέχονται σε προαιρετική βάση, τηρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στα τμήματα 2 και 3 του κεφαλαίου IV.

2. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα που παρέχονται σε προαιρετική βάση τηρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν παραπλανούν τον καταναλωτή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7·

β) είναι σαφείς για τον καταναλωτή και δεν του προκαλούν σύγχυση, και

γ) βασίζονται, κατά περίπτωση, σε σχετικά επιστημονικά δεδομένα.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά την εφαρμογή των προϋποθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου στις ακόλουθες προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα:

α) πληροφορίες σχετικά με την πιθανή και μη σκόπιμη παρουσία στα τρόφιμα ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες·

β) πληροφορίες σχετικά με την καταλληλότητα του τροφίμου για χορτοφάγους ή ακραιφνείς χορτοφάγους, και

γ) στην αναγραφή των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες επιπροσδεδώς των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο παράρτημα XIII.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

4. Για τη διασφάλιση της κατάλληλης ενημέρωσης των καταναλωτών, σε περίπτωση που παρέχονται από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα με διαφορετικό τρόπο, ο οποίος θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή ή να του δημιουργήσει σύγχυση, η Επιτροπή μπορεί, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να προβλέπει πρόσθετες περιπτώσεις παροχής προαιρετικών πληροφοριών πέραν αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 37

Παρουσίαση

Η αναγραφή προαιρετικών πληροφοριών για τα τρόφιμα δεν γίνεται εις βάρος του χώρου που διατίθεται για τις υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 38

Εθνικά μέτρα

1. Όσον αφορά τα θέματα που εναρμονίζονται ειδικά από τον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να θεσπίζουν ούτε να διατηρούν εθνικά μέτρα, εκτός αν εξουσιοδοτούνται προς τούτο από το δίκαιο της Ένωσης. Τα εν λόγω εθνικά μέτρα δεν παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών ούτε εισάγουν διακρίσεις όσον αφορά τρόφιμα από άλλα κράτη μέλη.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 39, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικά μέτρα για θέματα που δεν εναρμονίζονται ειδικά από τον παρόντα κανονισμό, υπό τον όρο ότι δεν απαγορεύουν, παρακωλύουν ή περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων τα οποία συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 39

Εθνικά μέτρα για τις πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις

1. Εκτός από τις υποχρεωτικές ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10, τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 45, να θεσπίζουν μέτρα που να απαιτούν πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων, για τουλάχιστον έναν από τους εξής λόγους:

- α) την προστασία της δημόσιας υγείας·
 - β) την προστασία των καταναλωτών·
 - γ) την πρόληψη της απάτης·
 - δ) την προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, των αναγραφών προέλευσης και των ελεγχόμενων ονομασιών προέλευσης και την πρόληψη του αθέμιτου ανταγωνισμού.
2. Κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης τροφίμων, μόνο όταν υπάρχει αποδεδειγμένη διασύνδεση μεταξύ ορισμένων ιδιοτήτων του τροφίμου και της καταγωγής ή της προέλευσής του. Όταν κοινοποιούν στην Επιτροπή τα εν λόγω μέτρα, τα κράτη μέλη παρέχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η πλειονότητα των καταναλωτών προσδίδει ιδιαίτερη αξία στην παροχή αυτής της πληροφορίας.

Άρθρο 40

Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα που να παρεκκλίνουν από το άρθρο 9 παράγραφος 1 και το άρθρο 10 παράγραφος 1 στην περίπτωση γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων που κυκλοφορούν σε γυάλινες φιάλες οι οποίες πρόκειται να επαναχρησιμοποιηθούν.

Γνωστοποιούν στην Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση το κείμενο αυτών των μέτρων.

Άρθρο 41

Αλκοολούχα ποτά

Τα κράτη μέλη μπορούν, εν αναμονή της έκδοσης των διατάξεων της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 4, να διατηρούν εθνικά μέτρα σχετικά με την αναγραφή καταλόγου συστατικών, στην περίπτωση ποτών με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον.

Άρθρο 42

Έκφραση της καθαρής ποσότητας

Απουσία ενωσιακών διατάξεων κατά το άρθρο 23 παράγραφος 2 σχετικά με την έκφραση της καθαρής ποσότητας για συγκεκριμένα τρόφιμα με τρόπο διαφορετικό από αυτόν που προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη δύνανται να διατηρούν εθνικά μέτρα που έχουν θεσπισθεί πριν από τις 12 Δεκεμβρίου 2011.

Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα αυτά. Η Επιτροπή τα γνωστοποιεί στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

Άρθρο 43

Προαιρετική αναγραφή προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες

Εν αναμονή της θέσπισης των ενωσιακών διατάξεων που εμφανίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 3 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικά μέτρα σχετικά με την προαιρετική αναγραφή προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες.

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση το κείμενο των μέτρων αυτών.

Άρθρο 44

Εθνικά μέτρα για τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα

1. Για τα τρόφιμα που προσφέρονται μη προσυσκευασμένα για πώληση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης ή για τα τρόφιμα που συσκευάζονται στον τόπο πώλησης, εφόσον το ζητήσει ο αγοραστής, ή προσυσκευάζονται για άμεση πώληση,

α) η παροχή των ενδείξεων που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) είναι υποχρεωτική·

β) η παροχή άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 10 δεν είναι υποχρεωτική, εκτός εάν τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικά μέτρα που απαιτούν την παροχή ορισμένων ή όλων αυτών των ενδείξεων ή στοιχείων αυτών των ενδείξεων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικά μέτρα σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των ενδείξεων ή των στοιχείων των ενδείξεων που ορίζονται στην παράγραφο 1 και, εφόσον συντρέχει λόγος, τη μορφή έκφρασης και παρουσίایش τους.

3. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή το κείμενο των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) και στην παράγραφο 2.

Άρθρο 45

Διαδικασία κοινοποίησης

1. Όταν γίνεται παραπομπή στο παρόν άρθρο, το κράτος μέλος που κρίνει αναγκαία τη θέσπιση νέας νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα κοινοποιεί προηγουμένως στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη τα προβλεπόμενα μέτρα, καθώς και την αιτιολόγησή τους.

2. Η Επιτροπή συμβουλευέται τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων που συστάθηκε με το άρθρο 58 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002, εάν κρίνει τη σχετική διαβούλευση χρήσιμη ή εάν το ζητήσει ένα κράτος μέλος. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι αυτή η διαδικασία είναι διαφανής για όλους τους συμφεροντούχους.

3. Το κράτος μέλος που κρίνει αναγκαία τη θέσπιση νέας νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα μπορεί να λαμβάνει τα προβλεπόμενα μέτρα τρεις μόνο μήνες από την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει λάβει αρνητική γνώμη της Επιτροπής.

4. Εάν η γνώμη της Επιτροπής είναι αρνητική, και πριν από τη λήξη της κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου προθεσμίας, η Επιτροπή προσφεύγει στη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2, προκειμένου να αποφασίσει αν τα προτεινόμενα μέτρα δύνανται να τεθούν σε εφαρμογή, υποκείμενα ενδεχομένως στις κατάλληλες τροποποιήσεις.

5. Η οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών⁽¹⁾, δεν ισχύει για τα μέτρα που υπάγονται στη διαδικασία κοινοποίησης η οποία ορίζεται στο παρόν άρθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46

Τροποποιήσεις των παραρτημάτων

Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη η τεχνική πρόοδος, οι επιστημονικές εξελίξεις, η υγεία των καταναλωτών ή η ανάγκη των καταναλωτών για ενημέρωση και με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 παράγραφος 2 και του άρθρου 21 παράγραφος 2 σχετικά με τις τροποποιήσεις των παραρτημάτων II και III, η Επιτροπή μπορεί να τροποποιεί τα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 51.

Άρθρο 47

Μεταβατική περίοδος για τα εκτελεστικά μέτρα ή τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και ημερομηνία εφαρμογής τους

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, κατά την άσκηση των παραχωρηθεισών από τον παρόντα κανονισμό αρμοδιοτήτων για τη λήψη μέτρων μέσω εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2 ή μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, η Επιτροπή:

α) ορίζει κατάλληλη μεταβατική περίοδο για την εφαρμογή των νέων μέτρων, κατά τη διάρκεια της οποίας τα τρόφιμα που φέρουν επισήμανση που δεν είναι σύμφωνη προς τα νέα μέτρα μπορούν να διατίθενται στην αγορά και μετά την οποία τα

αποθέματα των εν λόγω τροφίμων που έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από το πέρας της μεταβατικής περιόδου μπορούν να συνεχίζουν να πωλούνται έως ότου εξαντληθούν, και

β) διασφαλίζει ότι τα μέτρα αυτά τίθενται σε εφαρμογή την 1η Απριλίου του εκάστοτε ημερολογιακού έτους.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν ο σκοπός των μέτρων που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας.

Άρθρο 48

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων που συστάθηκε με το άρθρο 58 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Εάν η επιτροπή δεν εκδώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 49

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006

Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η διατροφική επισήμανση προϊόντων για τα οποία έχει διατυπωθεί ισχυρισμός διατροφής και/ή υγείας είναι υποχρεωτική, εκτός από τη γενική διαφήμιση. Οι παρεχόμενες πληροφορίες συνίστανται σε εκείνες που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (*). Εφόσον διατυπώνεται ισχυρισμός διατροφής και/ή υγείας για ένα θρεπτικό συστατικό που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011, η ποσότητα αυτού του θρεπτικού συστατικού πρέπει να δηλώνεται σύμφωνα με τα άρθρα 31 ως 34 του εν λόγω κανονισμού.

Οι ποσότητες των ουσιών για τις οποίες διατυπώνεται ισχυρισμός διατροφής ή υγείας, οι οποίες δεν εμφανίζονται στη διατροφική επισήμανση, αναγράφονται στο ίδιο οπτικό πεδίο με τη διατροφική επισήμανση και εκφράζονται σύμφωνα με τα άρθρα 31, 32 και 33 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011. Οι μονάδες μέτρησης που χρησιμοποιούνται για να εκφραστεί η ποσότητα της ουσίας πρέπει να είναι ενδεδειγμένες για κάθε επιμέρους ουσία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37.

(*) ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18».

Άρθρο 50

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006

Το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Η διατροφική επισήμανση των προϊόντων στα οποία έχουν προστεθεί βιταμίνες και ανόργανα συστατικά και τα οποία καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό είναι υποχρεωτική. Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται αποτελούνται από εκείνες που ορίζονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (*), και από τις συνολικές περιεχόμενες ποσότητες των βιταμινών και των ανόργανων συστατικών που έχουν προστεθεί στα τρόφιμα.

(*) ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18».

Άρθρο 51

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3, το άρθρο 10 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 3, το άρθρο 13 παράγραφος 4, το άρθρο 18 παράγραφος 5, το άρθρο 19 παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφος 2, το άρθρο 30 παράγραφος 6, το άρθρο 31 παράγραφος 2, το άρθρο 36 παράγραφος 4 και το άρθρο 46 ανατίθεται στην Επιτροπή για διάστημα πέντε ετών μετά τη 12η Δεκεμβρίου 2011. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη του διαστήματος των πέντε ετών. Η ανάθεση εξουσιών ανανεώνεται σιωπηρά για διαστήματα ίδιας διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο αντιταχθεί σε αυτήν την ανανέωση το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη κάθε διαστήματος.

3. Η ανάθεση εξουσιών που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3, το άρθρο 10 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 3, το άρθρο 13 παράγραφος 4, το άρθρο 18 παράγραφος 5, το άρθρο 19 παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφος 2, το άρθρο 30 παράγραφος 6, το άρθρο 31 παράγραφος 2, το άρθρο 36 παράγραφος 4 και το άρθρο 46 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που καθορίζεται στην απόφαση αυτή. Αρχίζει να ισχύει την επομένη ημέρα από τη δημοσίευση της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία την οποία ορίζει σαφώς η απόφαση. Δεν θίγει την εγκυρότητα τυχόν κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει πράξη κατ' εξουσιοδότηση, την κοινοποιεί πάραυτα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3, το άρθρο 10 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 3, το άρθρο 13 παράγραφος 4, το άρθρο 18

παράγραφος 5, το άρθρο 19 παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφος 2, το άρθρο 30 παράγραφος 6, το άρθρο 31 παράγραφος 2, το άρθρο 36 παράγραφος 4 και το άρθρο 46 τίθεται σε ισχύ μόνο εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δεν έχει εκφράσει την αντίθεσή του εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο, έχουν ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν σκοπεύουν να διατυπώσουν αντιρρήσεις. Το διάστημα αυτό παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 52

Διαδικασία επείγοντος

1. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο τίθενται σε ισχύ αμέσως και εφαρμόζονται εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η κοινοποίηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης εκθέτει τους λόγους για τους οποίους γίνεται χρήση της διαδικασίας του επείγοντος.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν να διατυπώσουν αντιρρήσεις σχετικά με κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 51 παράγραφος 5. Σε αυτήν την περίπτωση, η Επιτροπή καταργεί χωρίς καθυστέρηση την πράξη μετά την κοινοποίηση στην οποία προβαίνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο όσον αφορά την απόφασή του να προβάλει αντιρρήσεις.

Άρθρο 53

Κατάργηση

1. Οι οδηγίες 87/250/ΕΟΚ, 90/496/ΕΟΚ, 1999/10/ΕΚ, 2000/13/ΕΚ, 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 608/2004 καταργούνται από τη 13η Δεκεμβρίου 2014.

2. Οι παραπομπές στις καταργούμενες πράξεις νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 54

Μεταβατικά μέτρα

1. Τα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά ή επισημάνθηκαν πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2014 και δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού δύνανται να διατίθενται στην εμπορία μέχρις εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους.

Τα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά ή επισημάνθηκαν πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2016 και δεν συμμορφώνονται προς την απαίτηση που θεσπίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ) δύνανται να διατίθενται στην εμπορία μέχρις εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους.

Τα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά ή επισημάνθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις που θεσπίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος VI δύνανται να διατίθενται στην εμπορία μέχρις εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους.

2. Μεταξύ της 13ης Δεκεμβρίου 2014 και της 13ης Δεκεμβρίου 2016, σε περίπτωση που η διατροφική δήλωση παρέχεται σε προαιρετική βάση, τηρεί τα άρθρα 30 έως 35.

3. Παρά την οδηγία 90/496/ΕΟΚ, το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006, τα τρόφιμα που επισημαίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 30 έως 35 του παρόντος κανονισμού μπορούν να διατίθενται στην αγορά πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2014.

Παρά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1162/2009 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 853/2004, (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, τα τρόφιμα που επισημαίνονται σύμφωνα με το μέρος Β του παραρτήματος VI του παρόντος κανονισμού μπορούν να διατίθενται στην αγορά πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Άρθρο 55

Έναρξη ισχύος και ημερομηνία εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τη 13η Δεκεμβρίου 2014, εξαιρουμένου του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ), το οποίο εφαρμόζεται από τη 13η Δεκεμβρίου 2016, και του μέρους Β του παραρτήματος VI, το οποίο εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 25 Οκτωβρίου 2011.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. BUZEK

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. DOWGIELEWICZ

⁽¹⁾ ΕΕ L 314 της 1.12.2009, σ. 10.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4

1. «διατροφική δήλωση» ή «διατροφική επισήμανση»: οι πληροφορίες που δηλώνουν τα ακόλουθα:
 - α) την ενεργειακή αξία, ή
 - β) την ενεργειακή αξία και μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες θρεπτικές ουσίες μόνο:
 - λιπαρά (κορεσμένα, μονοακόρεστα, πολυακόρεστα),
 - υδατάνθρακες (σάκχαρα, πολυόλες, άμυλο),
 - αλάτι,
 - εδώδιμες ίνες,
 - πρωτεΐνες,
 - οποιεσδήποτε από τις βιταμίνες ή τα ανόργανα συστατικά που απαριθμούνται στο σημείο 1 του μέρους Α του παραρτήματος XIII και διαπιστώνονται σε σημαντικές ποσότητες όπως ορίζεται στο σημείο 2 του μέρους Α του παραρτήματος XIII,
2. «λιπαρά»: το σύνολο των λιπιδίων, συμπεριλαμβανομένων των φωσφολιπιδίων·
3. «κορεσμένα»: τα λιπαρά οξέα χωρίς διπλό δεσμό·
4. «trans»: τα λιπαρά οξέα με τουλάχιστον ένα μη συνδυασμένο (δηλαδή διακοπτόμενο από τουλάχιστον μία ομάδα μεθυλενίου) διπλό δεσμό άνθρακα-άνθρακα στη διάταξη trans·
5. «μονοακόρεστα»: τα λιπαρά οξέα με ένα διπλό δεσμό cis·
6. «πολυακόρεστα»: τα λιπαρά οξέα με δύο ή περισσότερους δεσμούς cis, δεσμούς cis - cis χωρισμένους από ομάδες μεθυλενίου·
7. «υδατάνθρακες»: όλοι οι υδατάνθρακες που μεταβολίζονται από τον ανθρώπινο οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων των πολυολών·
8. «σάκχαρα»: όλοι οι μονοσακχαρίτες και δισακχαρίτες που περιέχονται στα τρόφιμα, εκτός από τις πολυόλες·
9. «πολυόλες»: οι αλκοόλες που περιέχουν περισσότερες από δύο ομάδες υδροξυλίου·
10. «πρωτεΐνες»: η περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες υπολογιζόμενη με τον τύπο: πρωτεΐνη = ολικό άζωτο κατά Kjeldahl $\times$ 6,25·
11. «αλάτι»: το ισοδύναμο περιεκτικότητας σε αλάτι υπολογιζόμενο με τον τύπο: αλάτι = νάτριο $\times$ 2,5·
12. «εδώδιμες ίνες»: τα υδατανθρακικά πολυμερή με τρία ή περισσότερα μονομερή, που δεν πέπτονται ούτε απορροφώνται από το λεπτό έντερο του ανθρώπινου οργανισμού και εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:
 - εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή που απαντώνται σε φυσική μορφή στα τρόφιμα όπως καταναλώνονται,
 - εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή που έχουν ληφθεί από πρώτες ύλες τροφίμων με φυσικά, ενζυμικά ή χημικά μέσα και έχουν ωφέλιμη επίδραση στη φυσιολογία του οργανισμού, η οποία έχει καταδειχθεί με επιστημονικά στοιχεία γενικής αποδοχής,
 - εδώδιμα συνθετικά υδατανθρακικά πολυμερή που έχουν ωφέλιμη επίδραση στη φυσιολογία του οργανισμού, η οποία έχει καταδειχθεί με επιστημονικά στοιχεία γενικής αποδοχής,
13. «μέση τιμή»: η τιμή που αντιπροσωπεύει καλύτερα την ποσότητα μιας θρεπτικής ουσίας που περιέχεται σε ένα συγκεκριμένο τρόφιμο και εκφράζει την ανοχή για τις εποχιακές διακυμάνσεις, για τις καταναλωτικές συνήθειες καθώς και για άλλους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την πραγματική τιμή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΟΥΣΙΕΣ Ή ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΑΛΛΕΡΓΙΕΣ Ή ΔΥΣΑΝΕΞΙΕΣ

1. Δημητριακά που περιέχουν γλουτένη, δηλαδή: σιτάρι, σίκαλη, κριθάρι, βρώμη, όλυρα, σιτηρό kamut ή υβριδικές ποικιλίες τους, και προϊόντα με βάση τα δημητριακά αυτά, εκτός από:
 - α) σιρόπια γλυκόζης με βάση το σιτάρι, συμπεριλαμβανομένης της δεξτρόζης ⁽¹⁾.
 - β) μαλτοδεξτρίνες με βάση το σιτάρι ⁽¹⁾.
 - γ) σιρόπια γλυκόζης με βάση το κριθάρι.
 - δ) σιτηρά που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.
2. Καρκινοειδή και προϊόντα με βάση τα καρκινοειδή.
3. Αυγά και προϊόντα με βάση τα αυγά.
4. Ψάρια και προϊόντα με βάση τα ψάρια, εκτός από:
 - α) ζελατίνη ψαριών που χρησιμοποιείται ως φορέας σκευασμάτων βιταμινών ή καροτενοειδών.
 - β) ζελατίνη ψαριών ή ιχθυόκολλα που χρησιμοποιείται ως διαυγαστικό μέσο σε μπίρες και οίνους.
5. Αραχίδες (αράπικα φιστίκια) και προϊόντα με βάση τις αραχίδες.
6. Σόγια και προϊόντα με βάση τη σόγια, εκτός από:
 - α) πλήρως ραφινρισμένο σογιέλαιο και λίπη που προέρχονται από σόγια ⁽¹⁾.
 - β) τοκοφερόλες που έχουν αναμεχθεί με φυσικό τρόπο (E306), φυσική D-άλφα τοκοφερόλη, φυσική D-άλφα οξική τοκοφερόλη, φυσική D-άλφα ηλεκτρική τοκοφερόλη από σπέρματα σόγιας.
 - γ) φυτοστερόλες και φυτοστερολεστέρες που προέρχονται από φυτικά έλαια από σπέρματα σόγιας.
 - δ) φυτοστανολεστέρα που παράγεται από στερόλες φυτικών ελαίων από σπέρματα σόγιας.
7. Γάλα και προϊόντα με βάση το γάλα (συμπεριλαμβανομένης της λακτόζης), εκτός από:
 - α) τον ορό γάλακτος που χρησιμοποιείται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.
 - β) λακτιτόλη.
8. Καρποί με κέλυφος, δηλαδή: αμύγδαλα (*Amygdalus communis* L.), φουντούκια (*Corylus avellana*), καρύδια (*Juglans regia*), καρύδια κάσιους (*Anacardium occidentale*), καρύδια πεκάν [*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch], καρύδια Βραζιλίας (*Bertholletia excelsa*), φυστίκια (*Pistacia vera*), καρύδια μακαντάμια ή καρύδια Κουίνσλαντ (*Macadamia ternifolia*) και προϊόντα με βάση τα ανωτέρω, εκτός από καρπούς με κέλυφος χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.
9. Σέλινο και προϊόντα με βάση το σέλινο.
10. Σινάπι και προϊόντα με βάση το σινάπι.
11. Σπόροι σιταμιού και προϊόντα με βάση τους σπόρους σιταμιού.
12. Το διοξείδιο του θείου και οι θειώδεις ενώσεις σε συγκεντρώσεις άνω των 10 mg/kg ή 10 mg/litre εκπεφρασμένα ως SO₂ που υπολογίζονται στα προϊόντα που προσφέρονται έτοιμα για κατανάλωση ή που ανασυστάθηκαν σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
13. Λούπινο και προϊόντα με βάση το λούπινο.
14. Μαλάκια και προϊόντα με βάση τα μαλάκια.

⁽¹⁾ Και τα προϊόντα τους, στον βαθμό που η επεξεργασία την οποία έχουν υποστεί δεν είναι πιθανό να αυξήσει το επίπεδο αλλεργιογένεσης που εκτιμήθηκε από την ΕΑΑΤ για το σχετικό προϊόν από το οποίο προέρχονται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΤΡΟΦΙΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ Η ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΜΙΑ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΤΥΠΟΣ Ή ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
1. Τρόφιμα συσκευασμένα σε ορισμένα αέρια	
1.1. Τρόφιμα των οποίων η διατηρησιμότητα έχει παραταθεί με τη χρήση αερίων συσκευασίας εγκεκριμένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«συσκευασμένο σε προστατευτική ατμόσφαιρα».
2. Τρόφιμα που περιέχουν γλυκαντικά	
2.1. Τρόφιμα που περιέχουν ένα ή περισσότερα γλυκαντικά εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«με γλυκαντικά»· η δήλωση αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.
2.2. Τρόφιμα που περιέχουν ένα ή περισσότερα πρόσθετα σάκχαρα και ταυτόχρονα ένα ή περισσότερα γλυκαντικά εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«με σάκχαρα και γλυκαντικά»· η δήλωση αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.
2.3. Τρόφιμα που περιέχουν ασπαρτάμη/άλας ασπαρτάμης-ακετοσουλφάμης εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«περιέχει ασπαρτάμη (πηγή φαινυλαλανίνης)» αναγράφεται στην ετικέτα στις περιπτώσεις όπου η ασπαρτάμη/άλας ασπαρτάμης-ακετοσουλφάμης περιλαμβάνεται στον κατάλογο συστατικών μόνο με αναφορά στον αριθμό E. «περιέχει πηγή φαινυλαλανίνης» αναγράφεται στην ετικέτα στις περιπτώσεις όπου η ασπαρτάμη/άλας ασπαρτάμης-ακετοσουλφάμης περιλαμβάνεται στον κατάλογο συστατικών με τη συγκεκριμένη ονομασία της.
2.4. Τρόφιμα με περιεκτικότητα σε πρόσθετες πολυόλες πάνω από 10 % εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«η υπερβολική κατανάλωση μπορεί να έχει υπακτική δράση».
3. Τρόφιμα που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του	
3.1. Είδη ζαχαροπλαστικής ή ποτά που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του λόγω της προσθήκης της ουσίας (των ουσιών) ως τοιαύτης (ως τοιαύτων) ή του φυτού γλυκύρριζα (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), σε συγκέντρωση τουλάχιστον 100 mg/kg ή 10 mg/l.	Η δήλωση «περιέχει γλυκύρριζα» προστίθεται αμέσως μετά τον κατάλογο των συστατικών, εκτός εάν ο όρος «γλυκύρριζα» περιλαμβάνεται ήδη στον κατάλογο των συστατικών ή στην ονομασία του τροφίμου. Εάν δεν υπάρχει κατάλογος των συστατικών, η δήλωση συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.
3.2. Είδη ζαχαροπλαστικής που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του λόγω της προσθήκης της ουσίας (των ουσιών) ως τοιαύτης (ως τοιαύτων) ή του φυτού γλυκύρριζα (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), με συγκέντρωση ίση με ή ανώτερη από 4 g/kg.	Η δήλωση «περιέχει γλυκύρριζα —να αποφεύγεται η υπερβολική κατανάλωση σε περίπτωση υπέρτασης» προστίθεται μετά τον κατάλογο των συστατικών. Εάν δεν υπάρχει κατάλογος των συστατικών, η δήλωση συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.
3.3. Ποτά που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του λόγω της προσθήκης της ουσίας (των ουσιών) ως τοιαύτης (ως τοιαύτων) ή του φυτού γλυκύρριζα (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), σε συγκέντρωση τουλάχιστον 50 mg/l ή 300 mg/l με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη ανώτερη του 1,2 % κατ' όγκο ⁽¹⁾ .	Η δήλωση «περιέχει γλυκύρριζα —να αποφεύγεται η υπερβολική κατανάλωση σε περίπτωση υπέρτασης» προστίθεται μετά τον κατάλογο των συστατικών. Εάν δεν υπάρχει κατάλογος των συστατικών, η δήλωση συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.

ΤΥΠΟΣ Ή ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
4. Ποτά με υψηλή περιεκτικότητα καφεΐνης ή τρόφιμα με προσθήκη καφεΐνης	
4.1. Ποτά, με εξαίρεση αυτά που παρασκευάζονται με βάση τον καφέ, το τσάι ή εκχυλίσματα καφέ ή τσαγιού, των οποίων η ονομασία πώλησης περιέχει τον όρο «καφές» ή «τσάι» και τα οποία: — προορίζονται για κατανάλωση χωρίς τροποποίηση και περιέχουν καφεΐνη, από οποιαδήποτε πηγή, σε αναλογία άνω των 150 mg/l, ή — βρίσκονται σε συμπυκνωμένη ή ξηρά μορφή και μετά την ανασύσταση περιέχουν καφεΐνη, από οποιαδήποτε πηγή, σε αναλογία άνω των 150 mg/l.	«Υψηλή περιεκτικότητα σε καφεΐνη. Δεν συνιστάται για παιδιά ή εγκύους ή θηλάζουσες», στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία του ποτού, ακολουθούμενη από αναγραφή, σε παρένθεση και σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, της περιεκτικότητας σε καφεΐνη, εκφραζόμενης σε mg ανά 100 ml.
4.2. Τρόφιμα εκτός των ποτών, στα οποία η καφεΐνη προστίθεται και επιφέρει φυσιολογικό αποτέλεσμα.	«Περιέχει καφεΐνη. Δεν συνιστάται για παιδιά ή εγκύους», στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία του τροφίμου, ακολουθούμενη από αναγραφή, σε παρένθεση και σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, της περιεκτικότητας σε καφεΐνη, εκφραζόμενης σε mg ανά 100 g/ml. Στην περίπτωση συμπληρωμάτων διατροφής, η περιεκτικότητα σε καφεΐνη εκφράζεται ανά συνιστώμενη προς ημερήσια κατανάλωση μερίδα, όπως αναγράφεται στην επισήμανση.
5. Τρόφιμα στα οποία έχουν προστεθεί φυτοστερόλες, φυτοστερολεστέρες, φυτοστανόλες ή φυτοστανολεστέρες	
5.1. Τρόφιμα ή συστατικά τροφίμων στα οποία έχουν προστεθεί φυτοστερόλες, φυτοστερολεστέρες, φυτοστανόλες ή φυτοστανολεστέρες	(1) Στο ίδιο οπτικό πεδίο με το όνομα του τροφίμου πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη «με προσθήκη φυτοστερολών/φυτοστανολών»· (2) το ποσοστό των περιεχομένων πρόσθετων φυτοστερολών, φυτοστερολεστέρων, φυτοστανολών ή φυτοστανολεστέρων (εκφραζόμενο σε % ή ως g ελεύθερων φυτοστερολών/φυτοστανολών ανά 100 g ή 100 ml του τροφίμου) αναγράφεται στον κατάλογο των συστατικών· (3) αναφέρεται η πληροφορία ότι το τρόφιμο απευθύνεται αποκλειστικά στα άτομα που επιθυμούν να μειώσουν το επίπεδο της χοληστερόλης στο αίμα· (4) αναφέρεται η πληροφορία ότι οι ασθενείς που λαμβάνουν φάρμακα για τη μείωση της χοληστερόλης πρέπει να καταναλώνουν το προϊόν υπό ιατρική παρακολούθηση· (5) αναγράφεται καθαρά ότι το τρόφιμο ενδέχεται να μην είναι κατάλληλο για τη διατροφή των εγκύων και των θηλαζουσών γυναικών και των παιδιών ηλικίας κάτω των πέντε ετών· (6) περιλαμβάνεται η υπόδειξη ότι το τρόφιμο πρέπει να χρησιμοποιείται στο πλαίσιο μιας υγιούς διατροφής που περιλαμβάνει την τακτική κατανάλωση φρούτων και λαχανικών (τα οποία βοηθούν στη διατήρηση των επιπέδων καροτινοειδών)· (7) στο ίδιο οπτικό πεδίο όπου αναγράφεται η δήλωση που ορίζει το σημείο (3) ανωτέρω, δήλωση ότι πρέπει να αποφεύγεται η ημερήσια κατανάλωση άνω των 3 g πρόσθετων φυτοστερολών/φυτοστανολών· (8) παρέχεται ορισμός της μερίδας του συγκεκριμένου τροφίμου ή συστατικού τροφίμων (κατά προτίμηση σε g ή ml) με αναφορά του ποσοστού φυτοστερόλης/φυτοστανόλης που περιέχει κάθε μερίδα.
6. Κατεψυγμένο κρέας, κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος και κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας	
6.1. Κατεψυγμένο κρέας, κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος και κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας	η ημερομηνία κατάψυξης ή η ημερομηνία πρώτης κατάψυξης σε περιπτώσεις όπου το προϊόν έχει καταψυχθεί περισσότερες από μία φορές, σύμφωνα με το σημείο 3 του παραρτήματος X.
⁽¹⁾ Το επίπεδο εφαρμόζεται στα προϊόντα όπως προτείνονται έτοιμα προς κατανάλωση ή όπως έχουν ανασυσταθεί σύμφωνα με τις οδηγίες του παρασκευαστή.	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ x

ΥΨΟΣ x

Υπόμνημα:

1	Ανιούσα γραμμή
2	Γραμμή κεφαλαίου
3	Μεσαία γραμμή
4	Γραμμή βάσης
5	Κατιούσα γραμμή
6	Ύψος x
7	Μέγεθος γραμματοσειράς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΟΥ ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

1. Μη μεταποιημένα προϊόντα που περιέχουν ένα μόνον συστατικό ή μία κατηγορία συστατικών·
2. Μεταποιημένα προϊόντα που η μόνη επεξεργασία στην οποία υποβλήθηκαν είναι η ωρίμανση και τα οποία περιέχουν ένα μόνο συστατικό ή κατηγορία συστατικών·
3. Νερά που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων αυτών των οποίων τα μόνα πρόσθετα συστατικά τους είναι το διοξείδιο του άνθρακα και/ή αρωματικές ύλες·
4. Βότανα, μπαχαρικά ή μείγματα αυτών·
5. Αλάτι και υποκατάστατα αυτού·
6. Επιτραπέζια γλυκαντικά·
7. Προϊόντα που καλύπτονται από την οδηγία 1999/4/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 1999, για τα εκχυλίσματα καφέ και τα εκχυλίσματα κιχωρίου⁽¹⁾, ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ και ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ χωρίς καφεΐνη·
8. Φυτικά αφεψήματα και αφεψήματα φρούτων, τσάι, αποτεινωμένο τσάι, στιγμιαίο ή διαλυτό τσάι ή εκχύλισμα τσαγιού, τσάι χωρίς καφεΐνης στιγμιαίο ή διαλυτό ή εκχύλισμα τσαγιού, που δεν περιέχουν άλλα πρόσθετα συστατικά εκτός από αρωματικές ύλες που δεν τροποποιούν τη θρεπτική αξία του τσαγιού·
9. Ξίδι που έχει υποστεί ζύμωση, υποκατάστατα ξιδιού, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ως μόνο πρόσθετο συστατικό αρωματικές ύλες·
10. Αρωματικές ύλες·
11. Πρόσθετα τροφίμων·
12. Τεχνολογικά βοηθήματα·
13. Ένζυμα τροφίμων·
14. Ζελατίνη·
15. Ουσίες ζελατινοποίησης·
16. Ζυμομύκητες·
17. Τσίχλες·
18. Τρόφιμα σε συσκευασίες ή δοχεία, των οποίων η μέγιστη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 25 cm²·
19. Τρόφιμα, περιλαμβανομένων των χειροποίητων τροφίμων, που παραδίδονται απευθείας από παραγωγό μικρών ποσοτήτων προϊόντων στον τελικό καταναλωτή ή σε τοπικά καταστήματα λιανικής πώλησης που προμηθεύουν άμεσα τον τελικό καταναλωτή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 66 της 13.3.1999, σ. 26.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΡΟΦΙΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α — ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΡΟΦΙΜΟΥ

1. Η ονομασία του τροφίμου περιλαμβάνει ή συνοδεύεται από ενδείξεις της φυσικής κατάστασης του τροφίμου ή της ειδικής επεξεργασίας που έχει υποστεί (π.χ. σε σκόνη, κατεψυγμένο εκ νέου, λυοφιλικό, βαθείας/ταχείας κατάψυξης, συμπυκνωμένο, καπνιστό) σε κάθε περίπτωση που η παράλειψη αυτής της πληροφορίας θα μπορούσε να παραπλανήσει τον αγοραστή.
2. Στην περίπτωση τροφίμων που έχουν καταψυχθεί πριν από την πώληση και τα οποία πωλούνται αποψυγμένα, η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από την ένδειξη «αποψυγμένο».

Η παρούσα απαίτηση δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) συστατικά που περιέχονται στο τελικό προϊόν·
- β) τρόφιμα για τα οποία η κατάψυξη είναι τεχνολογικά απαραίτητο στάδιο της διεργασίας παραγωγής·
- γ) τρόφιμα για τα οποία η απόψυξη δεν έχει αρνητική επίπτωση στην ασφάλεια ή στην ποιότητα του τροφίμου.

Το παρόν σημείο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του σημείου 1.

3. Τρόφιμα που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία με ιοντίζουσα ακτινοβολία φέρουν μια από τις ακόλουθες αναγραφές:

«ακτινοβολημένο» ή «επεξεργασμένο με ιοντίζουσα ακτινοβολία» και άλλες αναγραφές όπως ορίζονται στην οδηγία 1999/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 1999, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά τα τρόφιμα και τα συστατικά τροφίμων που έχουν υποστεί επεξεργασία με ιοντίζουσα ακτινοβολία ⁽¹⁾.

4. Σε περίπτωση τροφίμου όπου ένα στοιχείο ή συστατικό που οι καταναλωτές αναμένουν ότι έχει χρησιμοποιηθεί κατά το σύνθημα ή είναι φύσει παρόν στο συγκεκριμένο τρόφιμο έχει αντικατασταθεί από διαφορετικό στοιχείο ή συστατικό, η επισήμανση φέρει —πέραν του καταλόγου συστατικών— σαφή αναγραφή του στοιχείου ή του συστατικού που έχει χρησιμοποιηθεί για τη μερική ή ολική αντικατάσταση του συνήθως χρησιμοποιούμενου ή φύσει παρόντος στοιχείου ή συστατικού:

- α) πλησίον της ονομασίας του προϊόντος και
- β) χρησιμοποιώντας χαρακτήρες μεγέθους γραμματοσειράς με ύψος x τουλάχιστον 75 % του ύψους x της ονομασίας του προϊόντος και το οποίο δεν είναι μικρότερο από το ελάχιστο μέγεθος γραμματοσειράς που απαιτείται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

5. Στην περίπτωση προϊόντων με βάση το κρέας, παρασκευασμάτων κρέατος και προϊόντων αλieiας που περιέχουν πρόσθετες πρωτεΐνες, συμπεριλαμβανομένων των υδρολυμένων πρωτεϊνών, διαφορετικής ζωικής προέλευσης, η ονομασία του τροφίμου φέρει ένδειξη της παρουσίας των εν λόγω πρωτεϊνών και της προέλευσής τους.
6. Στην περίπτωση προϊόντων με βάση το κρέας και παρασκευασμάτων κρέατος που έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας ή σφαγίου, η ονομασία του τροφίμου περιλαμβάνει ένδειξη της παρουσίας πρόσθετου νερού εάν το πρόσθετο νερό υπερβαίνει το 5 % του βάρους του τελικού προϊόντος. Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν στην περίπτωση προϊόντων αλieiας και παρασκευασμένων προϊόντων αλieiας που έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας, φιλέτου ή ολόκληρου προϊόντος αλieiας.
7. Τα προϊόντα με βάση το κρέας, τα παρασκευάσματα κρέατος και τα προϊόντα αλieiας τα οποία μπορούν να δώσουν την εντύπωση ότι είναι παρασκευασμένα από ολόκληρο κομμάτι κρέατος ή ψαριού, αλλά στην πραγματικότητα αποτελούνται από διαφορετικά κομμάτια συνδυασμένα με άλλα συστατικά, συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων τροφίμων και των ενζύμων τροφίμων ή με άλλα μέσα, φέρουν την ακόλουθη ένδειξη:

στη βουλγαρική γλώσσα: «формовано месо» και «формована риба»,

στην ισπανική γλώσσα: «combinado de piezas de carne» και «combinado de piezas de pescado»,

στην τσεχική γλώσσα: «ze spojovaných kousků masa» και «ze spojovaných kousků rybího masa»,

στη δανική γλώσσα: «Sammensatte stykker af kød» και «Sammensatte stykker af fisk»,

στη γερμανική γλώσσα: «aus Fleischstücken zusammengefügt» και «aus Fischstücken zusammengefügt»,

⁽¹⁾ ΕΕ L 66 της 13.3.1999, σ. 16.

στην εσθονική γλώσσα:	«liidetud liha» και «liidetud kala»,
στην ελληνική γλώσσα:	«μορφοποιημένο κρέας» και «μορφοποιημένο ψάρι»,
στην αγγλική γλώσσα:	«formed meat» και «formed fish»,
στη γαλλική γλώσσα:	«viande reconstituée» και «poisson reconstitué»,
στην ιρλανδική γλώσσα:	«píosáí feola ceangailte» και «píosáí éisc ceangailte»,
στην ιταλική γλώσσα:	«carne ricomposta» και «pesce ricomposto»,
στη λετονική γλώσσα:	«formēta gaļa» και «formēta zivs»,
στη λιθουανική γλώσσα:	«sudarytas (-a) iš mėsos gabalų» και «sudarytas (-a) iš žuvis gabalų»,
στην ουγγρική γλώσσα:	«darabokból újraformázott hús» και «darabokból újraformázott hal»,
στη μαλτέζικη γλώσσα:	«laħam rikostitwit» και «ħut rikostitwit»,
στην ολλανδική γλώσσα:	«samengesteld uit stukjes vlees» και «samengesteld uit stukjes vis»,
στην πολωνική γλώσσα:	«z połączonych kawałków mięsa» και «z połączonych kawałków ryby»,
στην πορτογαλική γλώσσα:	«carne reconstituída» και «peixe reconstituído»,
στη ρουμανική γλώσσα:	«carne formată» και «carne de pește formată»,
στη σλοβακική γλώσσα:	«spájané alebo formované mäso» και «spájané alebo formované ryby»,
στη σλοβενική γλώσσα:	«sestavljeno, iz koščkov oblikovano meso» και «sestavljene, iz koščkov oblikovane ribe»,
στη φινλανδική γλώσσα:	«paloista yhdistetty liha» και «paloista yhdistetty kala»,
στη σουηδική γλώσσα:	«sammanfogade bitar av kött» και «sammanfogade bitar av fisk».

ΜΕΡΟΣ Β — ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ «ΚΙΜΑΣ»

1. Κριτήρια σύνδεσης που έχουν ελεγχθεί βάσει ενός ημερήσιου μέσου όρου:

	Περιεκτικότητα σε λίπος	Αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος ⁽¹⁾
— άπαχος κιμάς	≤ 7 %	≤ 12 %
— κιμάς μόνο από βοδινό κρέας	≤ 20 %	≤ 15 %
— κιμάς που περιέχει χοιρινό κρέας	≤ 30 %	≤ 18 %
— κιμάς από κρέας άλλων ειδών	≤ 25 %	≤ 15 %

⁽¹⁾ Η αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος εκφράζεται ως ποσοστό κολλαγόνου σε πρωτεΐνη κρέατος. Ως περιεκτικότητα σε κολλαγόνο θεωρείται η περιεκτικότητα σε υδροξυπρολίνη πολλαπλασιασμένη με τον συντελεστή 8.

2. Επιπλέον των απαιτήσεων που προβλέπονται στο κεφάλαιο IV του τμήματος V του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004, στην επισήμανση εμφανίζονται οι ακόλουθες επισημάνσεις:

- «ποσοστό λίπους κάτω του ...»,
- «αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κάτω του ...».

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν τη διάθεση στην εθνική αγορά τους κιμά ο οποίος δεν ικανοποιεί τα κριτήρια του σημείου 1 του παρόντος μέρους, εφόσον ο κιμάς φέρει σήμα που δεν δύναται να συγχέεται με τα σήματα που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004.

ΜΕΡΟΣ Γ — ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ «ΠΕΡΙΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΛΛΑΝΤΟΠΟΙΑΣ»

Εάν το περίβλημα προϊόντος αλλαντοποιίας δεν είναι βρώσιμο, πρέπει αυτό να επισημαίνεται.

—

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α — ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ ΒΑΡΟΥΣ

Κατηγορία συστατικού	Διάταξη σχετικά με την αναγραφή κατά βάρος
1. Πρόσθετο νερό και πηκτικά προϊόντα	Απαριθμούνται κατά σειρά βάρους στο τελικό προϊόν. Η ποσότητα του νερού που προστίθεται ως συστατικό σε ένα τρόφιμο υπολογίζεται με την αφαίρεση από την ολική ποσότητα του τελικού προϊόντος της ολικής ποσότητας των άλλων συστατικών που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η ποσότητα αυτή μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη, αν δεν υπερβαίνει κατά βάρος το 5 % του τελικού προϊόντος. Η παρούσα παρέκκλιση δεν εφαρμόζεται στο κρέας, στα παρασκευάσματα κρέατος, στα μη μεταποιημένα προϊόντα αλείας και στα μη μεταποιημένα δίδυρα μαλάκια.
2. Συστατικά που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένα ή αφυδατωμένα μορφή και ανασυνιστώνται κατά τη χρονική στιγμή της παρασκευής	Μπορούν να απαριθμούνται κατά σειρά βάρους, όπως καταγράφεται πριν από τη συμπύκνωση ή την αφυδάτωσή τους.
3. Συστατικά που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένα ή αφυδατωμένα τρόφιμα, τα οποία προορίζονται για ανασύσταση με την προσθήκη νερού	Μπορούν να απαριθμούνται κατά σειρά αναλογίας στο ανασυσταθέν προϊόν, υπό τον όρον ότι ο κατάλογος των συστατικών συνοδεύεται από έκφραση όπως «συστατικά ανασυσταθέντος προϊόντος» ή «συστατικά του έτοιμου προς κατανάλωση προϊόντος».
4. Φρούτα, λαχανικά ή μανιτάρια, εκ των οποίων κανένα δεν υπερσχύει σημαντικά από πλευράς βάρους και τα οποία χρησιμοποιούνται σε αναλογίες που ποικίλλουν, τα οποία χρησιμοποιούνται σε μείγμα ως συστατικά τροφίμου.	Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φρούτα», «λαχανικά» ή «μανιτάρια» ακολουθούμενο από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες», ακολουθούμενη από κατάλογο των φρούτων, λαχανικών ή μανιταριών που περιέχονται. Στις περιπτώσεις αυτές, το μείγμα περιλαμβάνεται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος των φρούτων, λαχανικών ή μανιταριών που περιέχονται.
5. Μείγματα μπαχαρικών ή βοτάνων, όταν κανένα δεν υπερσχύει σημαντικά σε αναλογία κατά βάρος	Μπορούν να απαριθμούνται με διαφορετική σειρά, υπό τον όρον ότι ο κατάλογος συστατικών συνοδεύεται από έκφραση όπως «σε ποικίλη αναλογία».
6. Συστατικά που συνιστούν λιγότερο από 2 % του τελικού προϊόντος.	Μπορούν να απαριθμούνται με διαφορετική σειρά, μετά τα άλλα συστατικά.
7. Συστατικά, παρόμοια ή υποκαταστάσιμα μεταξύ τους που ενδέχεται να χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή την προετοιμασία ενός τροφίμου χωρίς να μεταβάλλεται η σύνθεση, η φύση ή η αντιληπτή αξία του, και εφόσον συνιστούν ποσοστό μικρότερο από 2 % του τελικού προϊόντος	Η αναγραφή τους στον κατάλογο συστατικών μπορεί να γίνεται με την ένδειξη «περιέχει ... και/ή ...», στην περίπτωση κατά την οποία το ένα τουλάχιστον μεταξύ δύο το πολύ συστατικών περιέχεται στο τελικό προϊόν. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τα πρόσθετα ή για τα συστατικά που απαριθμούνται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος και για τις ουσίες ή τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II και προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες.
8. Έλαια εξευγενισμένα φυτικής προέλευσης	Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φυτικά έλαια» ακολουθούμενο αμέσως μετά από απαρίθμηση ενδείξεων της ειδικής φυτικής προέλευσης, και μπορούν να ακολουθούνται από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες». Εάν συγκεντρώνονται σε ομάδα, τα φυτικά έλαια περιλαμβάνονται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος φυτικών ελαίων που περιέχονται. Η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο», κατά περίπτωση, πρέπει να συνοδεύει την ένδειξη υδρογονωμένου ελαίου.

Κατηγορία συστατικού	Διάταξη σχετικά με την αναγραφή κατά βάρος
9. Λίπη εξευγενισμένα φυτικής προέλευσης	Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φυτικά λίπη» ακολουθούμενο αμέσως μετά από απαρίθμηση ενδείξεων της ειδικής φυτικής προέλευσης, και μπορούν να ακολουθούνται από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες». Εάν συγκεντρώνονται σε ομάδα, τα φυτικά λίπη περιλαμβάνονται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος φυτικών λιπών που περιέχονται. Η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο», κατά περίπτωση, πρέπει να συνοδεύει την ένδειξη υδρογονωμένου λίπους.

ΜΕΡΟΣ Β — ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΑΝΤΙ ΜΙΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, συστατικά που ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες τροφίμων που απαριθμούνται παρακάτω και είναι στοιχεία άλλου τροφίμου μπορούν να προσδιορίζονται με την ονομασία της εν λόγω κατηγορίας αντί της ειδικής τους ονομασίας.

Ορισμός της κατηγορίας τροφίμου	Προσδιορισμός
1. Έλαια εξευγενισμένα ζωικής προέλευσης	«Έλαιο», συνοδευόμενος είτε από τον προσδιορισμό «ζωικό», είτε την αναγραφή της ειδικής ζωικής προέλευσης Η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο» πρέπει, κατά περίπτωση, να συνοδεύει την αναγραφή υδρογονωμένου ελαίου.
2. Λίπη εξευγενισμένα ζωικής προέλευσης	«Λίπος», συνοδευόμενος είτε από τον προσδιορισμό «ζωικό» είτε από την αναγραφή της ειδικής ζωικής προέλευσης Η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο» πρέπει, κατά περίπτωση, να συνοδεύει την αναγραφή υδρογονωμένου λίπους.
3. Μείγματα αλεύρων από δύο ή περισσότερα είδη δημητριακών	«Άλευρο», ακολουθούμενο από απαρίθμηση των ειδών δημητριακών από τα οποία προέρχεται, κατά φθίνουσα σειρά βάρους.
4. Άμυλο κάθε είδους, φυσικό και τροποποιημένο με φυσική μέθοδο ή με ένζυμα	«Άμυλο»
5. Όλα τα είδη ψαριού, εφόσον το ψάρι αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου και υπό τον όρον ότι η ονομασία και η παρουσίαση του εν λόγω τροφίμου δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο είδος ψαριού	«Ψάρι»
6. Όλα τα είδη τυριού, εφόσον το τυρί ή μείγμα τυριών αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου και υπό τον όρον ότι η ονομασία και η παρουσίαση του εν λόγω τροφίμου δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο είδος τυριού	«Τυρί(-ιά)»
7. Όλα τα είδη μπαχαρικών εφόσον δεν υπερβαίνουν το 2 % του βάρους του τροφίμου	«Μπαχαρικά» ή «ανάμεικτα μπαχαρικά»
8. Όλα τα βότανα ή μέρη βοτάνων που δεν υπερβαίνουν το 2 % του βάρους τροφίμου	«Βότανα» ή «ανάμεικτα βότανα»
9. Όλα τα παρασκευάσματα κόμμεων που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή κόμμεος βάσεως για τσίχλες	«Κόμμι βάσεως»
10. Τριμμένη φρυγανιά οποιασδήποτε προέλευσης	«Τριμμένο ψωμί ή φρυγανιά»

Ορισμός της κατηγορίας τροφίμου	Προσδιορισμός												
11. Όλες οι κατηγορίες σακχαρόζης	«Ζάχαρη»												
12. Ανυδρη δεξτρόζη ή μονοϋδρίτης δεξτρόζης	«Δεξτρόζη»												
13. Σιρόπι γλυκόζης και σιρόπι γλυκόζης αφυδατωμένο	«Σιρόπι γλυκόζης»												
14. Όλες οι πρωτεΐνες του γάλακτος (καζεΐνες, καζεϊνικές ενώσεις και πρωτεΐνες του τυρογάλακτος και του αφρού γάλακτος) καθώς και τα μείγματά τους	«Πρωτεΐνες γάλακτος»												
15. Βούτυρο κακάου πιέσεως, πλακούντος εκθλίψης ή εξευγενισμένο	«Βούτυρο κακάου»												
16. Όλα τα είδη οίνου, όπως ορίζονται στο παράρτημα ΧΙβ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (1)	«Οίνος»												
17. Σκελετικοί μύες (2) θηλαστικών και πτηνών που κρίνονται κατάλληλοι για ανθρώπινη κατανάλωση με φυσικά προσφύόμενο ιστό, όταν η συνολική περιεκτικότητα λιπών και συνδετικού ιστού δεν υπερβαίνει τις τιμές που αναφέρονται παρακάτω και όταν το κρέας αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου. Μέγιστες περιεκτικότητες λιπών και συνδετικού ιστού για συστατικά που προσδιορίζονται με τον όρο «... κρέας»	«... κρέας» και οι ονομασίες (3) των ζωικών ειδών από τα οποία προέρχεται												
<table><tr><th>Είδη</th><th>Περιεκτικότητα σε λίπος</th><th>Αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος (1)</th></tr><tr><td>— Θηλαστικά (εκτός των κουνελιών και των χοιροειδών) και μείγματα ειδών όπου επικρατούν τα θηλαστικά</td><td>25 %</td><td>25 %</td></tr><tr><td>— Χοιροειδή</td><td>30 %</td><td>25 %</td></tr><tr><td>— Πτηνά και κουνέλια</td><td>15 %</td><td>10 %</td></tr></table> (1) Η αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος εκφράζεται ως ποσοστό κολλαγόνου σε πρωτεΐνη κρέατος. Ως περιεκτικότητα σε κολλαγόνο θεωρείται η περιεκτικότητα σε υδροξυπρολίνη πολλαπλασιασμένη με τον συντελεστή 8.	Είδη	Περιεκτικότητα σε λίπος	Αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος (1)	— Θηλαστικά (εκτός των κουνελιών και των χοιροειδών) και μείγματα ειδών όπου επικρατούν τα θηλαστικά	25 %	25 %	— Χοιροειδή	30 %	25 %	— Πτηνά και κουνέλια	15 %	10 %	
Είδη	Περιεκτικότητα σε λίπος	Αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος (1)											
— Θηλαστικά (εκτός των κουνελιών και των χοιροειδών) και μείγματα ειδών όπου επικρατούν τα θηλαστικά	25 %	25 %											
— Χοιροειδή	30 %	25 %											
— Πτηνά και κουνέλια	15 %	10 %											
Εάν υπάρχει υπέρβαση των μέγιστων ορίων αλλά ικανοποιούνται όλα τα άλλα κριτήρια για τον ορισμό του «κρέατος», η περιεκτικότητα σε «... κρέας» πρέπει να προσαρμοσθεί προς τα κάτω και στον κατάλογο συστατικών πρέπει να αναφέρεται, εκτός από τον όρο «... κρέας», η παρουσία λίπους και/ή συνδετικού ιστού.													
Από τον παρόντα ορισμό εξαιρούνται τα προϊόντα που καλύπτονται από τον ορισμό «μηχανικά διαχωρισμένο κρέας».													
18. Όλα τα είδη προϊόντων που καλύπτονται από τον ορισμό για το «μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας».	«μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας» και οι ονομασίες (3) των ζωικών ειδών από τα οποία προέρχεται												

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

⁽²⁾ Το διάφραγμα και οι μασητήρες περιλαμβάνονται στους σκελετικούς μύες, ενώ η καρδιά, η γλώσσα, οι μύες του κεφαλιού (εκτός των μασητήρων), οι μύες του καρπού, του ταρσού και της ουράς εξαιρούνται.

⁽³⁾ Για την επισήμανση στα αγγλικά, ο προσδιορισμός αυτός μπορεί να αντικατασταθεί από τη γενική ονομασία των συστατικών για τα εν λόγω ζωικά είδη.

ΜΕΡΟΣ Γ — ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΟΥΣ
ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ Ή ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ Ε

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, τα πρόσθετα τροφίμων και ένζυμα τροφίμων, εκτός εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 20 στοιχείο β), τα οποία ανήκουν σε μια από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στο παρόν μέρος, πρέπει να προσδιορίζονται με την ονομασία της εν λόγω κατηγορίας, ακολουθούμενη από την ειδική ονομασία τους ή, ανάλογα με την περίπτωση, τον αριθμό Ε. Στην περίπτωση που ένα συστατικό ανήκει σε πλείονες κατηγορίες, αναγράφεται εκείνη που αντιστοιχεί στην κύρια λειτουργία του μέσα στο συγκεκριμένο τρόφιμο.

Μέσο οξίνισης	Αφριστικοί παράγοντες
Ρυθμιστής οξύτητας	Πηκτωματογόνο
Αντιοσσωματωτικό	Υλικό για γλασάρισμα
Αντιαφριστικό	Υγροσκοπικό μέσο
Αντιοξειδωτικό	Τροποποιημένο άμυλο ⁽²⁾
Διογκωτικό	Συντηρητικό
Χρωστική ουσία	Προωστικό αέριο
Γαλακτωματοποιητής	Διογκωτικό αρτοποιίας
Γαλακτωματοποιητικά άλατα ⁽¹⁾	Συμπλοκοποιητές
Σκληρυντικό	Σταθεροποιητής
Ενισχυτικό γεύσης	Γλυκαντικό
Βελτιωτικό αλεύρων	Πυκνωτικό μέσο

⁽¹⁾ Μόνο για τα ανακατεργασμένα τυριά και τα προϊόντα με βάση το ανακατεργασμένο τυρί.

⁽²⁾ Δεν απαιτείται ένδειξη της συγκεκριμένης ονομασίας ή του αριθμού Ε.

ΜΕΡΟΣ Δ — ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Οι αρωματικές ύλες αναφέρονται με τους όρους:

- «αρωματική(-ές) ύλη(-ες)» ή με ειδικότερη ονομασία ή περιγραφή της αρωματικής ύλης, εάν το αρωματικό συστατικό περιέχει αρωματικές ύλες, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία β), γ), δ), ε), στ), ζ) και η) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008·
- «άρτυμα(-ύματα) καπνιστών τροφίμων» ή «άρτυμα(-ύματα) καπνιστών τροφίμων που παράγεται(-ονται) από τρόφιμο(-α) ή κατηγορία τροφίμων ή πηγή(-ές)» (π.χ. «άρτυμα καπνιστών τροφίμων που παράγεται από οξιά»), εάν το αρωματικό συστατικό περιέχει αρωματικές ύλες, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 και προσδίδει καπνιστό άρωμα στο τρόφιμο.

2. Ο όρος «φυσικό» για την περιγραφή των αρωματικών υλών χρησιμοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008.

3. Η κινίνη και/ή η καφεΐνη που χρησιμοποιείται ως αρωματική ύλη στην παραγωγή ή την παρασκευή τροφίμων αναφέρεται με την ονομασία της στον κατάλογο συστατικών αμέσως μετά τον όρο «αρωματική(-ές) ύλη(-ες)».

ΜΕΡΟΣ Ε — ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Ένα σύνθετο συστατικό μπορεί να αναγράφεται στον κατάλογο των συστατικών με την ονομασία του, εφόσον αυτή προβλέπεται από τη νομοθεσία ή έχει καθιερωθεί από τη χρήση, κατά φθίνουσα σειρά περιεκτικότητας και ακολουθούμενη αμέσως από απαρίθμηση των δικών του συστατικών.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, ο κατάλογος συστατικών για σύνθετα συστατικά δεν είναι υποχρεωτικός:

- α) όταν η σύσταση του σύνθετου συστατικού ορίζεται στις τρέχουσες ενωσιακές διατάξεις και στον βαθμό που το σύνθετο συστατικό αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 2 % του τελικού προϊόντος· ωστόσο, η παρούσα διάταξη δεν ισχύει για πρόσθετα τροφίμων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 20 στοιχεία α) έως δ)·
- β) για σύνθετα συστατικά που αποτελούνται από μείγματα μπαχαρικών και/ή βοτάνων που αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 2 % του τελικού προϊόντος, με εξαίρεση τα πρόσθετα τροφίμων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 20 στοιχεία α) έως δ), ή
- γ) όταν το σύνθετο συστατικό είναι τρόφιμο για το οποίο δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών από τις ενωσιακές διατάξεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Η ποσοτική αναγραφή των συστατικών δεν απαιτείται:

α) όσον αφορά συστατικό ή κατηγορία συστατικών:

- i) των οποίων το καθαρό στραγγισμένο βάρος δηλώνεται σύμφωνα με το σημείο 5 του παραρτήματος IX,
- ii) για τις οποίες είναι ήδη υποχρεωτική η αναφορά των ποσοτήτων στην επισήμανση, δυνάμει των ενωσιακών διατάξεων,
- iii) που χρησιμοποιούνται σε μικρές ποσότητες για αρωματισμό ή
- iv) που, ενώ εμφανίζονται στην ονομασία του τροφίμου, δεν είναι καθοριστικά για την επιλογή του καταναλωτή στο κράτος μέλος εμπορίας, επειδή η διακύμανση της ποσότητας δεν είναι ουσιώδης για τον χαρακτηρισμό του τροφίμου ή τέτοιας φύσεως ώστε να το διακρίνει από άλλα παρόμοια προϊόντα·

β) όταν ειδικές ενωσιακές διατάξεις ορίζουν επακριβώς την ποσότητα του συστατικού ή της κατηγορίας συστατικών, χωρίς να προβλέπεται η αναγραφή της στην επισήμανση, ή

γ) στις περιπτώσεις που ορίζονται στο παράρτημα VII μέρος Α σημεία 4 και 5.

2. Το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) δεν ισχύει για:

- α) κάθε συστατικό ή κατηγορία συστατικών που καλύπτεται από την ένδειξη «με γλυκαντικά» ή «με σάκχαρα και γλυκαντικά», εάν η ένδειξη αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου, σύμφωνα με το παράρτημα III, ή
- β) κάθε πρόσθετη βιταμίνη και ανόργανο στοιχείο, εάν η εν λόγω ουσία εμπίπτει στη διατροφική δήλωση.

3. Η αναγραφή της ποσότητας ενός συστατικού ή μιας κατηγορίας συστατικών:

- α) εκφράζεται ως ποσοστό, το οποίο αντιστοιχεί στην ποσότητα του συστατικού ή των συστατικών κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους, και
- β) περιλαμβάνεται είτε στην ονομασία του τροφίμου είτε αμέσως δίπλα από αυτήν ή στον κατάλογο συστατικών σε συνδυασμό με το εν λόγω συστατικό ή την κατηγορία συστατικών.

4. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 3:

- α) όταν τα τρόφιμα έχουν απολέσει υγρασία κατόπιν θερμικής ή άλλης επεξεργασίας, η ποσότητα εκφράζεται ως εκατοστιαία αναλογία η οποία αντιστοιχεί στις ποσότητες των χρησιμοποιηθέντων συστατικών, αναγόμενες στο τελικό προϊόν, εκτός εάν αυτή η ποσότητα ή η αναγραφόμενη στην επισήμανση συνολική ποσότητα όλων των συστατικών υπερβαίνει το 100 %, οπότε η ποσότητα εκφράζεται με βάση το βάρος του ή των χρησιμοποιηθέντων συστατικών για την παρασκευή 100 g τελικού προϊόντος·
- β) οι ποσότητες των πτητικών συστατικών αναγράφονται κατά σειρά βάρους στο τελικό προϊόν·
- γ) η ποσότητα των συστατικών που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή και ανασυνιστώνται κατά την παρασκευή είναι δυνατόν να αναγράφεται με τη σειρά αναλογίας κατά βάρος πριν από τη συμπύκνωση ή την αφυδάτωση·
- δ) όταν πρόκειται για συμπυκνωμένα ή αφυδατωμένα τρόφιμα στα οποία πρέπει να προστεθεί νερό, οι αναγραφόμενες ποσότητες των συστατικών είναι δυνατόν να αναγράφονται με βάση την αναλογία κατά βάρος στο ανασυσταθέν προϊόν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ

1. Η δήλωση της καθαρής ποσότητας δεν είναι υποχρεωτική στην περίπτωση τροφίμων:
 - α) τα οποία υπόκεινται σε σημαντικές απώλειες του όγκου ή τους βάρους τους και που πωλούνται με το κομμάτι ή ζυγίζονται ενώπιον του αγοραστή·
 - β) των οποίων η καθαρή ποσότητα είναι μικρότερη από 5 g ή 5 ml· ωστόσο, η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται για τα μπαχαρικά και τα βότανα, ή
 - γ) τα οποία κανονικά πωλούνται με το κομμάτι, εφόσον ο αριθμός των κομματιών θα διακρίνεται καθαρά και θα μετριέται εύκολα απ' έξω ή, εάν όχι, θα δηλώνεται στη σήμανση.
2. Όταν η αναγραφή ορισμένου τύπου ποσότητας (όπως η ονομαστική ποσότητα, η ελάχιστη ποσότητα, η μέση ποσότητα) απαιτείται από τις ενωσιακές διατάξεις ή, αν δεν υπάρχουν τέτοιες, από τις εθνικές διατάξεις, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η ποσότητα αυτή θεωρείται ως η καθαρή ποσότητα.
3. Όταν μια προσυσκευασία αποτελείται από δύο ή περισσότερες αυτοτελείς προσυσκευασίες που περιέχουν την ίδια ποσότητα του ίδιου προϊόντος, η αναγραφή της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναφορά της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία και του ολικού αριθμού των συσκευασιών αυτών. Η αναγραφή αυτών των στοιχείων δεν είναι, ωστόσο, υποχρεωτική, όταν ο ολικός αριθμός των αυτοτελών συσκευασιών διακρίνεται σαφώς και είναι δυνατόν να μετρηθεί εύκολα απ' έξω και όταν μία τουλάχιστον αναγραφή της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία είναι δυνατόν να διακρίνεται καθαρά απ' έξω.
4. Όταν ένα προσυσκευασμένο προϊόν αποτελείται από δύο ή περισσότερες αυτοτελείς συσκευασίες που δεν θεωρούνται μονάδες πώλησας, η ένδειξη της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναγραφή της ολικής καθαρής ποσότητας και του ολικού αριθμού των αυτοτελών συσκευασιών.
5. Όταν ένα στερεό τρόφιμο παρουσιάζεται μέσα σε υγρό κάλυψης, αναγράφεται και το καθαρό στραγγισμένο βάρος του τροφίμου αυτού. Αν το τρόφιμο έχει γλασαριστεί, το δηλωμένο καθαρό βάρος του τροφίμου δεν περιλαμβάνει αυτό του γλάσου.

Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου, ως «υγρό κάλυψης» νοείται ένα από τα κατωτέρω προϊόντα, ενδεχομένως σε μείγματα μεταξύ τους και σε κατάσταση κατάψυξης ή ταχείας κατάψυξης, εφόσον το υγρό δεν αποτελεί παρά απλή προσθήκη σε σχέση με τα βασικά στοιχεία του παρασκευάσματος αυτού και δεν αποτελεί συνεπώς αποφασιστικό παράγοντα για την αγορά: νερό, υδατικά διαλύματα αλάτων, άλμη, υδατικά διαλύματα βρώσιμων οξέων, ξίδι, υδατικά διαλύματα σακχάρων, υδατικά διαλύματα άλλων γλυκαντικών ουσιών, χυμοί φρούτων ή λαχανικών στην περίπτωση φρούτων ή λαχανικών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ, ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΕΩΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΨΥΞΗΣ

1. Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας αναγράφεται ως εξής:

α) Πριν από την ημερομηνία πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη:

- «Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από ...», εφόσον περιλαμβάνεται και η ακριβής ημέρα,
- «Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από το τέλος ...», στις υπόλοιπες περιπτώσεις.

β) Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο στοιχείο α) συνοδεύονται:

- από την ίδια την ημερομηνία, ή
- από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.

Αν είναι αναγκαίο, οι ενδείξεις αυτές συμπληρώνονται με αναγραφή των συνθηκών διατήρησης με την τήρηση των οποίων εξασφαλίζεται η αναγραφόμενη διατηρησιμότητα.

γ) Η ημερομηνία αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή και συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και ενδεχομένως το έτος.

Πάντως, στην περίπτωση τροφίμων:

- με διατηρησιμότητα μικρότερη από τρεις μήνες, αρκεί η αναγραφή της ημέρας και του μήνα,
- με διατηρησιμότητα μεγαλύτερη από τρεις μήνες, αλλά όχι μεγαλύτερη από 18 μήνες, αρκεί η αναγραφή του μήνα και του έτους,
- για τρόφιμα με διατηρησιμότητα μεγαλύτερη από 18 μήνες, αρκεί η αναγραφή του έτους.

δ) Με την επιφύλαξη των ενωσιακών διατάξεων σχετικά με άλλες αναγραφές της ημερομηνίας, η αναγραφή της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας δεν απαιτείται:

- για νωπά φρούτα και λαχανικά, στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατάτες, τα οποία δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί παρόμοια επεξεργασία· η παρέκκλιση αυτή δεν εφαρμόζεται στους βλαστάνοντες σπόρους και στα παρόμοια προϊόντα, όπως τα φύτρα ψυχανθών,
- για τους οίνους, τους οίνους λικέρ, τους αφρώδεις οίνους, τους αρωματικούς οίνους και τα παρόμοια προϊόντα που προέρχονται από διάφορα φρούτα εκτός από το σταφύλι, καθώς και για τα ποτά του κωδικού ΣΟ 2206 00 που παράγονται από σταφύλι ή γλεύκος σταφυλιού,
- για τα ποτά με κατ' όγκον περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη τουλάχιστον 10 %,
- για τα προϊόντα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής τα οποία, από τη φύση τους, καταναλώνονται συνήθως μέσα σε 24 ώρες από την παρασκευή τους,
- για το ξίδι,
- για το μαγειρικό άλας,
- για τα σάκχαρα σε στερεά μορφή,
- για τα σακχαρώδη προϊόντα που αποτελούνται σχεδόν αποκλειστικά από αρωματισμένα και/ή χρωματισμένα σάκχαρα,
- για τις τσίχλες και τα παρόμοια προϊόντα για μάσημα.

2. Η ημερομηνία «ανάλωση έως» αναγράφεται ως εξής:
- α) Πρέπει να προηγείται η φράση «ανάλωση έως ...».
 - β) Η φράση του στοιχείου α) συνοδεύεται:
 - από την ίδια την ημερομηνία, ή
 - από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.
- Οι ενδείξεις αυτές ακολουθούνται από την περιγραφή των συνθηκών αποθήκευσης οι οποίες πρέπει να τηρούνται.
- γ) Η ημερομηνία αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή και συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και ενδεχομένως το έτος.
- δ) Η ημερομηνία «ανάλωσης πριν από» αναγράφεται σε κάθε προσσκευασμένη ατομική μερίδα.
3. Η ημερομηνία της κατάψυξης ή η ημερομηνία της πρώτης κατάψυξης όπως αναφέρεται στο σημείο 6 του παραρτήματος III αναγράφεται ως εξής:
- α) Προηγούνται οι λέξεις «Καταψύχθηκε στις ...».
 - β) Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο στοιχείο α) συνοδεύονται:
 - από την ίδια την ημερομηνία ή
 - από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.
 - γ) Η ημερομηνία συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και το έτος και αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

ΕΙΔΗ ΚΡΕΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ Η ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ Ή ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ

Κωδικοί ΣΟ (συνδυασμένη ονοματολογία 2010)	Περιγραφή
0203	Κρέατα χοιροειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0204	Κρέατα προβατοειδών ή αιγοειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
Ex 0207	Κρέατα πουλερικών της κλάσης 0105, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΑΛΚΟΟΛΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ

Ο πραγματικός ογκομετρικός αλκοολικός τίτλος ποτών με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον περιέχει ένα δεκαδικό ψηφίο κατ' ανώτατο όριο. Ακολουθείται από το σύμβολο «% vol.» του οποίου μπορεί να προηγείται η λέξη «αλκοόλη» ή η συντομογραφία «alc».

Ο αλκοολικός τίτλος καθορίζεται στους 20 °C.

Οι θετικές και αρνητικές επιτρεπόμενες ανοχές όσον αφορά την αναγραφή του αλκοολικού τίτλου κατ' όγκον, εκφραζόμενες σε απόλυτες τιμές, απαριθμούνται στον ακόλουθο πίνακα. Ισχύουν με επιφύλαξη των ανοχών που προκύπτουν από τη μέθοδο ανάλυσης που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του αλκοολικού τίτλου.

Περιγραφή του ποτού	Θετική ή αρνητική ανοχή
1. Μπίρες του κωδικού ΣΟ 2203 00 με αλκοολικό τίτλο που δεν υπερβαίνει τα 5,5 % vol.· μη αφρίζοντα ποτά του κωδικού ΣΟ 2206 00 που προέρχονται από σταφύλια·	0,5 % vol.
2. Μπίρες με αλκοολικό τίτλο που υπερβαίνει τα 5,5 % vol.· αφρίζοντα ποτά του κωδικού ΣΟ 2206 00 που προέρχονται από σταφύλια, μηλίτες, απίτες, οίνοι από φρούτα και συναφείς οίνοι, που παράγονται από φρούτα εκτός των σταφυλιών, είτε μη αφρώδη είτε ημιαφρώδη ή αφρώδη· υδρόμελι·	1 % vol.
3. Ποτά που περιέχουν εμβρεγμένα φρούτα ή μέρη φυτών·	1,5 % vol.
4. Κάθε άλλο ποτό με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη από 1,2 % κατ' όγκον.	0,3 % vol.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII

ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α — ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ (ΕΝΗΛΙΚΕΣ)

1. Βιταμίνες και ανόργανα συστατικά που μπορούν να δηλώνονται και οι διατροφικές τους τιμές αναφοράς (ΔΤΑ)

Βιταμίνη Α (μg)	800	Χλώριο (mg)	800
Βιταμίνη D (μg)	5	Λοβέστιο (mg)	800
Βιταμίνη E (mg)	12	Φωσφόρος (mg)	700
Βιταμίνη Κ (μg)	75	Μαγνήσιο (mg)	375
Βιταμίνη C (mg)	80	Σίδηρος (mg)	14
Θειαμίνη (mg)	1,1	Ψευδάργυρος (mg)	10
Ριβοφλαβίνη (mg)	1,4	Χαλκός (mg)	1
Νιασίνη (mg)	16	Μαγγάνιο (mg)	2
Βιταμίνη B6 (mg)	1,4	Φθόριο (mg)	3,5
Φολικό οξύ (μg)	200	Σελήνιο (μg)	55
Βιταμίνη B12 (μg)	2,5	Χρώμιο (μg)	40
Βιοτίνη (μg)	50	Μολυβδαίνιο (μg)	50
Παντοθενικό οξύ (mg)	6	Ιώδιο (μg)	150
Κάλιο (mg)	2 000		

2. Σημαντική ποσότητα βιταμινών και ανόργανων συστατικών

Κατά κανόνα, στον καθορισμό του τι συνιστά σημαντική ποσότητα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τιμές που ακολουθούν:

- 15 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στο σημείο 1, ανά 100 g ή 100 ml στην περίπτωση προϊόντων εκτός ποτών·
- 7,5 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στο σημείο 1, ανά 100 ml στην περίπτωση των ποτών· ή
- 15 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στο σημείο 1, ανά μερίδα εάν η συσκευασία περιέχει μία μόνο μερίδα.

ΜΕΡΟΣ Β — ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΘΡΕΠΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΒΙΤΑΜΙΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ (ΕΝΗΛΙΚΕΣ)

Ενέργεια ή θρεπτική ουσία	Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς
Ενέργεια	8 400 kJ/2 000 kcal
Συνολικά λιπαρά	70 g
Κορεσμένα	20 g
Υδατάνθρακες	260 g
Σάκχαρα	90 g
Πρωτεΐνη	50 g
Αλάτι	6 g

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η δηλούμενη τιμή ενέργειας υπολογίζεται με τη χρήση των ακόλουθων συντελεστών μετατροπής:

— υδατάνθρακες (εκτός των πολυολών)	17 kJ/g - 4 kcal/g
— πολυόλες	10 kJ/g - 2,4 kcal/g
— πρωτεΐνες	17 kJ/g - 4 kcal/g
— λιπαρά	37 kJ/g - 9 kcal/g
— salatrims	25 kJ/g - 6 kcal/g
— αλκοόλη (αιθανόλη)	29 kJ/g - 7 kcal/g
— οργανικά οξέα	13 kJ/g - 3 kcal/g
— εδώδιμες ίνες	8 kJ/g - 2 kcal/g
— ερυθριτόλη	0 kJ/g - 0 kcal/g

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV

ΕΚΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Οι μονάδες μέτρησης που χρησιμοποιούνται στη διατροφική δήλωση για την ενέργεια [kilojoules (kJ)] και χιλιοθερμίδες (kcal)] και τη μάζα [γραμμάρια (g), χιλιοστόγραμμα (mg) και μικρογραμμάρια (μg)] και η σειρά παρουσίασης των πληροφοριών είναι, κατά περίπτωση, οι εξής:

ενέργεια	kJ/kcal
λιπαρά	g
εκ των οποίων	
— κορεσμένα	g
— μονοακόρεστα	g
— πολυακόρεστα	g
υδατάνθρακες	g
εκ των οποίων	
— σάκχαρα	g
— πολυόλες	g
— άμυλο	g
εδώδιμες ίνες	g
πρωτεΐνες	g
αλάτι	g
βιταμίνες και ανόργανα συστατικά	οι μονάδες που ορίζονται στο παράρτημα XIII μέρος Α σημείο 1

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ 2011/83/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Οκτωβρίου 2011

σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1985, για την προστασία των καταναλωτών κατά τη σύναψη συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος ⁽⁴⁾, και η οδηγία 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις ⁽⁵⁾, ορίζουν ορισμένα συμβατικά δικαιώματα για τους καταναλωτές.

(2) Οι εν λόγω οδηγίες έχουν επανεξεταστεί υπό το πρίσμα της εμπειρίας με σκοπό την απλούστευση και την επικαιροποίηση των εφαρμοστέων κανόνων, την άρση ασυνεπειών και την κάλυψη ανεπιδύμητων κενών στους κανόνες. Η εν λόγω επανεξέταση έδειξε ότι είναι σκόπιμο οι δύο αυτές οδηγίες να αντικατασταθούν από μια ενιαία οδηγία. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επομένως να καθορίσει πρότυπους κανόνες για τις κοινές πτυχές των εξ αποστάσεως και εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενων συμβάσεων και να απομακρυνθεί από την προσέγγιση ελάχιστης εναρμόνισης που

προβλεπόταν στις προηγούμενες οδηγίες, επιτρέποντας παράλληλα στα κράτη μέλη να διατηρήσουν ή να εγκρίνουν εθνικούς κανόνες για ορισμένες πτυχές.

(3) Το άρθρο 169 παράγραφος 1 και το άρθρο 169 παράγραφος 2 στοιχείο α) της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ορίζουν ότι η Ένωση πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή με μέτρα που εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 114.

(4) Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, η εσωτερική αγορά οφείλει να αποτελεί χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα στον οποίο εξασφαλίζονται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών και η ελευθερία εγκατάστασης. Η εναρμόνιση ορισμένων πτυχών των εξ αποστάσεως και εκτός καταστήματος συναπτόμενων συμβάσεων είναι αναγκαία για την προαγωγή μιας πραγματικής εσωτερικής αγοράς των καταναλωτών που επιτυγχάνει τη σωστή ισορροπία μεταξύ υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, εξασφαλίζοντας παράλληλα την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας.

(5) Το διασυνοριακό δυναμικό της εξ αποστάσεως πώλησης, το οποίο θα πρέπει να αποτελεί ένα από τα κύρια απτά αποτελέσματα της εσωτερικής αγοράς, δεν αξιοποιείται πλήρως. Σε σύγκριση με τη σημαντική ανάπτυξη των εγχώριων εξ αποστάσεως πωλήσεων κατά τα τελευταία έτη, η ανάπτυξη των διασυνοριακών εξ αποστάσεως πωλήσεων είναι περιορισμένη. Αυτή η ανισότητα είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις πωλήσεις μέσω Διαδικτύου για τις οποίες το δυναμικό περαιτέρω ανάπτυξης είναι υψηλό. Το διασυνοριακό δυναμικό συμβάσεων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης εκτός εμπορικών καταστημάτων (άμεση πώληση) περιορίζεται από ορισμένους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των διαφορετικών εθνικών κανόνων προστασίας των καταναλωτών που επιβάλλονται στη βιομηχανία. Σε σύγκριση με την ανάπτυξη των εγχώριων άμεσων πωλήσεων κατά τα τελευταία έτη, ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών, π.χ. επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, ο αριθμός των καταναλωτών που χρησιμοποιούν τον διαυλο αυτό για διασυνοριακές αγορές έχει παραμείνει σταθερός. Απαντώντας στις αυξημένες επιχειρηματικές ευκαιρίες σε πολλά κράτη μέλη, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των μεμονωμένων εμπόρων) ή οι αντιπρόσωποι των εταιρειών άμεσης πώλησης θα πρέπει να τείνουν

⁽¹⁾ ΕΕ C 317 της 23.12.2009, σ. 54.

⁽²⁾ ΕΕ C 200 της 25.8.2009, σ. 76.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Ιουνίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 10ης Οκτωβρίου 2011.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 372 της 31.12.1985, σ. 31.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 144 της 4.6.1997, σ. 19.

περισσότερο στην αναζήτηση επιχειρηματικών ευκαιριών σε άλλα κράτη μέλη, ιδίως στις μεθοριακές περιοχές. Συνεπώς, η πλήρης εναρμόνιση της ενημέρωσης του καταναλωτή και το δικαίωμα υπαναχώρησης σε εξ αποστάσεως συμβάσεις και συμβάσεις εκτός εμπορικών καταστημάτων θα συμβάλουν σε ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και στην καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς των συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών.

- (6) Κάποιες ανισότητες δημιουργούν σημαντικούς φραγμούς στην εσωτερική αγορά που επηρεάζουν εμπόρους και καταναλωτές. Οι εν λόγω ανισότητες αυξάνουν το κόστος συμμόρφωσης των εμπόρων που επιθυμούν να συμμετάσχουν στη διασυνοριακή πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών. Ο δυσανάλογος κατακερματισμός υπονομεύει επίσης την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στην εσωτερική αγορά.
- (7) Η πλήρης εναρμόνιση ορισμένων βασικών ρυθμιστικών πτυχών θα πρέπει να αυξήσει σημαντικά την ασφάλεια δικαίου τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τους εμπόρους. Τόσο οι καταναλωτές όσο και οι έμποροι θα πρέπει να μπορούν να βασίζονται σε ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο βάσει σαφώς καθορισμένων νομικών εννοιών που θα διέπουν ορισμένες πτυχές των συμβάσεων μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών σε ολόκληρη την Ένωση. Το αποτέλεσμα μιας τέτοιας εναρμόνισης θα πρέπει να είναι να εξαλειφθούν οι φραγμοί που προκύπτουν από τον κατακερματισμό των κανόνων και να ολοκληρωθεί η εσωτερική αγορά σε αυτόν τον τομέα. Οι φραγμοί αυτοί μπορούν να εξαλειφθούν μόνο με τη θέσπιση ομοιόμορφων κανόνων σε επίπεδο Ένωσης. Περαιτέρω, οι καταναλωτές θα πρέπει να απολαύουν υψηλό κοινό επίπεδο προστασίας σε ολόκληρη την Ένωση.
- (8) Οι προς εναρμόνιση ρυθμιστικές πτυχές θα πρέπει μόνον να αφορούν τις συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ εμπόρων και καταναλωτών. Συνεπώς, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει το εθνικό δίκαιο στους τομείς των συμβάσεων εργασίας, των συμβάσεων που αφορούν κληρονομικά δικαιώματα, των συμβάσεων οικογενειακού δικαίου και των συμβάσεων που αφορούν τη σύσταση και το καταστατικό εταιρειών ή συμφωνίες εταιρικών σχέσεων.
- (9) Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες σχετικά με την ενημέρωση που πρέπει να παρέχεται για τις εξ αποστάσεως, τις εκτός καταστήματος και τις άλλες πλιν των εξ αποστάσεως και εκτός καταστήματος συναπτόμενες συμβάσεις. Η παρούσα οδηγία ρυθμίζει επίσης το δικαίωμα υπαναχώρησης για εξ αποστάσεως συμβάσεις και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος και εναρμονίζει ορισμένες διατάξεις που διέπουν την εκτέλεση και κάποιες άλλες πτυχές των συμβάσεων μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών.
- (10) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι) ⁽¹⁾.
- (11) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις διατάξεις της Ένωσης που αφορούν συγκεκριμένους τομείς, όπως τα φαρμακευτικά προϊόντα για ανθρώπινη χρήση, τις ιατρικές συσκευές, το ιδιωτικό απόρρητο και τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, τα δικαιώματα του ασθενούς στη διασυνοριακή ιατρική περίθαλψη, τη σήμανση των τροφίμων και την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.
- (12) Οι προβλεπόμενες από την παρούσα οδηγία υποχρεώσεις ενημέρωσης θα πρέπει να συμπληρώνουν τις υποχρεώσεις ενημέρωσης που προβλέπουν η οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά ⁽²⁾, και η οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») ⁽³⁾. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρούν τη δυνατότητα να επιβάλλουν πρόσθετες υποχρεώσεις ενημέρωσης στους παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους.
- (13) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν αρμόδια, δυνάμει της νομοθεσίας της Ένωσης, να εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας σε τομείς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο της. Τα κράτη μέλη δύνανται κατά συνέπεια να διατηρούν ή να εισάγουν εθνική νομοθεσία αντίστοιχη προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας ή προς ορισμένες από τις διατάξεις της για συμβάσεις ευρισκόμενες εκτός του πεδίου της παρούσας οδηγίας. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να επεκτείνουν την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας οδηγίας σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα που δεν είναι καταναλωτές κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, όπως μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι νεοσύστατες ή οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ομοίως, τα κράτη μέλη δύνανται να εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας σε συμβάσεις που δεν είναι εξ αποστάσεως κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, για παράδειγμα επειδή αυτές δεν συνάπτονται στο πλαίσιο ενός οργανωμένου συστήματος πωλήσεων εξ αποστάσεως ή παροχής υπηρεσιών. Επιπλέον, τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να διατηρούν ή να εισάγουν εθνικές διατάξεις για ζητήματα μη καλυπτόμενα ειδικώς από την παρούσα οδηγία, όπως είναι οι συμπληρωματικοί κανόνες που αφορούν τις συμβάσεις πώλησης, ακόμη και σε σχέση με την παράδοση αγαθών ή τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών στη διάρκεια ύπαρξης μιας σύμβασης.
- (14) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει την εθνική νομοθεσία σε θέματα δικαίου των συμβάσεων για ζητήματα σχετιζόμενα με το δίκαιο των συμβάσεων που δεν ρυθμίζονται από την παρούσα οδηγία. Κατά συνέπεια, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει την εθνική νομοθεσία που ρυθμίζει για παράδειγμα τη σύναψη ή την εγκυρότητα μιας σύμβασης (όπως σε περίπτωση απουσίας συγκατάθεσης). Ομοίως, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει την εθνική νομοθεσία σε σχέση με τα γενικά συμβατικά ένδικα μέσα, τους κανόνες περί δημόσιας οικονομικής τάξης, π.χ. κανόνες περί υπερβολικών ή εκβιαστικών τιμών, και τους κανόνες περί αντιδοντολογικών νομικών συναλλαγών.

(1) ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6.

(2) ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36.

(3) ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1.

- (15) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εναρμονίζει τις γλωσσικές απαιτήσεις που διέπουν τις καταναλωτικές συμβάσεις. Συνεπώς, τα κράτη μέλη δύνανται να διατηρούν ή να εισάγουν στην εθνική τους νομοθεσία γλωσσικές απαιτήσεις όσον αφορά τις πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση και τις συμβατικές ρήτρες.
- (16) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις εθνικές νομοθεσίες περί νομικής εκπροσώπησης, όπως οι κανόνες που αφορούν το πρόσωπο που εκπροσωπεί τον έμπορο ή ενεργεί εξ ονόματός του (όπως ο αντιπρόσωπος ή ο διαχειριστής). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρούν τις αρμοδιότητές τους στον τομέα αυτό. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλους τους εμπόρους, τόσο δημόσιους όσο και ιδιωτικούς.
- (17) Ο περί καταναλωτή ορισμός θα πρέπει να καλύπτει τα φυσικά πρόσωπα που ενεργούν έξω από το πεδίο της εμπορικής τους δραστηριότητας, των επιχειρηματικών τους υποθέσεων, της τέχνης τους ή του επαγγέλματός τους. Όμως, σε περίπτωση συμβάσεων διττού σκοπού, όπου η σύμβαση συνάπτεται για σκοπούς ευρισκόμενους εν μέρει εντός και εν μέρει εκτός των εμπορικών δραστηριοτήτων του, η δε εμπορική σκιμνότητα είναι τόσο περιορισμένη ώστε να μην έχει εξέχουσα θέση στο γενικό πλαίσιο της σύμβασης, το εν λόγω πρόσωπο θα πρέπει επίσης να θεωρείται καταναλωτής.
- (18) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ελευθερία των κρατών μελών να ορίζουν, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, ποιες υπηρεσίες θεωρούν γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, πώς θα πρέπει να οργανώνονται και να χρηματοδοτούνται οι εν λόγω υπηρεσίες, τηρουμένων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, και σε ποιες ειδικές υποχρεώσεις θα πρέπει να υπόκεινται.
- (19) Ως ψηφιακό περιεχόμενο νοούνται τα δεδομένα που παράγονται και παρέχονται υπό ψηφιακή μορφή, όπως τα προγράμματα υπολογιστών, οι εφαρμογές, τα παιχνίδια, η μουσική, τα βίντεο ή τα κείμενα, ανεξάρτητα από το εάν η πρόσβαση σε αυτά γίνεται με μεταφόρτωση ή ροή δεδομένων, με υλικό μέσο ή με άλλα μέσα. Οι συμβάσεις για την παροχή ψηφιακού περιεχομένου θα πρέπει να υπάγονται στο πεδίο της παρούσας οδηγίας. Εάν ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται σε υλικό μέσον, όπως CD ή DVD, θα πρέπει να θεωρείται αγαθό κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας. Ομοίως προς τις συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, ή τηλεθέρμανσης, οι συμβάσεις για ψηφιακό περιεχόμενο που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο δεν θα πρέπει να θεωρούνται, για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας, ούτε συμβάσεις πώλησης ούτε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών. Για τέτοιες συμβάσεις, ο καταναλωτής θα πρέπει να διαθέτει δικαίωμα υπαναχώρησης, εκτός κι αν δέχθηκε να ξεκινήσει η εκτέλεση της σύμβασης εντός της διορίας υπαναχώρησης και αποδέχθηκε ότι θα απολέσει κατά συνέπεια το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση. Επιπλέον των γενικών υποχρεώσεων ενημέρωσης, ο έμπορος θα πρέπει να ενημερώνει τον καταναλωτή για τις λειτουργικές δυνατότητες και για τη σχετική λειτουργικότητα του ψηφιακού περιεχομένου. Η έννοια της λειτουργικής δυνατότητας θα πρέπει να αφορά τους τρόπους με τους οποίους το ψηφιακό περιεχόμενο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, για παράδειγμα για την παρακολούθηση της συμπεριφοράς του καταναλωτή· θα πρέπει επίσης να αφορά την απουσία ή παρουσία οποιουδήποτε τεχνικού περιορισμού, όπως η προστασία μέσω Ψηφιακής Διαχείρισης Δικαιωμάτων ή κωδικών περιοχής. Η έννοια της σχετικής διαλειτουργικότητας σκοπό έχει να περιγράψει τις πληροφορίες που αφορούν το τυπικό περιβάλλον υλισμικού και λογισμικού με το οποίο είναι συμβατό το ψηφιακό περιεχόμενο, π.χ. το σύστημα λειτουργίας, την αναγκαία έκδοση και ορισμένα χαρακτηριστικά του υλισμικού. Η Επιτροπή θα πρέπει να μελετήσει την ανάγκη περαιτέρω εναρμόνισης διατάξεων στο θέμα του ψηφιακού περιεχομένου και να υποβάλει, εάν χρειαστεί, νομοθετική πρόταση για τη διευθέτηση του ζητήματος.
- (20) Ο ορισμός της σύμβασης που συνάπτεται εξ αποστάσεως θα πρέπει να καλύπτει όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες συνάπτεται σύμβαση μεταξύ εμπόρου και καταναλωτή στο πλαίσιο ενός οργανωμένου συστήματος πωλήσεων εξ αποστάσεως ή παροχής υπηρεσιών με αποκλειστική χρήση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας εξ αποστάσεως (όπως π.χ. παραγγελία με ταχυδρομείο, Διαδίκτυο, τηλέφωνο ή φαξ), έως τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης. Ο εν λόγω ορισμός θα πρέπει επίσης να καλύπτει καταστάσεις όπου ο καταναλωτής επισκέπτεται τον χώρο της επιχείρησης με σκοπό και μόνο να συγκεντρώσει πληροφορίες για τα αγαθά ή για τις υπηρεσίες και στη συνέχεια διαπραγματεύεται και συνάπτει τη σύμβαση εξ αποστάσεως. Κατ' αντιδιαστολή, μια σύμβαση για την οποία έγινε διαπραγμάτευση στον επαγγελματικό χώρο του εμπόρου και τελικά συνήφθη με μέσα επικοινωνίας εξ αποστάσεως δεν θα πρέπει να θεωρείται σύναψη συναφθείσα εξ αποστάσεως. Ούτε και μια σύμβαση που ξεκίνησε με εξ αποστάσεως επικοινωνία αλλά τελικά συνήφθη στον επαγγελματικό χώρο του εμπόρου θα πρέπει να θεωρείται σύμβαση εξ αποστάσεως. Ομοίως, η έννοια της εξ αποστάσεως σύμβασης δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει τις κρατήσεις που έκανε ένας καταναλωτής με μέσα εξ αποστάσεως επικοινωνίας για να ζητήσει την παροχή μιας υπηρεσίας από έναν επαγγελματία, όπως στην περίπτωση ενός καταναλωτή που τηλεφωνεί για να ζητήσει ραντεβού σε κομμωτή. Η έννοια ενός οργανωμένου συστήματος εξ αποστάσεως πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών θα πρέπει να περιλαμβάνει τα συστήματα εκείνα που προσφέρονται από έναν τρίτο, διάφορο του εμπόρου αλλά χρησιμοποιούμενο από τον έμπορο, όπως είναι μια επιγραμμική πλατφόρμα. Αλλά δεν θα πρέπει να καλύπτει περιπτώσεις όπου ιστοσελίδες απλά προσφέρουν ενημέρωση για τον έμπορο, για τα αγαθά και/ή τις υπηρεσίες του και για τα στοιχεία επικοινωνίας του.
- (21) Ως σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος θα πρέπει να ορίζεται η σύμβαση που συνάπτεται με την ταυτόχρονη φυσική παρουσία του εμπόρου και του καταναλωτή, σε χώρο που δεν αποτελεί το εμπορικό κατάστημα του εμπόρου, παραδείγματος χάριν στο σπίτι ή στον χώρο εργασίας του καταναλωτή. Κατά τις συναλλαγές εκτός εμπορικών καταστημάτων, ο καταναλωτής μπορεί να είναι δυναμικά υπό ψυχολογική πίεση ή αντιμετώπος με το στοιχείο του αιφνιδιασμού, ανεξάρτητα από το εάν ο καταναλωτής έχει ζητήσει την επίσκεψη του εμπόρου ή όχι. Ο ορισμός της σύμβασης εκτός εμπορικού καταστήματος θα πρέπει να περιλαμβάνει και καταστάσεις κατά τις οποίες ο έμπορος απευθύνεται προσωπικά και ατομικά σε συγκεκριμένο καταναλωτή εκτός εμπορικού καταστήματος, αλλά η σύμβαση συνάπτεται

αμέσως μετά στο εμπορικό κατάστημα του εμπόρου ή με εξ αποστάσεως επικοινωνία. Ο ορισμός μιας εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενης σύμβασης δεν θα πρέπει να καλύπτει καταστάσεις όπου οι έμποροι πρωτοεμφανίζονται στο σπίτι του καταναλωτή με αποκλειστικό σκοπό τη διενέργεια μετρήσεων ή την παράδοση εκτίμησης χωρίς καμία υποχρέωση εκ μέρους του καταναλωτή και εφόσον η σύμβαση συνάπτεται μεταγενέστερα στον επαγγελματικό χώρο του εμπόρου ή με εξ αποστάσεως επικοινωνία επί τη βάση της εκτίμησης του εμπόρου. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η σύμβαση δεν πρέπει να θεωρείται ότι έχει συναφθεί αμέσως μετά την επικοινωνία του εμπόρου με τον καταναλωτή, εάν ο καταναλωτής είχε χρόνο να σκεφτεί την εκτίμηση του εμπόρου πριν συνάψει τη σύμβαση. Ως εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενες συμβάσεις θα πρέπει να θεωρούνται και οι αγορές που πραγματοποιούνται στη διάρκεια εκδρομής που οργανώνεται από τον έμπορο κατά τη διάρκεια της οποίας προωθούνται και προσφέρονται προς πώληση τα κτηθέντα προϊόντα.

(22) Τα εμπορικά καταστήματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν εγκαταστάσεις σε οποιαδήποτε μορφή (όπως καταστήματα, πάγκοι αγορών ή φορτηγά) οι οποίες χρησιμεύουν ως μόνιμος ή συνήθης χώρος συναλλαγών για τον έμπορο. Οι πάγκοι σε λαϊκές αγορές και τα περίπτερα σε εκθέσεις θα πρέπει να θεωρούνται εμπορικά καταστήματα, εάν πληρούν την προϋπόθεση αυτή. Οι χώροι λιανικής πώλησης όπου ο έμπορος ασκεί τη δραστηριότητά του σε εποχική βάση, όπως παραδείγματος χάριν στη διάρκεια της τουριστικής περιόδου σε χιονοδρομικό ή παραθαλάσσιο θέρετρο, θα πρέπει να θεωρούνται εμπορικό κατάστημα εάν ο έμπορος ασκεί τη δραστηριότητά του στους εν λόγω χώρους σε συνήθη βάση. Οι χώροι στους οποίους έχει πρόσβαση το κοινό, όπως οδοί, εμπορικά κέντρα, παραλίες, αθλητικές εγκαταστάσεις και δημόσια μέσα μεταφοράς, που ο έμπορος χρησιμοποιεί εκτάκτως για τις επαγγελματικές του δραστηριότητες, καθώς και οι ιδιωτικές κατοικίες ή οι χώροι εργασίας, δεν θα πρέπει να θεωρούνται εμπορικά καταστήματα. Το εμπορικό κατάστημα προσώπου που ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπόρου κατά τα οριζόμενα στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να θεωρείται εμπορικό κατάστημα κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.

(23) Τα σταθερά μέσα θα πρέπει να επιτρέπουν στον καταναλωτή να αποθηκεύει τις πληροφορίες για όσο καιρό είναι απαραίτητο γι' αυτόν προκειμένου να προστατεύσει τα συμφέροντά του εκείνα που απορρέουν από τη σχέση του με τον έμπορο. Τέτοια μέσα θα πρέπει να είναι ειδικότερα το χαρτί, τα κλειδιά USB, τα CD-ROM, τα DVD, οι κάρτες μνήμης ή οι σκληροί δίσκοι υπολογιστών, όπως και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

(24) Ο δημόσιος πλειστηριασμός συνεπάγεται ότι οι έμποροι και οι καταναλωτές παρίστανται ή έχουν τη δυνατότητα να παραστούν αυτοπροσώπως στον πλειστηριασμό. Τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες προσφέρονται από τον έμπορο στον καταναλωτή με διαδικασία υποβολής προσφορών που επιτρέπεται εκ του νόμου σε ορισμένα κράτη μέλη, για την προσφορά προϊόντων ή υπηρεσιών προς άλλους σε δημόσια πώληση. Ο τελικός πλειοδότης δεσμεύεται να αγοράσει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η χρήση επιγραμμικών πλατφορμών για τους πλειστηριασμούς που τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών και των εμπόρων δεν θα πρέπει να θεωρείται δημόσιος πλειστηριασμός κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.

(25) Οι συμβάσεις που σχετίζονται με τηλεθέρμανση θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, όπως και οι συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας. Ως τηλεθέρμανση νοείται η παροχή θερμότητας, μεταξύ άλλων με τη μορφή ατμού ή ζεστού νερού, από κεντρική πηγή παραγωγής μέσω συστήματος μετάδοσης και διανομής σε πολλά κτήρια με σκοπό τη θέρμανση.

(26) Οι συμβάσεις που σχετίζονται με ακίνητα ή τη μεταβίβαση δικαιωμάτων επί ακινήτων ή με τη δημιουργία ή απόκτηση τέτοιων δικαιωμάτων επί ακινήτων, οι συμβάσεις κατασκευής νέων κτηρίων ή ριζικής μετατροπής υφιστάμενων κτηρίων, καθώς και οι συμβάσεις μίσθωσης στέγης ως κατοικίας, υπόκεινται ήδη σε αρκετές επιμέρους απαιτήσεις στο πλαίσιο των εθνικών νομοθεσιών. Στις εν λόγω συμβάσεις περιλαμβάνονται π.χ. οι πωλήσεις ακίνητης περιουσίας που θα ανεγερθεί μελλοντικά και η χρηματοδοτική εκμίσθωση. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν είναι κατάλληλες για τις συμβάσεις αυτές, οι οποίες, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της. Ως ριζική μετατροπή νοείται η μετατροπή που συγκρίνεται με την κατασκευή νέου κτηρίου, παραδείγματος χάριν όταν διατηρείται μόνο η πρόσοψη ενός παλαιού κτηρίου. Οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, ειδικότερα εκείνες που αφορούν την κατασκευή παραρτημάτων κτηρίων (παραδείγματος χάριν γκαράζ ή βεράντας) και εκείνες που αφορούν την επισκευή και ανακαίνιση κτηρίων, πλην της ριζικής μετατροπής, θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, όπως και οι συμβάσεις που αφορούν τις υπηρεσίες του κτηματομεσίτη και εκείνες που αφορούν τη μίσθωση στέγης που δεν προορίζεται για κατοικία.

(27) Οι υπηρεσίες μεταφορών καλύπτουν τη μεταφορά επιβατών και αγαθών. Η μεταφορά επιβατών θα πρέπει να εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, καθόσον υπάγεται ήδη σε άλλη ενωσιακή νομοθεσία ή, στην περίπτωση των δημόσιων μέσων μεταφοράς και των ταξί, σε εθνικές ρυθμίσεις. Όμως, οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας για την προστασία των καταναλωτών από τις υπερβολικές επιβαρύνσεις για τη χρήση μέσων πληρωμής ή από τις κρυφές επιβαρύνσεις θα πρέπει να ισχύουν και για τις συμβάσεις μεταφοράς επιβατών. Ως προς τη μεταφορά αγαθών και την ενοικίαση αυτοκινήτων, που αποτελούν υπηρεσίες, οι καταναλωτές θα πρέπει να τυγχάνουν της προστασίας που προσφέρει η παρούσα οδηγία, με την εξαίρεση του δικαιώματος υπαναχώρησης.

(28) Προκειμένου να αποφευχθεί ο διοικητικός φόρτος στους εμπόρους, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την παρούσα οδηγία όποτε πωλούνται εκτός καταστήματος αγαθά ή υπηρεσίες χαμηλής αξίας. Το κατώτατο χρηματικό όριο θα πρέπει να καθοριστεί σε επαρκώς χαμηλό επίπεδο, ώστε να εξαιρούνται μόνο αγορές μικρής σημασίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να καθορίζουν την αξία αυτή μέσω της εθνικής νομοθεσίας τους, χωρίς ωστόσο αυτή να υπερβαίνει το ποσό των 50 ευρώ. Όταν συνάπτονται δύο ή περισσότερες συμβάσεις ταυτόχρονα με παρόμοιο αντικείμενο από τον καταναλωτή, το συνολικό ποσό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για το εν λόγω κατώτατο όριο.

- (29) Οι κοινωνικές υπηρεσίες διαθέτουν θεμελιωδώς διαφορετικά χαρακτηριστικά που αντανακλώνται σε τομεακές νομοθετικές ρυθμίσεις, άλλες εξ αυτών σε ενωσιακό και άλλες σε εθνικό επίπεδο. Στις κοινωνικές υπηρεσίες περιλαμβάνονται αφενός οι υπηρεσίες που απευθύνονται σε ιδιαίτερος μειονεκτούντα άτομα ή σε άτομα χαμηλού εισοδήματος, καθώς και οι υπηρεσίες που απευθύνονται σε άτομα ή οικογένειες που χρήζουν βοήθειας κατά την εκτέλεση των συνήθων καθημερινών εργασιών, και, αφετέρου, οι υπηρεσίες για όλα τα άτομα που χρήζουν ειδικής αρωγής, στήριξης, προστασίας ή ενθάρρυνσης σε συγκεκριμένη φάση της ζωής τους. Οι κοινωνικές υπηρεσίες καλύπτουν, μεταξύ άλλων, υπηρεσίες για παιδιά και για τη νεολαία, υπηρεσίες αρωγής για οικογένειες, μονογονεϊκές οικογένειες και ηλικιωμένους, καθώς και υπηρεσίες για μετανάστες. Οι κοινωνικές υπηρεσίες καλύπτουν τόσο τις βραχυπρόθεσμες όσο και τις μακροπρόθεσμες υπηρεσίες, παραδείγματος χάριν υπηρεσίες που παρέχονται από υπηρεσίες φροντίδας κατ' οίκον ή που παρέχονται σε εγκαταστάσεις υποβοηθούμενης διαβίωσης και σε οίκους ευγηρίας ή κατοικίες κοινωνικής πρόνοιας («οίκοι περίθαλψης»). Οι κοινωνικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν όχι μόνο εκείνες που παρέχονται από το κράτος σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο από εντεταλμένους από το κράτος παρόχους ή από αναγνωρισμένα από το κράτος φιλανθρωπικά ιδρύματα, αλλά και εκείνες που παρέχονται από ιδιωτικούς φορείς. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν είναι κατάλληλες για τις κοινωνικές υπηρεσίες οι οποίες θα πρέπει επομένως να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της.
- (30) Η υγειονομική περίθαλψη απαιτεί ειδικές ρυθμίσεις εξαιτίας της τεχνικής της πολυπλοκότητας, της σπουδαιότητάς της για τις υπηρεσίες κοινής ωφελείας καθώς και της εκτεταμένης δημόσιας χρηματοδότησής της. Η υγειονομική περίθαλψη ορίζεται στην οδηγία 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης ⁽¹⁾, ως «υπηρεσίες υγείας που παρέχονται σε ασθενείς από επαγγελματίες της υγείας προκειμένου να εκτιμηθεί, να διατηρηθεί ή να αποκατασταθεί η κατάσταση της υγείας τους, συμπεριλαμβανομένης της συνταγογράφησης, της χορήγησης και της προμήθειας φαρμάκων και ιατροτεχνολογικών βοηθημάτων». Ως επαγγελματίας υγείας ορίζεται στην εν λόγω οδηγία ο ιατρός, ο νοσοκόμος που είναι υπεύθυνος για τη γενική περίθαλψη, ο οδοντίατρος, η μαία ή ο φαρμακοποιός κατά την έννοια της οδηγίας 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ⁽²⁾, ή άλλος επαγγελματίας που ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, η οποία περιορίζεται σε ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2005/36/ΕΚ, ή πρόσωπο που θεωρείται επαγγελματίας υγείας σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους θεραπείας. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν είναι κατάλληλες για την υγειονομική περίθαλψη, η οποία θα πρέπει επομένως να εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της.
- (31) Ο τζόγος θα πρέπει να αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Δραστηριότητες τζόγου είναι εκείνες που περιλαμβάνουν τυχερά παιχνίδια στα οποία ο παίκτης ποντάρει χρηματικά, περιλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, τον τζόγο σε καζίνο και τις συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εγκρίνουν άλλα, ακόμη και αυστηρότερα, μέτρα για την προστασία των καταναλωτών σε σχέση με τις δραστηριότητες αυτές.
- (32) Η υφιστάμενη ενωσιακή νομοθεσία που αφορά μεταξύ άλλων τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες προς τους καταναλωτές, τα οργανωμένα ταξίδια και τη χρονομεριστική μίσθωση περιέχει αρκετούς κανόνες σχετικά με την προστασία των καταναλωτών. Γι' αυτόν τον λόγο, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να καλύπτει τις συμβάσεις σε αυτούς τους τομείς. Ως προς τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, θα πρέπει να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να έχουν ως πηγή έμπνευσης την υφιστάμενη σε αυτόν τον τομέα ενωσιακή νομοθεσία όποτε νομοθετούν σε τομείς που δεν ρυθμίζονται σε ενωσιακό επίπεδο, κατά τρόπον ώστε να διασφαλιστούν ισότιμες συνθήκες για όλους τους καταναλωτές και για όλες τις συμβάσεις που αφορούν τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.
- (33) Ο έμπορος θα πρέπει να υποχρεωθεί να ενημερώνει τον καταναλωτή εκ των προτέρων για τυχόν ρυθμίσεις που έχουν ως αποτέλεσμα να καταβάλλει ο καταναλωτής ένα ποσό στον έμπορο, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων που προβλέπουν την παρακράτηση ενός ποσού στην πιστωτική ή χρεωστική κάρτα του καταναλωτή.
- (34) Ο έμπορος θα πρέπει να παρέχει στον καταναλωτή σαφείς και κατανοητές πληροφορίες προτού αυτός ο καταναλωτής δεσμευθεί με εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενη σύμβαση, με σύμβαση άλλη από μια εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενη σύμβαση ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά. Κατά την παροχή αυτών των πληροφοριών, ο έμπορος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες των καταναλωτών που είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι λόγω πνευματικής, σωματικής ή ψυχολογικής αναπηρίας, ηλικίας ή ευπιστίας, κατά τρόπο που ο έμπορος θα μπορούσε ευλόγως να προβλέψει. Πάντως, η συνεκτίμηση αυτών των ειδικών αναγκών δεν θα πρέπει να οδηγεί σε διαφορετικά επίπεδα προστασίας των καταναλωτών.
- (35) Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται από τον έμπορο στον καταναλωτή θα πρέπει να είναι υποχρεωτικές και δεν θα πρέπει να μπορούν να αλλοιώνονται. Όμως, τα συμβαλλόμενα μέρη θα πρέπει να μπορούν να συμφωνήσουν ρητώς να αλλάξουν το περιεχόμενο της σύμβασης που συνάπτεται ακολούθως, π.χ. τις διευθετήσεις παράδοσης.
- (36) Στην περίπτωση εξ αποστάσεως συμβάσεων, οι απαιτήσεις ενημέρωσης θα πρέπει να αναπροσαρμόζονται ώστε να λαμβάνουν υπόψη τους τεχνικούς περιορισμούς ορισμένων μέσων, όπως τους περιορισμούς στον αριθμό των χαρακτηριστικών σε ορισμένες οθόνες κινητών τηλεφώνων ή τον χρονικό περιορισμό στα διαφημιστικά μηνύματα τηλεοπτικών πωλήσεων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο έμπορος θα πρέπει να συμμορφώνεται με ένα ελάχιστο σύνολο απαιτήσεων ενημέρωσης και να παραπέμπει τον καταναλωτή σε κάποια άλλη πηγή πληροφόρησης, π.χ. παρέχοντας έναν δωρεάν τηλεφωνικό αριθμό ή έναν υπερκειμενικό σύνδεσμο σε κάποια ιστοσελίδα του εμπόρου, όπου η σχετική πληροφόρηση είναι απευθείας διαθέσιμη και εύκολα προσβάσιμη. Ως προς την υποχρέωση ενημέρωσης του καταναλωτή για το κόστος επιστροφής αγαθού που από τη φύση του δεν μπορεί κανονικά να επιστραφεί ταχυδρομικώς, θα θεωρείται ότι έχει τηρηθεί, παραδείγματος χάριν, εάν ο έμπορος διευκρινίσει έναν μεταφορέα

⁽¹⁾ ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 45.

⁽²⁾ ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22.

(π.χ. εκείνον που όρισε για την παράδοση του αγαθού) και μια τιμή για το κόστος επιστροφής του αγαθού. Εάν το κόστος επιστροφής του αγαθού δεν μπορεί ευλόγως να υπολογιστεί εκ των προτέρων από τον έμπορο, π.χ. επειδή ο έμπορος δεν προσφέρει να μεριμνήσει ο ίδιος για την επιστροφή του αγαθού, τότε ο έμπορος θα πρέπει να παράσχει δήλωση ότι το κόστος αυτό θα είναι πληρωτέο κι ότι το κόστος αυτό μπορεί να είναι υψηλό, μαζί με μια λογική εκτίμηση του μέγιστου κόστους, που θα μπορούσε να υπολογιστεί βάσει του κόστους παράδοσης στον καταναλωτή.

- (37) Καθώς στην περίπτωση των εξ αποστάσεως πωλήσεων ο καταναλωτής δεν είναι σε θέση να δει τα αγαθά πριν από τη σύναψη της σύμβασης, θα πρέπει να έχει δικαίωμα υπαναχώρησης. Για τον ίδιο λόγο, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να δοκιμάσει και να ελέγξει τα αγαθά που έχει αγοράσει, στον βαθμό που χρειάζεται για να προσδιορίσει τη φύση, τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργία των αγαθών. Όσον αφορά τις συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα υπαναχώρησης εξαιτίας του δυνητικού στοιχείου του αιφνιδιασμού και/ή της ψυχολογικής πίεσης. Η υπαναχώρηση από τη σύμβαση θα πρέπει να τερματίζει την υποχρέωση των συμβαλλόμενων μερών για εκτέλεση της σύμβασης.
- (38) Οι εμπορικές ιστοσελίδες θα πρέπει να αναγράφουν ευκρινώς και ευανάγνωστα το αργότερο στο ξεκίνημα της διαδικασίας παραγγελίας εάν ισχύουν περιορισμοί στην παράδοση και ποια μέσα πληρωμής είναι αποδεκτά.
- (39) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις που συνάπτονται μέσω ιστοσελίδων ότι ο καταναλωτής θα μπορεί να διαβάσει και να κατανοήσει πλήρως τα βασικά στοιχεία της σύμβασης προτού κάνει την παραγγελία του. Προς τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να προβλεφθεί διάταξη στην παρούσα οδηγία βάσει της οποίας τα εν λόγω στοιχεία θα εμφανίζονται πολύ κοντά στην επιβεβαίωση που απαιτείται για την υποβολή της παραγγελίας. Επίσης είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι, σε τέτοιες καταστάσεις, ο καταναλωτής θα μπορεί να προσδιορίσει από ποια χρονική στιγμή αναλαμβάνει την υποχρέωση να πληρώσει τον έμπορο. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να επισημαίνεται συγκεκριμένα στον καταναλωτή μέσω μιας ξεκάθαρης διατύπωσης ότι η υποβολή παραγγελίας συνεπάγεται για αυτόν την υποχρέωση να πληρώσει τον έμπορο.
- (40) Τα τρέχοντα διαστήματα των περιόδων υπαναχώρησης, που διαφέρουν τόσο μεταξύ των κρατών μελών όσο και μεταξύ των συμβάσεων εξ αποστάσεως και εκτός εμπορικών καταστημάτων, προκαλούν αβεβαιότητα δικαίου και δαπάνες συμμόρφωσης. Η ίδια περίοδος υπαναχώρησης θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλες τις εξ αποστάσεως συμβάσεις και τις συμβάσεις εκτός εμπορικών καταστημάτων. Στην περίπτωση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, η περίοδος υπαναχώρησης θα πρέπει να λήγει 14 ημέρες μετά τη σύναψη της σύμβασης. Στην περίπτωση συμβάσεων πώλησης, η περίοδος υπαναχώρησης θα πρέπει να λήγει 14 ημέρες από την ημέρα που ο καταναλωτής ή ένας τρίτος άλλος από τον μεταφορέα και ο οποίος έχει υποδειχθεί από τον καταναλωτή αποκτά τη φυσική κατοχή των αγαθών. Επιπλέον, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης προτού τα αγαθά επέλθουν στη φυσική κατοχή του. Εάν έχουν παραγγελθεί από τον καταναλωτή πολλά προϊόντα με μια παραγγελία αλλά παραδίδονται χωριστά, η προσεσμία υπαναχώρησης θα πρέπει να λήγει μετά από 14

ημέρες από την ημέρα που ο καταναλωτής αποκτά τη φυσική κατοχή και του τελευταίου προϊόντος. Όταν ένα αγαθό παρέχεται σε διάφορες παρτίδες ή τεμάχια, η περίοδος υπαναχώρησης θα πρέπει να λήγει μετά από 14 ημέρες από τη στιγμή που ο καταναλωτής αποκτά τη φυσική κατοχή της τελευταίας παρτίδας ή του τελευταίου τεμαχίου.

- (41) Για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου, κρίνεται σκόπιμο ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1971, περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες⁽¹⁾, να εφαρμόζεται στον υπολογισμό των προθεσμιών που περιέχονται στην παρούσα οδηγία. Συνεπώς, όλες οι προθεσμίες που περιέχονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να νοείται ότι εκφράζονται σε ημερολογιακές ημέρες. Εάν προθεσμία εκπεφρασμένη σε ημέρες θα πρέπει να υπολογισθεί από τη στιγμή που επισυμβαίνει κάποιο γεγονός ή πραγματοποιείται κάποια ενέργεια, η ημέρα κατά την οποία επισυμβαίνει το γεγονός αυτό ή πραγματοποιείται η ενέργεια αυτή δεν θα πρέπει να συνυπολογίζεται στη σχετική προθεσμία.
- (42) Οι διατάξεις περί δικαιώματος υπαναχώρησης θα πρέπει να εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών που δέχονται τα της διακοπής ή του μη εκτελεστού της σύμβασης ή της δυνατότητας του καταναλωτή να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις πριν από την ημερομηνία που ορίζεται στη σύμβαση.
- (43) Εάν ο έμπορος δεν έχει ενημερώσει καταλλήλως τον καταναλωτή πριν από τη σύναψη εξ αποστάσεως σύμβασης ή σύμβασης εκτός εμπορικού καταστήματος, η προθεσμία υπαναχώρησης θα πρέπει να παραταθεί. Ωστόσο, για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια του δικαίου σχετικά με τη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης, θα πρέπει να θεσπιστεί δωδεκάμηνη προθεσμία.
- (44) Οι διαφορές όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο ασκείται το δικαίωμα υπαναχώρησης στα κράτη μέλη προκάλεσαν δαπάνες για τους εμπόρους που πωλούν διασυνورياκά. Η θέσπιση ενός εναρμονισμένου υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης το οποίο δύναται να χρησιμοποιεί ο καταναλωτής αναμένεται να απλουστεύσει τη διαδικασία υπαναχώρησης και να επιφέρει ασφάλεια δικαίου. Για τους λόγους αυτούς, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να προσθέτουν στο υπόδειγμα εντύπου για ολόκληρη την Ένωση καμία απαίτηση που να αφορά την παρουσίαση, παραδείγματος χάριν, σχετικά με το μέγεθος των στοιχείων. Ωστόσο, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να υπαναχωρήσει χρησιμοποιώντας δική του διατύπωση, υπό τον όρο ότι η δήλωσή του προς τον έμπορο όπου αναφέρεται η απόφασή του για υπαναχώρηση από τη σύμβαση θα είναι σαφής. Μια επιστολή, μια τηλεφωνική κλήση ή η επιστροφή των αγαθών μαζί με μια σαφή δήλωση θα μπορούν να εκπληρώσουν αυτή την απαίτηση, αλλά το βάρος της απόδειξης ότι υπαναχώρησε εντός των χρονικών προθεσμιών που προβλέπει η παρούσα οδηγία θα πρέπει να φέρει ο καταναλωτής. Για τον λόγο αυτό, είναι προς το συμφέρον του καταναλωτή να χρησιμοποιήσει ένα σταθερό μέσο όταν κοινοποιήσει την υπαναχώρησή του στον έμπορο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 124 της 8.6.1971, σ. 1.

- (45) Καθώς η πείρα δείχνει ότι πολλοί καταναλωτές και έμποροι προτιμούν να επικοινωνούν μέσω του δικτυακού τόπου του εμπόρου, θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα ο έμπορος να παρέχει στον καταναλωτή την επιλογή συμπλήρωσης εντύπου υπαναχώρησης με βάση τον παγκόσμιο ιστό. Στην περίπτωση αυτή, ο έμπορος θα πρέπει να έχει βεβαιώσει την παραλαβή, π.χ. με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, χωρίς καθυστέρηση.
- (46) Σε περίπτωση υπαναχώρησης του καταναλωτή από τη σύμβαση, ο έμπορος θα πρέπει να επιστρέψει όλα τα ποσά που έλαβε από τον καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτουν τις δαπάνες που επιβαρύνουν τον έμπορο για την παράδοση των προϊόντων στον καταναλωτή. Η επιστροφή δεν θα πρέπει να πραγματοποιείται με κουπόνι, εκτός εάν ο καταναλωτής έχει χρησιμοποιήσει κουπόνια κατά την αρχική συναλλαγή ή τα έχει αποδεχθεί ρητά. Εάν ο καταναλωτής επιλέξει ρητά έναν ορισμένο τρόπο παράδοσης (π.χ. επείγουσα παράδοση εντός 24 ωρών), παρόλο που ο έμπορος είχε προσφέρει έναν κοινά και γενικά αποδεκτό τρόπο παράδοσης που συνεπαγόταν μικρότερη δαπάνη παράδοσης, ο καταναλωτής θα πρέπει να επωμισθεί τη διαφορά κόστους μεταξύ των δυο τρόπων παράδοσης.
- (47) Ορισμένοι καταναλωτές ασκούν το δικαίωμα υπαναχώρησης αφού έχουν χρησιμοποιήσει τα αγαθά σε βαθμό μεγαλύτερο από αυτόν που είναι αναγκαίος για να προσδιοριστούν η φύση, τα χαρακτηριστικά και η λειτουργία των αγαθών. Στην περίπτωση αυτή, ο καταναλωτής δεν θα πρέπει να χάνει το δικαίωμα υπαναχώρησης, αλλά θα πρέπει να είναι υπεύθυνος για τυχόν μείωση της αξίας των αγαθών. Προκειμένου να προσδιοριστούν η φύση, τα χαρακτηριστικά και η λειτουργία των αγαθών, ο καταναλωτής θα πρέπει να τα χειρίζεται και να τα εξετάζει με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο θα του επιτρεπόταν να το πράξει σε κάποιο κατάστημα. Παραδείγματος χάριν, ο καταναλωτής θα πρέπει μόνο να δοκιμάσει κάποιο ρούχο και δεν θα πρέπει να του επιτραπεί να το φορέσει. Κατά συνέπεια, ο καταναλωτής θα πρέπει να χειρίζεται και να εξετάζει τα αγαθά με τη δέουσα προσοχή στη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης. Οι υποχρεώσεις του καταναλωτή σε περίπτωση υπαναχώρησης δεν θα πρέπει να αποθαρρύνουν τον καταναλωτή από την άσκηση του δικαιώματός του να υπαναχωρήσει.
- (48) Ο καταναλωτής θα πρέπει να απαιτείται να επιστρέψει τα προϊόντα το αργότερο 14 ημέρες αφού έχει ενημερώσει τον έμπορο σχετικά με την απόφασή του να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση. Στις περιπτώσεις όπου ο έμπορος ή ο καταναλωτής δεν τηρούν τις υποχρεώσεις που αφορούν την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι ποινές που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία σε συμφωνία με την παρούσα οδηγία και τις διατάξεις του δικαίου των συμβάσεων.
- (49) Θα πρέπει να υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις από το δικαίωμα υπαναχώρησης, τόσο για τις εξ αποστάσεως, όσο και για τις εκτός εμπορικών καταστημάτων συμβάσεις. Το δικαίωμα υπαναχώρησης θα ήταν απρόσφορο, παραδείγματος χάριν, δεδομένης της φύσης συγκεκριμένων αγαθών ή υπηρεσιών. Αυτό ισχύει, παραδείγματος χάριν, για κρασί που παραδόθηκε πολύ χρόνο μετά τη σύμβαση σύμβασης κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όταν η αξία εξαρτάται από διακυμάνσεις στην αγορά («vin en primeur»). Το δικαίωμα υπαναχώρησης θα πρέπει να μην εφαρμόζεται ούτε για αγαθά που

έχουν παραχθεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές του καταναλωτή ή είναι σαφώς εξατομικευμένα, όπως πετάσματα κατασκευασμένα κατόπιν παραγγελίας, ούτε για την παροχή καυσίμου, παραδείγματος χάριν, το οποίο είναι αγαθό που μετά την παράδοσή του εκ φύσεως άρρηκτα αναμειγμένο με άλλα στοιχεία. Η παροχή δικαιώματος υπαναχώρησης στον καταναλωτή θα μπορεί επίσης να αντεδείκνται στην περίπτωση ορισμένων υπηρεσιών όπου η σύναψη σύμβασης συνεπάγεται την κράτηση χωρητικότητας την οποία, εάν ασκούσαν δικαίωμα υπαναχώρησης, ο έμπορος ενδέχεται να δυσκολευόταν να καλύψει. Αυτό ισχύει για παράδειγμα όταν γίνονται κρατήσεις σε ξενοδοχεία ή σε αγροικίες διακοπών ή σε πολιτιστικές ή αθλητικές εκδηλώσεις.

- (50) Αφενός, ο καταναλωτής θα πρέπει να χρησιμοποιεί το δικαίωμά του υπαναχώρησης ακόμα και σε περίπτωση που έχει ζητήσει την παροχή υπηρεσιών πριν από τη λήξη της περιόδου υπαναχώρησης. Αφετέρου, εάν ο καταναλωτής κάνει χρήση του δικαιώματός του υπαναχώρησης, θα πρέπει να διασφαλίζεται η κατάλληλη πληρωμή του εμπόρου για την υπηρεσία που έχει παράσχει. Ο υπολογισμός του αναλογούντος ποσού θα πρέπει να στηρίζεται στη συμφωνημένη στη σύμβαση τιμή, εκτός κι αν ο καταναλωτής αποδείξει ότι η συνολική αυτή τιμή είναι αφ' εαυτής δυσανάλογη, οπότε το προς πληρωμή ποσό θα πρέπει να υπολογισθεί βάσει της αγοραίας αξίας της υπηρεσίας που παρασχέθηκε. Η αγοραία αξία θα πρέπει να προσδιορίζεται μέσω της σύγκρισης της τιμής μιας ισοδύναμης υπηρεσίας που προσφέρθηκε από άλλους παρόχους την εποχή που συνήφθη η σύμβαση. Θα πρέπει συνεπώς ο καταναλωτής να ζητά την παροχή των υπηρεσιών πριν από τη λήξη της περιόδου υπαναχώρησης με ρητό αίτημα και, στην περίπτωση συμβάσεων εκτός καταστήματος, πάνω σε σταθερό μέσο. Ομοίως, ο έμπορος θα πρέπει να ενημερώνει τον καταναλωτή πάνω σε σταθερό μέσο για τυχόν υποχρεώσεις πληρωμής του αναλογούντος ποσού για τις υπηρεσίες που έχουν ήδη παρασχεθεί. Για συμβάσεις έχουσες ως αντικείμενό τους μαζί και προϊόντα και υπηρεσίες, οι κανόνες της παρούσας οδηγίας που διέπουν την επιστροφή αγαθών θα πρέπει να ισχύουν για το σκέλος των αγαθών, το δε καθεστώς αποζημιώσεων για υπηρεσίες θα πρέπει να ισχύει για το σκέλος των υπηρεσιών.

- (51) Οι κύριες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι καταναλωτές και μια από τις κύριες πηγές διαφωνιών με τους εμπόρους σχετίζονται με την παράδοση των αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των αγαθών που χάνονται ή υφίστανται βλάβη κατά τη διάρκεια της μεταφοράς και της καθυστερημένης ή μερικής παράδοσης. Συνεπώς, κρίνεται κατάλληλο να αποσαφηνιστούν και να εναρμονιστούν οι εθνικοί κανόνες σχετικά με τη στιγμή που πραγματοποιείται παράδοση. Ο τόπος και οι λεπτομέρειες της παράδοσης και οι κανόνες σχετικά με τον καθορισμό των προϋποθέσεων για τη μεταβίβαση της κυριότητας των αγαθών και για τη στιγμή κατά την οποία μια τέτοια μεταβίβαση λαμβάνει χώρα θα πρέπει να εξακολουθούν να υπάγονται στην εθνική νομοθεσία και ως εκ τούτου δεν θα πρέπει να θίγονται από την παρούσα οδηγία. Στους κανόνες παράδοσης που ορίζονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να περιλαμβάνεται η δυνατότητα για τον καταναλωτή να αναθέτει σε τρίτους να αποκοτούν εξ ονόματός του τη φυσική κατοχή ή έλεγχο των προϊόντων. Ο καταναλωτής θα πρέπει να θεωρείται ότι αποκτά τον έλεγχο των προϊόντων όταν αυτός ή ένας τρίτος που έχει υποδειχθεί από τον καταναλωτή έχει πρόσβαση στα προϊόντα για να τα χρησιμοποιεί ως ιδιοκτήτης ή δύναται να τα μεταπωλεί (παραδείγματος χάριν, όταν έχει λάβει τα κλειδιά ή κατέχει τα έγγραφα κυριότητας).

- (52) Στο πλαίσιο συμβάσεων πώλησης, η παράδοση των προϊόντων μπορεί να πραγματοποιηθεί με διάφορους τρόπους, είτε αμέσως είτε σε μεταγενέστερη ημερομηνία. Εάν οι συμβαλλόμενοι δεν έχουν συμφωνήσει συγκεκριμένη ημέρα παράδοσης, ο έμπορος θα πρέπει να παραδώσει τα προϊόντα το συντομότερο δυνατόν και οπωσδήποτε εντός 30 ημερών από την ημέρα σύναψης της σύμβασης. Οι κανόνες σχετικά με την καθυστερημένη παράδοση θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τα αγαθά που πρόκειται να παρασκευαστούν ή να αγοραστούν ειδικά για τον καταναλωτή και τα οποία ο έμπορος δεν μπορεί να επαναχρησιμοποιήσει χωρίς σημαντικές απώλειες. Θα πρέπει ως εκ τούτου να προβλέψει η παρούσα οδηγία έναν κανόνα που να παρέχει μια πρόσθετη εύλογη προθεσμία στον έμπορο, σε ορισμένες περιπτώσεις. Όταν ο έμπορος δεν παραδίδει τα προϊόντα εντός της προθεσμίας που έχει συμφωνηθεί με τον καταναλωτή, προτού ο καταναλωτής αποκτήσει δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης, ο καταναλωτής θα πρέπει να ζητήσει από τον έμπορο να παραδώσει τα προϊόντα εντός εύλογης πρόσθετης προθεσμίας και να δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση, εάν ο έμπορος δεν παραδώσει τα προϊόντα ούτε εντός της εν λόγω πρόσθετης προθεσμίας. Όμως, αυτός ο κανόνας δεν θα πρέπει να ισχύει εάν ο έμπορος αρνήθηκε με σαφή δήλωση να παραδώσει τα προϊόντα. Ούτε θα πρέπει να ισχύει σε ορισμένες περιπτώσεις όπου η προθεσμία παράδοσης παίζει σημαντικό ρόλο, όπως στην περίπτωση ενός νυφικού φορέματος που πρέπει να παραδοθεί πριν από τη γαμήλια τελετή. Ακόμη, δεν θα πρέπει να ισχύει σε περιπτώσεις όπου ο καταναλωτής ενημερώνει τον έμπορο πως η παράδοση μια συγκεκριμένη ημέρα έχει σημασία. Προς τον σκοπό αυτό, ο καταναλωτής δύναται να κάνει χρήση των στοιχείων επικοινωνίας του εμπόρου που παρέχονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Σε αυτές τις συγκεκριμένες περιπτώσεις, εάν ο έμπορος δεν παραδώσει τα αγαθά εγκαίρως, ο καταναλωτής θα πρέπει να δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση αμέσως μετά τη λήξη της προθεσμίας παράδοσης που είχε αρχικά συμφωνηθεί. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει εθνικές διατάξεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο καταναλωτής οφείλει να γνωστοποιήσει στον έμπορο τη βούλησή του να καταγγείλει τη σύμβαση.
- (53) Επιπλέον του δικαιώματος του καταναλωτή να καταγγείλει τη σύμβαση όταν ο έμπορος δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του περί παράδοσης των αγαθών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, ο καταναλωτής δύναται, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, έχοντας προσφύγει σε άλλα έννομα μέσα, όπως να χορηγήσει στον έμπορο πρόσθετη προθεσμία παράδοσης, να επιβάλει την εκτέλεση της σύμβασης, να παρακρατήσει την πληρωμή και να ζητήσει αποζημίωση.
- (54) Σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 3 της οδηγίας 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά⁽¹⁾, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να απαγορεύουν ή να περιορίζουν το δικαίωμα των εμπόρων να απαιτούν επιβαρύνσεις από τους καταναλωτές, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να ενθαρρυνθεί ο ανταγωνισμός και να προαχθεί η χρήση αποτελεσματικών μέσων πληρωμής. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να απαγορευθεί στους εμπόρους να χρεώνουν τους καταναλωτές με δαπάνες που υπερβαίνουν το κόστος που πληρώνει ο έμπορος για τη χρήση ορισμένων μέσων πληρωμής.
- (55) Κατά την αποστολή των αγαθών στον καταναλωτή από τον έμπορο, μπορεί να ανακύψουν διαφωνίες, σε περίπτωση απώλειας ή βλάβης, ως προς τη στιγμή της μεταφοράς του κινδύνου. Ως εκ τούτου στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να προβλέπεται ότι ο καταναλωτής προστατεύεται από κάθε κίνδυνο απώλειας ή βλάβης των αγαθών που συμβαίνει προτού αυτός αποκτήσει τη φυσική κατοχή των αγαθών. Ο καταναλωτής θα πρέπει να προστατεύεται κατά τη διάρκεια της μεταφοράς η οποία ετοιμάστηκε ή πραγματοποιήθηκε από τον έμπορο, ακόμη κι αν ο καταναλωτής έχει επιλέξει συγκεκριμένο τρόπο παράδοσης από ένα φάσμα επιλογών που προσφέρει ο έμπορος. Ωστόσο, ο εν λόγω κανόνας δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε συμβάσεις βάσει των οποίων ο καταναλωτής οφείλει να παραλάβει αυτοπροσώπως τα αγαθά ή να ζητήσει από μεταφορέα να αναλάβει την παράδοση. Όσον αφορά τη στιγμή της μεταφοράς του κινδύνου, θα πρέπει να θεωρείται ότι ο καταναλωτής αποκτά τη φυσική κατοχή των προϊόντων κατά την παραλαβή τους.
- (56) Τα άτομα ή οι οργανισμοί που, στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας, θεωρείται ότι έχουν έννομο συμφέρον για την προστασία των συμβατικών δικαιωμάτων των καταναλωτών θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα άσκησης προσφυγής είτε ενώπιον δικαστηρίου είτε ενώπιον διοικητικής αρχής αρμόδιας για να αποφασίσει ως προς την καταγγελία ή να κινήσει την ενδεδειγμένη διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων.
- (57) Είναι ανάγκη τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κυρώσεις για τις παραβάσεις της παρούσας οδηγίας και να εξασφαλίζουν την επιβολή τους. Οι κυρώσεις αυτές θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
- (58) Ο καταναλωτής δεν θα πρέπει να στερηθεί την προστασία που του παρέχει η παρούσα οδηγία. Όταν το δικαίο που εφαρμόζεται στη σύμβαση είναι το δικαίο τρίτης χώρας, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008, για να καθοριστεί κατά πόσο ο καταναλωτής διατηρεί την προστασία που χορηγείται από την παρούσα οδηγία.
- (59) Η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τους έχοντες συμφέροντα, θα πρέπει να εξετάσει τον καταλληλότερο τρόπο για να εξασφαλίσει ότι όλοι οι καταναλωτές ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους στο σημείο πώλησης.
- (60) Καθώς η παροχή μη παραγγελθέντων, η οποία συνίσταται στη μη παραγγελθείσα προμήθεια αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε καταναλωτές, απαγορεύεται από την οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά⁽²⁾ («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές»), αλλά χωρίς να παρέχεται σε αυτή συμβατική επανόρθωση, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί στην παρούσα οδηγία η συμβατική πρόβλεψη της απαλλαγής του καταναλωτή από την υποχρέωση να λάβει κατ' οποιονδήποτε τρόπο υπόψη αυτή την προμήθεια ή παροχή μη παραγγελθέντων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 319 της 5.12.2007, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22.

- (61) Η οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) ⁽¹⁾, ρυθμίζει ήδη τις αυτόκλητες επικοινωνίες και προβλέπει υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή. Οι αντίστοιχες διατάξεις σχετικά με το ίδιο ζήτημα που περιέχονται στην οδηγία 97/7/ΕΚ είναι ως εκ τούτου περιττές.
- (62) Η επανεξέταση της παρούσας οδηγίας από την Επιτροπή κρίνεται σκόπιμη, εάν εντοπιστούν κάποιοι φραγμοί στην εσωτερική αγορά. Στην επανεξέτασή της, η Επιτροπή θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις δυνατότητες που παρέχονται στα κράτη μέλη να διατηρούν ή να θεσπίζουν ειδικές εθνικές διατάξεις, ακόμη και σε ορισμένους τομείς που υπάγονται στην οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές ⁽²⁾, και στην οδηγία 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών ⁽³⁾. Η εν λόγω επανεξέταση θα μπορούσε να οδηγήσει στην υποβολή πρότασης της Επιτροπής για τροποποίηση της παρούσας οδηγίας· η εν λόγω πρόταση μπορεί να περιλαμβάνει τροποποιήσεις άλλων νομοθετικών πράξεων για την προστασία των καταναλωτών που να αντικατοπτρίζουν τη δέσμευση της Επιτροπής στο πλαίσιο της στρατηγικής για την πολιτική καταναλωτών να επανεξετάσει το ισχύον κεκτημένο της Ένωσης ώστε να επιτευχθεί υψηλό, κοινό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.
- (63) Οι οδηγίες 93/13/ΕΟΚ και 1999/44/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε να υποχρεούνται τα κράτη μέλη να ενημερώνουν την Επιτροπή για τυχόν έγκριση ειδικών εθνικών διατάξεων σε ορισμένους τομείς.
- (64) Οι οδηγίες 85/577/ΕΟΚ και 97/7/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθούν.
- (65) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η συμβολή στη σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω της επίτευξης ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί, συνεπώς, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως καθορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη αυτού του στόχου.
- (66) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (67) Σύμφωνα με το σημείο 34 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας ⁽⁴⁾, τα κράτη μέλη παροτρύνονται να καταρτίζουν, προς ίδια χρήση και προς όφελος της

Ένωσης, τους δικούς τους πίνακες, οι οποίοι θα αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία μεταξύ της παρούσας οδηγίας και των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, και να τους δημοσιοποιούν,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι, μέσω της επίτευξης ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, να συμβάλει στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με την προσέγγιση ορισμένων πτυχών των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών για τις συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ καταναλωτών και εμπόρων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, όσον αφορά τις συμβάσεις που καλύπτει η παρούσα οδηγία, ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα·
- 2) «έμπορος»: κάθε φυσικό πρόσωπο ή κάθε νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το εάν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο ενεργεί, ακόμη και μέσω κάθε άλλου προσώπου ενεργούντος εξ ονόματός του ή για λογαριασμό του, για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητές του σε σχέση με συμβάσεις καλυπτόμενες από την παρούσα οδηγία·
- 3) «αγαθό»: κάθε ενσώματο κινητό πράγμα, πλην των πραγμάτων τα οποία πωλούνται στο πλαίσιο μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλο τρόπο από νόμιμη αρχή· το νερό, το φυσικό αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια θεωρούνται «αγαθά» κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, εφόσον διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα·
- 4) «αγαθό κατασκευασμένο σύμφωνα με τις προδιαγραφές του πελάτη»: κάθε αγαθό το οποίο δεν είναι προκατασκευασμένο και κατασκευάζεται βάσει της ατομικής επιλογής ή απόφασης του πελάτη·
- 5) «σύμβαση πώλησης»: κάθε σύμβαση βάσει της οποίας ο έμπορος μεταβιβάζει ή αναλαμβάνει να μεταβιβάσει την κυριότητα αγαθών στον καταναλωτή, ο δε καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα, καθώς και κάθε σύμβαση που έχει ως αντικείμενο ταυτόχρονα την παροχή αγαθών και υπηρεσιών·

⁽¹⁾ ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37.

⁽²⁾ ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29.

⁽³⁾ ΕΕ L 171 της 7.7.1999, σ. 12.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

- 6) «σύμβαση παροχής υπηρεσιών»: κάθε σύμβαση πλην σύμβασης πώλησης βάσει της οποίας ο έμπορος παρέχει ή αναλαμβάνει να παράσχει υπηρεσία στον καταναλωτή, ο δε καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα·
- 7) «εξ αποστάσεως σύμβαση»: κάθε σύμβαση η οποία συνάπτεται μεταξύ του εμπόρου και του καταναλωτή στο πλαίσιο ενός οργανωμένου συστήματος πωλήσεων εξ αποστάσεως ή παροχής υπηρεσιών χωρίς την ταυτόχρονη φυσική παρουσία του εμπόρου και του καταναλωτή, με αποκλειστική χρήση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας εξ αποστάσεως μέχρι και τη στιγμή σύναψης της σύμβασης·
- 8) «σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος»: κάθε σύμβαση μεταξύ του εμπόρου και του καταναλωτή:
- α) η οποία συνάπτεται με ταυτόχρονη φυσική παρουσία του εμπόρου και του καταναλωτή σε χώρο που δεν είναι το εμπορικό κατάστημα του εμπόρου,
 - β) για την οποία έγινε προσφορά από τον καταναλωτή κάτω από τις ίδιες συνθήκες που περιγράφονται στο στοιχείο α),
 - γ) η οποία συνάπτεται στο εμπορικό κατάστημα του εμπόρου ή με χρήση οποιουδήποτε μέσου εξ αποστάσεως επικοινωνίας αμέσως μετά από προσωπική και ατομική επαφή με τον καταναλωτή σε χώρο που δεν είναι το εμπορικό κατάστημα του εμπόρου, με την ταυτόχρονη φυσική παρουσία του εμπόρου και του καταναλωτή, ή
 - δ) η οποία συνάπτεται στη διάρκεια εκδρομής οργανωμένης από τον έμπορο με σκοπό ή αποτέλεσμα τη διαφήμιση και πώληση αγαθών ή υπηρεσιών στον καταναλωτή·
- 9) «εμπορικό κατάστημα»:
- α) κάθε ακίνητος χώρος λιανικής πώλησης, όπου ο έμπορος πραγματοποιεί τη δραστηριότητά του σε μόνιμη βάση, ή
 - β) κάθε κινητός χώρος λιανικής πώλησης, όπου ο έμπορος πραγματοποιεί τη δραστηριότητά του σε συνήθη βάση·
- 10) «σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή ή στον έμπορο να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση επί χρονικό διάστημα επαρκές για τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών·
- 11) «ψηφιακό περιεχόμενο»: δεδομένα που παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή·
- 12) «χρηματοοικονομική υπηρεσία»: κάθε υπηρεσία τραπεζικής, πιστωτικής, ασφαλιστικής ή επενδυτικής φύσης ή σχετική με ατομικές συντάξεις, με επενδύσεις ή με πληρωμές·
- 13) «δημόσιος πλειστηριασμός»: μέθοδος πώλησης κατά την οποία τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προσφέρονται από τον έμπορο σε καταναλωτές, οι οποίοι συμμετέχουν ή έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στον πλειστηριασμό οι ίδιοι, μέσω διαφανούς ανταγωνιστικής διαδικασίας προσφορών που διεξάγεται από έναν εκπλειστηριαστή και όπου ο νικητής πλειοδότης δεσμεύεται να αγοράσει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες·
- 14) «εμπορική εγγύηση»: κάθε ανάληψη υποχρέωσης εκ μέρους του εμπόρου ή παραγωγού («εγγυητής») προς τον καταναλωτή, επιπλέον των νομικών του υποχρεώσεων σχετικά με την εγγύηση συμμόρφωσης, για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος ή για αντικατάσταση, επισκευή ή συντήρηση καθ' οιονδήποτε τρόπο των αγαθών σε περίπτωση που αυτά δεν ικανοποιούν τις προδιαγραφές ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση πέραν της συμμόρφωσης που αναφέρονται στη δήλωση της εγγύησης ή στη σχετική διαφήμιση και που είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή ή πριν από τη σύναψη της σύμβασης·
- 15) «δευτερεύουσα σύμβαση»: μια σύμβαση με την οποία ο καταναλωτής αποκτά αγαθά ή υπηρεσίες που συνδέονται με εξ αποστάσεως σύμβαση ή με σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος και όπου τα εν λόγω αγαθά ή οι υπηρεσίες παρέχονται από τον έμπορο ή από ένα τρίτο μέρος με βάση μια ρύθμιση μεταξύ του εν λόγω τρίτου μέρους και του εμπόρου.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται, βάσει των όρων και στον βαθμό που ορίζεται στις διατάξεις της, σε οποιαδήποτε σύμβαση συνάπτεται μεταξύ ενός εμπόρου και ενός καταναλωτή. Εφαρμόζεται επίσης σε συμβάσεις προμήθειας νερού, φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή τηλεθέρμανσης, μεταξύ άλλων και από δημόσιους παρόχους, στον βαθμό που τα προϊόντα αυτά παρέχονται σε συμβατική βάση.
2. Εάν οποιαδήποτε διάταξη της παρούσας οδηγίας έρχεται σε σύγκρουση με διάταξη άλλης ενωσιακής πράξης που ρυθμίζει ειδικούς τομείς, η διάταξη της άλλης ενωσιακής πράξης υπερισχύει και εφαρμόζεται στους ειδικούς αυτούς τομείς.
3. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις:
- α) για κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των οικογενειών και των ατόμων που έχουν μονίμως ή προσωρινώς ανάγκη, περιλαμβανομένης της μακροπρόθεσμης μέριμνας·
 - β) για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης όπως ορίζεται στο άρθρο 3 στοιχείο α) της οδηγίας 2011/24/ΕΕ, είτε παρέχονται μέσω υγειονομικών εγκαταστάσεων είτε όχι·
 - γ) για δραστηριότητες τζόγου, που περιλαμβάνουν τυχερά παιχνίδια, διαστα οποία ο παίκτης ποντάρει χρηματικά, περιλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, τα παιχνίδια σε καζίνο και τις συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα·

- δ) για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες·
- ε) για τη δημιουργία, απόκτηση ή μεταβίβαση δικαιωμάτων επί ακινήτων ή δικαιωμάτων εντός ακίνητης περιουσίας·
- στ) για την κατασκευή νέων κτηρίων, τη ριζική μετατροπή υφιστάμενων κτηρίων και τη μίσθωση στέγης ως κατοικίας·
- ζ) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1990, για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις ⁽¹⁾·
- η) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής ⁽²⁾·
- θ) οι οποίες, σύμφωνα με τη νομοθεσία των κρατών μελών, καταρτίζονται από εντεταλμένο από τη δημόσια αρχή πρόσωπο με καταστατική υποχρέωση ανεξαρτησίας και αμεροληψίας και καθήκον να διασφαλίζει, μέσω της παροχής εκτενών νομικών πληροφοριών, ότι ο καταναλωτής συνάπτει τη σύμβαση μόνο μετά από ώριμη νομική σκέψη και με γνώση των νομικών συνεπειών της·
- ι) για την προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για τρέχουσα κατανάλωση στο πλαίσιο του νοικοκυριού και τα οποία παραδίδονται από τον έμπορο σε συχνή και τακτική βάση στο σπίτι, την κατοικία ή τον χώρο εργασίας του καταναλωτή·
- ια) για υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, με την εξαίρεση του άρθρου 8 παράγραφος 2 και των άρθρων 19 και 22·
- ιβ) οι οποίες συνάπτονται μέσω αυτόματων μηχανών πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης·
- ιγ) οι οποίες συνάπτονται με τηλεπικοινωνιακούς φορείς μέσω δημόσιων τηλεφωνικών θαλάμων για τη χρήση αυτών ή οι οποίες συνάπτονται για τη χρήση μιας μοναδικής κλήσης που πραγματοποιεί ο καταναλωτής μέσω τηλεφώνου, Διαδικτύου ή τηλεομοιοτυπίας.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την παρούσα οδηγία ή να μη διατηρήσουν ή να εισαγάγουν αντίστοιχες εθνικές διατάξεις για τις εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενες συμβάσεις για τις οποίες ο καταναλωτής καταβάλλει ποσό που δεν υπερβαίνει τα 50 ευρώ. Τα κράτη μέλη δύναται να ορίσουν μικρότερο ποσό στην εθνική τους νομοθεσία.

5. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το εθνικό γενικό δίκαιο περί συμβάσεων, όπως τους κανόνες εγκυρότητας, διαμόρφωσης ή αποτελέσματος μιας σύμβασης, στον βαθμό που στην παρούσα οδηγία δεν ρυθμίζονται γενικές έννοιες του δικαίου των συμβάσεων.

6. Η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τους εμπόρους να προσφέρουν στους καταναλωτές συμβατικές διευθετήσεις που προχωρούν πέρα από την προστασία που παρέχει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 4

Επίπεδο εναρμόνισης

Τα κράτη μέλη δεν διατηρούν ούτε εισάγουν στο εθνικό τους δίκαιο διατάξεις που παρεκκλίνουν από αυτές που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων περισσότερο ή λιγότερο αυστηρών διατάξεων για την εξασφάλιση διαφορετικού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή, εκτός εάν άλλως προβλέπεται στην παρούσα οδηγία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΛΛΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΕΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ Ή ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 5

Υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος

1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση άλλη από τη συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο έμπορος παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν είναι ήδη εμφανείς από τις περιστάσεις:

- α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες·
- β) την ταυτότητα του εμπόρου, όπως η εμπορική επωνυμία του, τη γεωγραφική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος και τον αριθμό του τηλεφώνου του·
- γ) τη συνολική τιμή των αγαθών ή των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των φόρων, ή αν, λόγω της φύσεως των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή και, κατά περίπτωση, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις·
- δ) κατά περίπτωση, τις ρυθμίσεις για την πληρωμή, την παράδοση, την εκτέλεση, την προθεσμία εντός της οποίας ο έμπορος αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει τα αγαθά ή να παράσχει την υπηρεσία και την πολιτική που εφαρμόζει ο έμπορος για την αντιμετώπιση των παραπόνων·

⁽¹⁾ ΕΕ L 158 της 23.6.1990, σ. 59.

⁽²⁾ ΕΕ L 33 της 3.2.2009, σ. 10.

- ε) επιπλέον της υπενθύμισης για την ύπαρξη νόμιμης εγγύησης για τη συμμόρφωση των αγαθών, την υπενθύμιση περί ύπαρξης εξυπηρέτησης μετά την πώληση και, κατά περίπτωση, εμπορικών εγγυήσεων, μαζί με τις σχετικές προϋποθέσεις·
- στ) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου ενδείκνυται, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης·
- ζ) κατά περίπτωση, τις δυνατότητες λειτουργίας του ψηφιακού περιεχομένου, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας·
- η) κατά περίπτωση, κάθε αξιολογία διαλειτουργικότητας ψηφιακού περιεχομένου με υλισμικό και λογισμικό της οποίας ο έμπορος έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει επίσης για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο.

3. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν την παράγραφο 1 σε συμβάσεις που αφορούν καθημερινές συναλλαγές και που εκτελούνται αμέσως μόλις συναφθούν.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να εγκρίνουν ή να διατηρούν πρόσθετες υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης για συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται το παρόν άρθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 6

Απαιτήσεις ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος

1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προφορά, ο έμπορος παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο:

- α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες·
- β) την ταυτότητα του εμπόρου, λόγου χάρη την εμπορική επωνυμία του·
- γ) τη γεωγραφική διεύθυνση όπου ο έμπορος είναι εγκατεστημένος και τον αριθμό τηλεφώνου του εμπόρου, τον αριθμό τηλεομοιοτυπίας και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του, εάν υπάρχει, ώστε να μπορεί ο καταναλωτής να επικοινωνήσει με τον έμπορο γρήγορα και αποτελεσματικά και, κατά περίπτωση, τη γεωγραφική διεύθυνση και την ταυτότητα του εμπόρου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί·

δ) εάν διαφέρει από τη διεύθυνση που παρέχεται βάσει του στοιχείου γ), τη γεωγραφική διεύθυνση της εμπορικής έδρας του εμπόρου και, όπου ενδείκνυται, τη διεύθυνση του εμπόρου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί, όπου ο καταναλωτής μπορεί να απευθύνει τυχόν παράπονά του·

ε) τη συνολική τιμή των αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των φόρων, ή αν, λόγω της φύσεως των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή, καθώς και, όπου ενδείκνυται, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου και κάθε άλλη δαπάνη ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις. Σε περίπτωση σύμβασης αορίστου χρόνου ή σύμβασης που περιλαμβάνει συνδρομή, η συνολική τιμή περιλαμβάνει τη συνολική δαπάνη ανά περίοδο χρέωσης. Εάν οι συμβάσεις αυτές επιβαρύνονται με σταθερή τιμή, η συνολική τιμή σημαίνει επίσης τη συνολική μηνιαία δαπάνη. Εάν η συνολική δαπάνη δεν μπορεί ευλόγως να υπολογισθεί εκ των προτέρων, περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η τιμή πρόκειται να υπολογιστεί·

στ) το κόστος χρησιμοποίησης του μέσου επικοινωνίας εξ αποστάσεως για τη σύναψη της σύμβασης, όταν αυτό υπολογίζεται με βάση άλλη εκτός των βασικών τιμολογίων·

ζ) τις διευθετήσεις πληρωμής, παράδοσης, εκτέλεσης, της προθεσμίας εντός της οποίας ο έμπορος αναλαμβάνει να παραδώσει τα αγαθά ή να παράσχει τις υπηρεσίες και, κατά περίπτωση, της πολιτικής που εφαρμόζει ο έμπορος για την αντιμετώπιση των παραπόνων·

η) όπου υπάρχει δικαίωμα υπαναχώρησης, τις προϋποθέσεις, την προθεσμία και τις διαδικασίες άσκησης του δικαιώματος σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1, καθώς και το υπόδειγμα του εντύπου υπαναχώρησης που παρατίθεται στο παράρτημα Ι τμήμα Β·

θ) κατά περίπτωση, ότι ο καταναλωτής θα επιβαρυνθεί με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών σε περίπτωση υπαναχώρησης και, για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις, εάν τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν υπό κανονικές συνθήκες να επιστραφούν ταχυδρομικώς, τη δαπάνη επιστροφής τους·

ι) σε περίπτωση που ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης αφού το ζητήσει δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 3 ή του άρθρου 8 παράγραφος 8, ότι ο καταναλωτής δεσμεύεται να καταβάλει το λογικό κόστος στον έμπορο σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3·

ια) όταν δεν παρέχεται δικαίωμα υπαναχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 16, την πληροφορία ότι ο καταναλωτής δεν θα έχει δικαίωμα υπαναχώρησης ή, κατά περίπτωση, τις περιστάσεις υπό τις οποίες ο καταναλωτής χάνει το δικαίωμά του υπαναχώρησης·

- ιβ) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης για τη συμμόρφωση των αγαθών·
- ιγ) κατά περίπτωση, την ύπαρξη και τους όρους εφαρμογής υπηρεσιών υποστήριξης του πελάτη μετά την πώληση, εξυπηρέτησης μετά την πώληση και εμπορικών εγγυήσεων·
- ιδ) την ύπαρξη σχετικών κωδικών δεοντολογίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο στ) της οδηγίας 2005/29/EK, και του τρόπου απόκτησης αντιγράφων τους, κατά περίπτωση·
- ιε) τη διάρκεια της σύμβασης, κατά περίπτωση, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης·
- ιστ) κατά περίπτωση, την ελάχιστη διάρκεια των υποχρεώσεων του καταναλωτή βάσει της σύμβασης·
- ιζ) κατά περίπτωση, την ύπαρξη και τους όρους κατάθεσης χρημάτων ή άλλων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων που πρέπει να καταβληθούν ή να παρασχεθούν από τον καταναλωτή όποτε το ζητήσει ο έμπορος·
- ιη) κατά περίπτωση, τις δυνατότητες λειτουργίας του ψηφιακού περιεχομένου, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας·
- ιβ) κατά περίπτωση, κάθε αξιολογη διαλειτουργικότητα ψηφιακού περιεχομένου με υλισμικό και λογισμικό της οποίας ο έμπορος έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση·
- κ) κατά περίπτωση, τη δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικό μηχανισμό παραπόνων και επανόρθωσης, στον οποίο υπάγεται ο έμπορος, καθώς και τους τρόπους πρόσβασης σε αυτόν.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει επίσης για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο.

3. Σε περίπτωση δημόσιου πλειστηριασμού, οι πληροφορίες που προβλέπονται στα στοιχεία β), γ) και δ) της παραγράφου 1 μπορούν να αντικαθίστανται από αντίστοιχα στοιχεία του εκπλειστηριασμού.

4. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχεία η), θ) και ι) μπορούν να παρέχονται με το υπόδειγμα οδηγιών για την υπαναχώρηση που παρατίθεται στο παράρτημα Ι τμήμα Α. Ο έμπορος έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που ορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία η), θ) και ι), εφόσον έχει παράσχει αυτές τις οδηγίες, σωστά συμπληρωμένες, στον καταναλωτή.

5. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης που συνάπτεται εξ αποστάσεως ή εκτός του εμπορικού καταστήματος και δεν μεταβάλλονται πλην ρητής συμφωνίας των συμβαλλόμενων μερών.

6. Εάν ο έμπορος δεν έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις πρόσθετες επιβαρύνσεις ή άλλες δαπάνες κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 στοιχείο ε) ή για τις δαπάνες επιστροφής των αγαθών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 στοιχείο θ), ο καταναλωτής δεν πληρώνει τις εν λόγω επιβαρύνσεις ή δαπάνες.

7. Τα κράτη μέλη δύνανται να διατηρούν ή να εισάγουν στην εθνική νομοθεσία τους γλωσσικές υποχρεώσεις ως προς τις πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση, ώστε να διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής θα κατανοεί εύκολα αυτές τις πληροφορίες.

8. Οι οριζόμενες στην παρούσα οδηγία υποχρεώσεις ενημέρωσης επιπροστίθενται στις απαιτήσεις πληροφόρησης που περιέχουν η οδηγία 2006/123/EK και η οδηγία 2000/31/EK και δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να επιβάλλουν συμπληρωματικές απαιτήσεις πληροφοριών σύμφωνα με τις εν λόγω οδηγίες.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, αν μια διάταξη της οδηγίας 2006/123/EK ή της οδηγίας 2000/31/EK σχετικά με το περιεχόμενο και τον τρόπο με τον οποίο παρέχονται οι πληροφορίες έρχεται σε σύγκρουση με διάταξη της παρούσας οδηγίας, υπερισχύει η διάταξη της παρούσας οδηγίας.

9. Ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που ορίζονται στο παρόν κεφάλαιο, το βάρος της απόδειξης το έχει ο έμπορος.

Άρθρο 7

Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος

1. Όσον αφορά τις συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, ο έμπορος παρέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στον καταναλωτή σε χαρτί ή, εάν συμφωνεί ο καταναλωτής, σε άλλο σταθερό μέσο. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να είναι ευανάγνωστες και διατυπωμένες σε απλή και κατανοητή γλώσσα.

2. Ο έμπορος παρέχει στον καταναλωτή αντίγραφο της υπογεγραμμένης σύμβασης ή την επιβεβαίωση της σύμβασης σε χαρτί ή, εάν συμφωνεί ο καταναλωτής, σε άλλο σταθερό μέσο, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της επιβεβαίωσης της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης και αποδοχής του καταναλωτή σύμφωνα με το άρθρο 16 στοιχείο ιγ).

3. Εφόσον ο καταναλωτής επιθυμεί η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή η παροχή τηλεθέρμανσης να άρχεται στη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2, ο έμπορος απαιτεί από τον καταναλωτή να καταθέσει τη ρητή αίτησή του πάνω σε σταθερό μέσο.

4. Όσον αφορά τις συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, εάν ο καταναλωτής έχει ζητήσει ρητώς τις υπηρεσίες του εμπόρου για την εκτέλεση επισκευών ή συντήρησης για την οποία ο έμπορος και ο καταναλωτής αμέσως εκτελούν τις συμβατικές υποχρεώσεις τους και εάν το ποσόν που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής δεν υπερβαίνει τα 200 ευρώ:

- α) ο έμπορος οφείλει να παράσχει στον καταναλωτή τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) και πληροφορίες για την τιμή και τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή, μαζί με εκτίμηση της συνολικής τιμής, σε χαρτί ή, εάν ο καταναλωτής συμφωνεί, πάνω σε άλλο σταθερό μέσο. Ο έμπορος οφείλει να παράσχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία α), η) και ια), αλλά δύναται επίσης να μην τις παράσχει σε χαρτί ή άλλο σταθερό μέσο εάν ο καταναλωτής συμφωνήσει ρητώς·
- β) η επιβεβαίωση της σύμβασης που γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου οφείλει να περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1.

Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την παρούσα παράγραφο.

5. Τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν καμία περαιτέρω τυπική απαίτηση προσυμβατικής ενημέρωσης για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που ορίζει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 8

Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εξ αποστάσεως

1. Όσον αφορά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις, ο έμπορος παρέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 ή θέτει αυτές τις πληροφορίες στη διάθεση του καταναλωτή με τρόπο κατάλληλο για το μέσο της επικοινωνίας εξ αποστάσεως που χρησιμοποιείται σε απλή και κατανοητή γλώσσα. Εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται πάνω σε σταθερό μέσο, οφείλουν να είναι ευανάγνωστες.

2. Εάν μια εξ αποστάσεως σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί με ηλεκτρονικό μέσο επιβάλλει στον καταναλωτή την υποχρέωση να πληρώσει, ο έμπορος οφείλει να παράσχει στον καταναλωτή με σαφή και ευκρινή τρόπο και αμέσως προτού ο καταναλωτής υποβάλει την παραγγελία του τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία α), ε), ιε) και ιστ).

Ο έμπορος οφείλει να μεριμνήσει ώστε ο καταναλωτής, υποβάλλοντας την παραγγελία του, να αναγνωρίζει ρητώς ότι η παραγγελία συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής. Εάν η υποβολή παραγγελίας απαιτεί την ενεργοποίηση ενός διακόπτη ή ανάλογη λειτουργία, ο διακόπτης ή η ανάλογη λειτουργία πρέπει να φέρουν ευανάγνωστη σήμανση που να αναγράφει τις λέξεις «παραγγελία με υποχρέωση πληρωμής» ή μια ανάλογη σαφή διατύπωση που να δείχνει ότι η υποβολή παραγγελίας συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής στον έμπορο. Εάν ο έμπορος δεν συμμορφωθεί με το παρόν εδάφιο, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται από τη σύμβαση ή την παραγγελία.

3. Οι εμπορικές ιστοσελίδες οφείλουν να αναγράφουν σαφώς και ευανάγνωστα το αργότερο με την έναρξη της διαδικασίας υποβολής παραγγελίας κατά πόσον ισχύουν περιορισμοί στην παράδοση και ποια μέσα πληρωμής είναι δεκτά.

4. Εάν η σύμβαση συνάπτεται με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως το οποίο παρέχει περιορισμένο χώρο ή χρόνο για την απεικόνιση των πληροφοριών, ο έμπορος παρέχει, πάνω στο συγκεκριμένο μέσο πριν από τη σύναψη αυτής της σύμβασης, τουλάχιστον τις προσυμβατικές πληροφορίες που αφορούν τα βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, την ταυτότητα του εμπόρου, τη συνολική τιμή, το δικαίωμα υπαναχώρησης, τη διάρκεια της σύμβασης και, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου, τις προϋποθέσεις καταγγελίας της σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), ε), η) και ιε). Οι λοιπές πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 παρέχονται από τον έμπορο στον καταναλωτή κατά κατάλληλο τρόπο σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, εάν ο έμπορος προβεί σε τηλεφωνική κλήση προς τον καταναλωτή με σκοπό τη σύναψη εξ αποστάσεως σύμβασης, οφείλει, στην αρχή της συνομιλίας με τον καταναλωτή, να δηλώσει την ταυτότητά του και, όπου τούτο έχει εφαρμογή, την ταυτότητα του προσώπου εξ ονόματος του οποίου τηλεφωνεί και τον εμπορικό σκοπό της επικοινωνίας.

6. Εάν πρόκειται να συναφθεί σύμβαση εξ αποστάσεως μέσω τηλεφώνου, τα κράτη μέλη δύνανται να ορίσουν την υποχρέωση του εμπόρου να επιβεβαιώσει την προσφορά του προς τον καταναλωτή ο οποίος δεσμεύεται μόνον όταν υπογράψει την προσφορά ή έχει στείλει τη γραπτή συγκατάθεσή του. Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να ορίσουν την υποχρέωση κοινοποίησης αυτών των επιβεβαιώσεων πάνω σε σταθερό μέσο.

7. Ο έμπορος παρέχει στον καταναλωτή την επιβεβαίωση της συναφθείσας σύμβασης, σε σταθερό μέσο σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης και το αργότερο κατά τη στιγμή της παράδοσης των αγαθών ή προτού αρχίσει η εκτέλεση της υπηρεσίας. Η εν λόγω επιβεβαίωση περιλαμβάνει:

α) το σύνολο των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, εκτός εάν ο έμπορος έχει ήδη παράσχει τις πληροφορίες στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης σε σταθερό μέσο, και

β) κατά περίπτωση, την επιβεβαίωση της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης και αναγνώρισης του καταναλωτή σύμφωνα με το άρθρο 16 στοιχείο ιγ).

8. Εφόσον ο καταναλωτής επιθυμεί η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή η παροχή τηλεθέρμανσης να άρχεται στη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2, ο έμπορος απαιτεί από τον καταναλωτή να καταθέσει ρητή αίτηση.

9. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με τη σύναψη ηλεκτρονικών συμβάσεων και την αποστολή ηλεκτρονικών παραγγελιών, όπως καθορίζονται στα άρθρα 9 και 11 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ.

10. Τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν καμία περαιτέρω τυπική απαίτηση προσυμβατικής ενημέρωσης για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που ορίζει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 9

Δικαίωμα υπαναχώρησης

1. Εκτός εάν ισχύουν οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 16, ο καταναλωτής διαθέτει προθεσμία 14 ημερών για να υπαναχωρήσει από την εξ αποστάσεως σύμβαση ή τη σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος χωρίς να αναφέρει τους λόγους και χωρίς καμία επιβάρυνση πέρα από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 13 παράγραφος 2 και στο άρθρο 14.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10, η προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου προθεσμία υπαναχώρησης λήγει 14 ημέρες:

α) από την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης, για τις συμβάσεις υπηρεσιών·

β) για τις συμβάσεις πώλησης, από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής ή ένα τρίτο μέρος το οποίο υποδεικνύεται από αυτόν, διαφορετικό από τον μεταφορέα, αποκτά τη φυσική κατοχή των αγαθών ή:

i) από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής ή ένα τρίτο μέρος το οποίο υποδεικνύεται από αυτόν, διαφορετικό από τον μεταφορέα, αποκτά τη φυσική κατοχή του τελευταίου αγαθού, σε περίπτωση πολλών αγαθών παραγγελθέντων από τον καταναλωτή με μια παραγγελία και παραδιδόμενων χωριστά,

ii) από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής ή ένα τρίτο μέρος το οποίο υποδεικνύεται από αυτόν, διαφορετικό από τον μεταφορέα, αποκτά τη φυσική κατοχή της τελευταίας παρτίδας ή του τελευταίου τεμαχίου, σε περίπτωση παράδοσης αγαθού αποτελούμενου από πολλές παρτίδες ή πολλά τεμάχια,

iii) από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής ή ένα τρίτο μέρος το οποίο υποδεικνύεται από αυτόν, διαφορετικό από τον μεταφορέα, αποκτά τη φυσική κατοχή του πρώτου αγαθού, σε περίπτωση σύμβασης τακτικής παράδοσης αγαθών σε καθορισμένη χρονική περίοδο·

γ) από την ημέρα σύναψης της σύμβασης, σε περίπτωση συμβάσεων παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε σταθερό μέσο.

3. Τα κράτη μέλη δεν απαγορεύουν στα συμβαλλόμενα μέρη να εκτελέσουν τις συμβατικές υποχρεώσεις τους κατά τη διάρκεια της

περίοδου υπαναχώρησης. Εντούτοις, σε περίπτωση σύμβασης συναπτόμενης εκτός εμπορικού καταστήματος, τα κράτη μέλη δύναται να διατηρήσουν την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία που απαγορεύει στον έμπορο να εισπράξει το τίμημα από τον καταναλωτή για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μετά τη σύναψη της σύμβασης.

Άρθρο 10

Παράλειψη ενημέρωσης σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης

1. Εάν ο έμπορος δεν έχει παράσχει στον καταναλωτή τις πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης όπως απαιτείται από το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο η), η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει 12 μήνες μετά το τέλος της αρχικής προθεσμίας υπαναχώρησης, όπως αυτή προσδιορίζεται βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2.

2. Εάν ο έμπορος έχει παράσχει στον καταναλωτή τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εντός 12 μηνών από την ημέρα που ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2, η περίοδος υπαναχώρησης λήγει 14 ημέρες από την ημέρα που ο καταναλωτής λαμβάνει τις εν λόγω πληροφορίες.

Άρθρο 11

Άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης

1. Πριν από τη λήξη της προθεσμίας υπαναχώρησης, ο καταναλωτής ενημερώνει τον έμπορο για την απόφασή του να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση. Προς τον σκοπό αυτό, ο καταναλωτής δύναται:

α) είτε να χρησιμοποιήσει το υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι τμήμα Β·

β) είτε να κάνει οποιαδήποτε άλλη σαφή δήλωση που να παρουσιάζει την απόφασή του να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση.

Τα κράτη μέλη δεν προβλέπουν τυχόν τυπικές απαιτήσεις που να είναι εφαρμοστέες στο υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης άλλες από εκείνες που ορίζονται στο παράρτημα Ι τμήμα Β.

2. Ο καταναλωτής έχει κάνει χρήση του δικαιώματος υπαναχώρησης εντός της προθεσμίας υπαναχώρησης που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 και στο άρθρο 10, εάν η ανακοίνωση περί άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης αποσταλεί από τον καταναλωτή πριν από τη λήξη της προθεσμίας.

3. Ο έμπορος μπορεί, επιπλέον των δυνατοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, να παράσχει την επιλογή στον καταναλωτή να συμπληρώσει και να υποβάλει ηλεκτρονικά είτε το υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης που παρατίθεται στο παράρτημα Ι τμήμα Β, είτε οποιαδήποτε άλλη σαφή δήλωση που βρίσκεται στον δικτυακό τόπο του εμπόρου. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο έμπορος κοινοποιεί στον καταναλωτή επιβεβαίωση παραλαβής αυτής της υπαναχώρησης πάνω σε σταθερό μέσο αμελλητί.

4. Ο καταναλωτής φέρει το βάρος της απόδειξης ότι άσκησε το δικαίωμα υπαναχώρησης δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 12

Αποτελέσματα της υπαναχώρησης

Η άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης τερματίζει τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών:

- α) να εκτελέσουν την εξ αποστάσεως σύμβαση ή τη σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος ή
- β) να συνάψουν σύμβαση εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος σε περιπτώσεις που υποβλήθηκε προσφορά από τον καταναλωτή.

Άρθρο 13

Υποχρεώσεις του εμπόρου σε περίπτωση υπαναχώρησης

1. Ο έμπορος επιστρέφει κάθε πληρωμή που έλαβε από τον καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δαπανών παράδοσης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός 14 ημερών από την ημέρα κατά την οποία ενημερώθηκε για την απόφαση του καταναλωτή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση δυνάμει του άρθρου 11.

Ο έμπορος προβαίνει στην προβλεπόμενη στο πρώτο εδάφιο επιστροφή χρημάτων χρησιμοποιώντας τα ίδια μέσα πληρωμής με εκείνα που ο καταναλωτής χρησιμοποίησε για την αρχική συναλλαγή, εκτός κι αν ο καταναλωτής έχει ρητώς συμφωνήσει διαφορετικά και υπό τον όρο να μην επιβαρυνθεί ο καταναλωτής με δαπάνες προκύπτουσες από την επιστροφή των χρημάτων.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, ο έμπορος δεν απαιτείται να επιστρέψει πρόσθετες δαπάνες παράδοσης, εάν ο καταναλωτής ρητώς είχε επιλέξει τρόπο παράδοσης άλλο από τον φθηνότερο τυποποιημένο τρόπο παράδοσης που προσφέρει ο έμπορος.

3. Εκτός εάν ο έμπορος προσφέρθηκε να παραλάβει ο ίδιος τα αγαθά, όσον αφορά τις συμβάσεις πώλησης, ο έμπορος μπορεί να παρακρατήσει την επιστροφή του τιμήματος μέχρι να λάβει πίσω τα αγαθά ή μέχρι ο καταναλωτής να παράσχει αποδείξεις ότι έστειλε πίσω τα αγαθά, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο.

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις του καταναλωτή σε περίπτωση υπαναχώρησης

1. Εκτός εάν ο έμπορος έχει προσφερθεί να παραλάβει τα αγαθά ο ίδιος, ο καταναλωτής επιστρέφει τα αγαθά ή τα μεταβιβάζει στον έμπορο ή σε άτομο εξουσιοδοτημένο από τον έμπορο να λάβει τα αγαθά, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός 14 ημερών από την ημέρα κατά την οποία ανακοίνωσε στον έμπορο την απόφασή του να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 11. Η προθεσμία τηρείται εάν ο καταναλωτής στείλει πίσω τα αγαθά πριν από την εκπνοή της προθεσμίας των 14 ημερών.

Ο καταναλωτής επιβαρύνεται μόνο με το άμεσο κόστος επιστροφής των αγαθών, εκτός εάν ο έμπορος έχει συμφωνήσει να επιβαρυνθεί ο ίδιος με το εν λόγω κόστος ή εάν ο έμπορος έχει παραλείψει να ενημερώσει τον καταναλωτή ότι ο καταναλωτής οφείλει να επιβαρυνθεί με αυτό.

Στην περίπτωση συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, εφόσον τα αγαθά έχουν παραδοθεί στην οικία του καταναλωτή τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης, ο έμπορος συλλέγει με δικά του έξοδα τα αγαθά, εφόσον πρόκειται για αγαθά που από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς.

2. Ο καταναλωτής ευθύνεται για τυχόν μείωση της αξίας των αγαθών μόνο ως αποτέλεσμα της διαχείρισης των αγαθών άλλης πλην εκείνης που είναι αναγκαία για τη διαπίστωση της φύσης, των χαρακτηριστικών και της λειτουργίας των αγαθών. Ο καταναλωτής δεν ευθύνεται σε καμία περίπτωση για οποιαδήποτε μείωση της αξίας των αγαθών όταν ο έμπορος δεν έχει παράσχει κοινοποίηση του δικαιώματος υπαναχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο η).

3. Εάν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης αφού έχει κάνει αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 ή το άρθρο 8 παράγραφος 8, οφείλει ο καταναλωτής να καταβάλει στον έμπορο, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης, ένα ποσό ανάλογο προς τα παρασχεθέντα μέχρι τη στιγμή που ο καταναλωτής ενημέρωσε τον έμπορο ότι θα ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης. Το αναλογούν ποσό που ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει στον έμπορο υπολογίζεται βάσει της συνολικής τιμής που είχε συμφωνηθεί στη σύμβαση. Εάν η συνολική τιμή είναι υπερβολική, το αναλογούν ποσό θα πρέπει να υπολογιστεί βάσει της αγοραίας αξίας των παρασχεθέντων.

4. Ο καταναλωτής δεν επιβαρύνεται:

α) για την παροχή υπηρεσιών, την παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή για παροχή τηλεδιάσκεψης, εν μέρει ή εν όλω, κατά τη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης, εφόσον:

i) ο έμπορος έχει παραλείψει να παράσχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία η) ή ι) ή

ii) ο καταναλωτής δεν έδωσε την προηγούμενη ρητή συγκατάθεσή του να ξεκινήσει η εκτέλεση της σύμβασης στη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 και στο άρθρο 8 παράγραφος 8, ή

β) για την εν όλω ή εν μέρει παροχή ψηφιακού περιεχομένου που δεν παραδίδεται πάνω σε υλικό μέσο, εφόσον:

i) ο καταναλωτής δεν έδωσε την προηγούμενη ρητή συγκατάθεσή του να ξεκινήσει η εκτέλεση της σύμβασης πριν από το τέλος της 14ήμερης περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 9,

ii) ο καταναλωτής δεν αναγνώρισε ότι χάνει το δικαίωμα υπαναχώρησης όταν έδινε τη συγκατάθεσή του ή

iii) ο έμπορος έχει παραλείψει να παράσχει την επιβεβαίωση που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 ή στο άρθρο 8 παράγραφος 7.

5. Εκτός αν άλλως ορίζεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 και στο παρόν άρθρο, ο καταναλωτής δεν φέρει καμία ευθύνη αν ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης.

Άρθρο 15

Συνέπειες της άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης σε συνδεδεμένες συμβάσεις

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 15 της οδηγίας 2008/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης⁽¹⁾, εάν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμά του υπαναχώρησης από εξ αποστάσεως σύμβαση ή σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος σύμφωνα με τα άρθρα 9 έως 14 της παρούσας οδηγίας, τυχόν συνδεδεμένες συμβάσεις λήγουν αυτομάτως, χωρίς κανένα κόστος για τον καταναλωτή, εκτός όπωσ προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 και στο άρθρο 14 της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την καταγγελία αυτών των συμβάσεων.

Άρθρο 16

Εξαιρέσεις από το δικαίωμα υπαναχώρησης

Τα κράτη μέλη δεν παρέχουν το δικαίωμα υπαναχώρησης που προβλέπεται στα άρθρα 9 έως 15 για τις εξ αποστάσεως και εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενες συμβάσεις, όσον αφορά τα ακόλουθα:

- α) συμβάσεις υπηρεσιών μετά την πλήρη παροχή της υπηρεσίας, εάν η εκτέλεση άρχισε με την προηγούμενη ρητή συγκατάθεση του καταναλωτή, και με την εκ μέρους του αναγνώριση ότι θα απολέσει το δικαίωμά του υπαναχώρησης μόλις η σύμβαση εκτελεσθεί πλήρως από τον έμπορο·
- β) την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών η τιμή των οποίων εξαρτάται από διακυμάνσεις της χρηματαγοράς τις οποίες δεν είναι δυνατόν να ελέγξει ο έμπορος και οι οποίες ενδέχεται να συμβούν εντός της προθεσμίας υπαναχώρησης·
- γ) την προμήθεια αγαθών που κατασκευάζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του καταναλωτή ή σαφώς εξατομικευμένων·
- δ) την προμήθεια αγαθών τα οποία μπορούν να αλλοιωθούν ή λήγουν σύντομα·
- ε) την προμήθεια σφραγισμένων αγαθών τα οποία δεν είναι κατάλληλα προς επιστροφή, για λόγους προστασίας της υγείας ή για λόγους υγιεινής, και τα οποία έχουν αποσφραγιστεί μετά την παράδοση·
- στ) την προμήθεια αγαθών τα οποία, μετά την παράδοση, λόγω της φύσης τους, είναι αναπόσπαστα αναμειγμένα με άλλα στοιχεία·

ζ) την προμήθεια οινοπνευματωδών ποτών, η τιμή των οποίων έχει συμφωνηθεί κατά τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πώλησης, η παράδοση των οποίων μπορεί όμως να πραγματοποιηθεί μόνο μετά από 30 ημέρες και η πραγματική τιμή των οποίων εξαρτάται από διακυμάνσεις στην αγορά, τις οποίες δεν είναι δυνατόν να ελέγξει ο έμπορος·

η) συμβάσεις κατά τις οποίες ο καταναλωτής έχει ζητήσει ειδικά επίσκεψη από τον έμπορο με σκοπό να πραγματοποιήσει επείγουσες επιδιορθώσεις ή την εκτέλεση εργασιών συντήρησης. Εάν, στην περίπτωση τέτοιας επίσκεψης, ο έμπορος παράσχει υπηρεσίες επιπλέον εκείνων που ζητήθηκαν συγκεκριμένα από τον καταναλωτή ή αγαθά πέρα από τα ανταλλακτικά που χρησιμοποιήθηκαν υποχρεωτικά κατά την εκτέλεση εργασιών συντήρησης ή κατά τις επιδιορθώσεις, το δικαίωμα υπαναχώρησης εφαρμόζεται στις εν λόγω πρόσθετες υπηρεσίες ή αγαθά·

θ) την προμήθεια σφραγισμένων ηχητικών εγγράφων ή σφραγισμένων εγγράφων βίντεο ή σφραγισμένου λογισμικού για υπολογιστές, που αποσφραγίστηκαν μετά την παράδοση·

ι) την προμήθεια εφημερίδων και παντός είδους περιοδικών, εξαιρουμένων των συνδρομητικών συμβάσεων για την προμήθεια αυτών των εντύπων·

ια) συμβάσεις συναφθείσες σε δημόσιο πλειστηριασμό·

ιβ) την παροχή στέγασης πλην για σκοπούς κατοικίας, μεταφοράς αγαθών, υπηρεσιών ενοικίασης αυτοκινήτων, εστίασης ή υπηρεσιών σχετιζόμενων με δραστηριότητες αναψυχής εάν η σύμβαση προβλέπει συγκεκριμένη ημερομηνία ή προθεσμία εκτέλεσης·

ιγ) την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου μη παρεχόμενου πάνω σε υλικό μέσο, εάν η εκτέλεση ξεκίνησε με την προηγούμενη ρητή συγκατάθεση του καταναλωτή και την επιβεβαίωση εκ μέρους του ότι χάνει έτσι το δικαίωμά του υπαναχώρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΛΛΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Άρθρο 17

Πεδίο εφαρμογής

1. Τα άρθρα 18 και 20 εφαρμόζονται στις συμβάσεις πώλησης. Τα εν λόγω άρθρα δεν εφαρμόζονται σε συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου μη ευρισκόμενου πάνω σε υλικό μέσο.

2. Τα άρθρα 19, 21 και 22 εφαρμόζονται σε συμβάσεις πώλησεων και υπηρεσιών και σε συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας, τηλεθέρμανσης ή ψηφιακού περιεχομένου.

⁽¹⁾ ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66.

Άρθρο 18

Παράδοση

1. Εκτός εάν τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν συμφωνήσει διαφορετικά ως προς τον χρόνο παράδοσης, ο έμπορος παραδίδει τα αγαθά με τη μεταβίβαση της φυσικής κατοχής ή ελέγχου των αγαθών στον καταναλωτή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, αλλά οπωσδήποτε εντός 30 ημερών από τη σύναψη της σύμβασης.

2. Όταν ο έμπορος δεν εκπληρώνει την υποχρέωσή του να παραδώσει τα αγαθά τη χρονική στιγμή που συμφώνησε με τον καταναλωτή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1, ο καταναλωτής πρέπει να του ζητήσει να πραγματοποιήσει την παράδοση εντός επιπλέον προθεσμίας ανάλογης των περιστάσεων. Εάν ο έμπορος δεν παραδώσει τα αγαθά εντός αυτής της επιπλέον προθεσμίας, ο καταναλωτής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις πωλήσεων εάν ο έμπορος έχει αρνηθεί να παραδώσει τα αγαθά ή εάν η παράδοση εντός της συμφωνημένης προθεσμίας παράδοσης είναι σημαντική, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων που περιέβαλαν τη σύναψη της σύμβασης, ή εάν ο καταναλωτής έχει ενημερώσει τον έμπορο, πριν από τη σύναψη της σύμβασης, ότι η παράδοση απαιτείται να γίνει σε ή μέχρι μία ορισμένη ημερομηνία. Σε αυτές τις περιπτώσεις, εάν ο έμπορος παραλείψει να παραδώσει τα αγαθά κατά τη χρονική στιγμή που συμφώνησε με τον καταναλωτή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1, ο καταναλωτής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση αμέσως.

3. Μόλις καταγγελλεί η σύμβαση, ο έμπορος οφείλει να επιστρέψει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, όλα τα χρήματα που είχαν πληρωθεί βάσει της σύμβασης.

4. Επιπλέον της καταγγελίας της σύμβασης δυνάμει της παραγράφου 2, ο καταναλωτής μπορεί να χρησιμοποιήσει τα άλλα μέσα που του παρέχει η εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 19

Έξοδα για χρήση μέσων πληρωμής

Τα κράτη μέλη απαγορεύουν στους εμπόρους να χρεώνουν στους καταναλωτές για τη χρήση ενός συγκεκριμένου μέσου πληρωμής δαπάνη υπερβαίνουσα το κόστος χρήσης αυτού του μέσου από τον έμπορο.

Άρθρο 20

Μετάθεση κινδύνου

Στις συμβάσεις κατά τις οποίες ο έμπορος αποστέλλει τα προϊόντα στον καταναλωτή, ο κίνδυνος απώλειας ή βλάβης των αγαθών μετατίθεται στον καταναλωτή, όταν αυτός ή κάποιο τρίτο μέρος το οποίο ορίζεται σχετικά από τον καταναλωτή και είναι διάφορο του μεταφορέα έχει αποκτήσει τη φυσική κατοχή των αγαθών. Εντούτοις, ο κίνδυνος μετατίθεται στον καταναλωτή άμα την παράδοση στον μεταφορέα, εάν ο μεταφορέας έχει ενταλθεί από τον καταναλωτή να μεταφέρει τα αγαθά και η εν λόγω επιλογή δεν προσφέρθηκε από τον έμπορο, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του καταναλωτή έναντι του μεταφορέα.

Άρθρο 21

Τηλεφωνική επικοινωνία

Τα κράτη μέλη οφείλουν να μεριμνήσουν ώστε όταν ο έμπορος χρησιμοποιεί τηλεφωνική γραμμή για τηλεφωνική επικοινωνία μαζί του σχετικά με τις συναπτόμενες συμβάσεις, ο καταναλωτής —τη στιγμή που επικοινωνεί με τον έμπορο— δεν υποχρεούται να πληρώσει παραπάνω από τη βασική τιμή χρέωσης.

Το πρώτο εδάφιο ισχύει με την επιφύλαξη του δικαιώματος των παρόχων των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών να επιβάλλουν χρέωση για αυτές τις κλήσεις.

Άρθρο 22

Πρόσθετες πληρωμές

Προτού ο καταναλωτής δεσμευθεί από τη σύμβαση ή προσφορά, ο έμπορος επιδιώκει τη ρητή συναίνεση του καταναλωτή για κάθε πρόσθετη πληρωμή επιπλέον της αμοιβής που συμφωνείται για την κύρια συμβατική υποχρέωση του εμπόρου. Εάν ο έμπορος δεν έχει λάβει τη ρητή συγκατάθεση του καταναλωτή, αλλά την έχει συναγάγει, χρησιμοποιώντας τις προκαθορισμένες επιλογές τις οποίες ο καταναλωτής απαιτείται να απορρίψει προκειμένου να αποφύγει την πρόσθετη πληρωμή, ο καταναλωτής δικαιούται την επιστροφή αυτής της πληρωμής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

2. Τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν διατάξεις, οι οποίες επιτρέπουν σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους οργανισμούς, όπως καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία, να προσφεύγουν, σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, στα δικαστήρια ή στους αρμόδιους διοικητικούς οργανισμούς, ώστε να επιτυγχάνουν την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας:

- α) δημόσιοι οργανισμοί ή εκπρόσωποί τους·
- β) οργανώσεις καταναλωτών που έχουν έννομο συμφέρον για την προστασία των καταναλωτών·
- γ) επαγγελματικές οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον να ενεργήσουν.

Άρθρο 24

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται για παραβιάσεις των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπιστεί σε εκτέλεση της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις εν λόγω διατάξεις στην Επιτροπή έως τις 13 Δεκεμβρίου 2013 και κοινοποιούν αμελλητί στην Επιτροπή κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση των διατάξεων αυτών.

Άρθρο 25

Επιτακτικός χαρακτήρας της οδηγίας

Εάν το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στη σύμβαση είναι το δίκαιο κάποιου κράτους μέλους, οι καταναλωτές δεν μπορούν να παραιτηθούν από τα δικαιώματα που τους παραχωρούνται με τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στην εθνική νομοθεσία.

Οποιοσδήποτε συμβατικές ρήτρες καταργούν ή περιορίζουν, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία δεν είναι δεσμευτικές για τον καταναλωτή.

Άρθρο 26

Ενημέρωση

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ενημέρωση των καταναλωτών και των εμπόρων σχετικά με τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο και ενδιαγγίζουν, όπου ενδείκνυται, τους εμπόρους και τους ιδιοκτήτες κωδίκων όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ζ) της οδηγίας 2005/29/EK να ενημερώνουν τους καταναλωτές για τους κώδικες συμπεριφοράς τους.

Άρθρο 27

Παροχή μη παραγγελθέντων

Ο καταναλωτής απαλλάσσεται από την υποχρέωση να λάβει κατ'οποιοδήποτε τρόπο υπόψη την παροχή μη παραγγελθέντων αγαθών, νερού, φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας, τηλεθέρμανσης ή ψηφιακού περιεχομένου ή μη ζητηθείσης παροχής υπηρεσιών, που απαγορεύεται από το άρθρο 5 παράγραφος 5 και το παράρτημα Ι σημείο 29 της οδηγίας 2005/29/EK. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η απουσία απάντησης από τον καταναλωτή ύστερα από περίπτωση παροχής μη παραγγελθέντων δεν ισοδυναμεί με συναίνεση.

Άρθρο 28

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως τις 13 Δεκεμβρίου 2013, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω μέτρων υπό μορφή εγγράφων. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί αυτά τα έγγραφα για την υποβολή της έκθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 30.

Εφαρμόζουν τα μέτρα αυτά από τη 13η Ιουνίου 2014.

Τα μέτρα αυτά, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, παραπέμπουν στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή

κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την παραπομπή αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται σε συμβάσεις συναφθείσες μετά τη 13η Ιουνίου 2014.

Άρθρο 29

Υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων

1. Εάν κράτος μέλος κάνει χρήση οιασδήποτε των ρυθμιστικών επιλογών του άρθρου 3 παράγραφος 4, του άρθρου 6 παράγραφοι 7 και 8, του άρθρου 7 παράγραφος 4, του άρθρου 8 παράγραφος 6 και του άρθρου 9 παράγραφος 3, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή μέχρι τις 13 Δεκεμβρίου 2013. Το ίδιο πράττει και για οιαδήποτε άλλη συνακόλουθη αλλαγή.

2. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι καθίσταται εύκολη η πρόσβαση των καταναλωτών και των εμπόρων στα κατά την παράγραφο 1 στοιχεία, μεταξύ άλλων και από αποκλειστική ιστοσελίδα.

3. Η Επιτροπή προωθεί τα κατά την παράγραφο 1 στοιχεία στα άλλα κράτη μέλη και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η Επιτροπή ζητά τη γνώμη των ενδιαφερομένων για τα εν λόγω στοιχεία.

Άρθρο 30

Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή και αναθεώρηση

Μέχρι τις 13 Δεκεμβρίου 2016, Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει ειδικότερα μια αξιολόγηση των διατάξεων εκείνων της παρούσας οδηγίας που αφορούν το ψηφιακό περιεχόμενο, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος υπαναχώρησης. Η έκθεση συνοδεύεται, εάν απαιτηθεί, από νομοθετικές προτάσεις για την αναπροσαρμογή της παρούσας οδηγίας βάσει των εξελίξεων στον τομέα των δικαιωμάτων των καταναλωτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 31

Καταργήσεις

Η οδηγία 85/577/ΕΟΚ και η οδηγία 97/7/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκαν με την οδηγία 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές⁽¹⁾ και με τις οδηγίες 2005/29/ΕΚ και 2007/64/ΕΚ, καταργούνται από τις 13 Ιουνίου 2014.

Οι παραπομπές στις καταργηθείσες οδηγίες νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα II.

⁽¹⁾ ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 16.

Άρθρο 32

Τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ

Στην οδηγία 93/13/ΕΟΚ, προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 8α

1. Εάν κράτος μέλος εγκρίνει διατάξεις δυνάμει του άρθρου 8, ενημερώνει σχετικώς την Επιτροπή, καθώς και για κάθε μεταγενέστερη μεταβολή, ειδικότερα εφόσον οι εν λόγω διατάξεις:

— επεκτείνουν το τεστ αδέμιτων πρακτικών σε ατομικά συμφωνούμενους συμβατικούς όρους ή στην επάρκεια της τιμής ή της αμοιβής ή

— περιέχουν καταλόγους συμβατικών όρων που πρέπει να θεωρούνται ως αδέμιτοι.

2. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι καθίσταται εύκολη η πρόσβαση των καταναλωτών και των εμπόρων στα κατά την παράγραφο 1 στοιχεία, μεταξύ άλλων και από αποκλειστική ιστοσελίδα.

3. Η Επιτροπή προωθεί τα κατά την παράγραφο 1 στοιχεία στα άλλα κράτη μέλη και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η Επιτροπή ζητά τη γνώμη των ενδιαφερομένων για τα εν λόγω στοιχεία.».

Άρθρο 33

Τροποποίηση της οδηγίας 1999/44/ΕΚ

Στην οδηγία 1999/44/ΕΚ, προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 8α

Απαιτήσεις αναφοράς

1. Εάν, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2, ένα κράτος μέλος εγκρίνει αυστηρότερες διατάξεις προστασίας των καταναλωτών από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 5 παράγραφοι 1 έως 3

και στο άρθρο 7 παράγραφος 1, ενημερώνει σχετικώς αλλά και για κάθε μεταγενέστερη μεταβολή την Επιτροπή.

2. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι καθίσταται εύκολη η πρόσβαση των καταναλωτών και των εμπόρων στα κατά την παράγραφο 1 στοιχεία, μεταξύ άλλων και από αποκλειστική ιστοσελίδα.

3. Η Επιτροπή προωθεί τα κατά την παράγραφο 1 στοιχεία στα άλλα κράτη μέλη και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η Επιτροπή ζητά τη γνώμη των ενδιαφερομένων για τα εν λόγω στοιχεία.».

Άρθρο 34

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 35

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 25 Οκτωβρίου 2011.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο πρόεδρος

J. BUZEK

Για το Συμβούλιο

Ο πρόεδρος

M. DOWGIELEWICZ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Πληροφορίες σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης

Α. Υπόδειγμα οδηγιών για την υπαναχώρηση

Δικαίωμα υπαναχώρησης

Δικαιούστε να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση εντός 14 ημερών χωρίς να δώσετε οποιαδήποτε εξήγηση.

Η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει 14 ημέρες από την επομένη της ημέρας. [1]

Προκειμένου να ασκήσετε το δικαίωμα υπαναχώρησης, οφείλτε να μας [2] ενημερώσετε για την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση με μια ξεκάθαρη δήλωση (π.χ. επιστολή που θα σταλεί με ταχυδρομείο, φαξ ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο). Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το συνημμένο υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης, χωρίς τούτο να είναι υποχρεωτικό. [3]

Για να τηρήσετε την προθεσμία υπαναχώρησης, είναι αρκετό να στείλετε τη δήλωσή σας περί άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης σας πριν λήξει η προθεσμία υπαναχώρησης.

Συνέπειες της υπαναχώρησης

Εάν υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση, θα σας επιστρέψουμε όλα τα χρήματα που λάβαμε από εσάς, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων παράδοσης (εξαιρουμένων των συμπληρωματικών εξόδων που οφείλονται στη δική σας επιλογή να χρησιμοποιηθεί τρόπος παράδοσης άλλος από τον φθηνότερο τυποποιημένο τρόπο παράδοσης που εμείς προσφέρουμε), χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός 14 ημερών από την ημέρα που θα πληροφορηθούμε την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση. Θα εκτελέσουμε την ανωτέρω επιστροφή χρημάτων χρησιμοποιώντας το ίδιο μέσο πληρωμής που εσείς χρησιμοποιήσατε για την αρχική συναλλαγή, εκτός κι αν εσείς έχετε συμφωνήσει ρητώς για κάτι διαφορετικό· σε κάθε περίπτωση, δεν θα σας χρεωθούν έξοδα για τέτοια επιστροφή χρημάτων. [4]

[5]

[6]

Οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου:

[1.] Αναγράψτε ένα από τα ακόλουθα κείμενα που βρίσκονται μεταξύ εισαγωγικών:

- α) σε περίπτωση σύμβασης υπηρεσιών ή σύμβασης παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου μη παραδιδόμενου επί υλικού μέσου: «σύνταψης της σύμβασης.»
- β) σε περίπτωση σύμβασης πώλησης: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή των αγαθών.»
- γ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά πολλά αγαθά παραγγελθέντα από τον καταναλωτή με μια παραγγελία και παραδιδόμενα χωριστά: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του τελευταίου αγαθού.»
- δ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά την προμήθεια ενός αγαθού αποτελούμενου από πολλές παρτίδες ή από πολλά τεμάχια: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή της τελευταίας παρτίδας ή του τελευταίου τεμαχίου.»
- ε) σε περίπτωση σύμβασης τακτικής προμήθειας αγαθών για καθορισμένο χρονικό διάστημα: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του πρώτου αγαθού.»

[2.] Αναγράψτε το ονοματεπώνυμό σας, τη γεωγραφική διεύθυνσή σας και, εάν υπάρχει, τον αριθμό του τηλεφώνου σας, τον αριθμό του τηλεομοιοτυπίας σας (φαξ) και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σας.

[3.] Εάν από την ιστοσελίδα σας προσφέρετε στον καταναλωτή τη δυνατότητα να συμπληρώσει και να υποβάλει ηλεκτρονικώς πληροφορίες για την υπαναχώρησή του από την παρούσα σύμβαση, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Μπορείτε επίσης από την ιστοσελίδα μας [αναγράψτε διεύθυνση ιστοσελίδας] να συμπληρώσετε και να υποβάλετε ηλεκτρονικώς το υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης ή οποιαδήποτε άλλη ξεκάθαρη δήλωση. Εάν χρησιμοποιήσετε αυτήν τη δυνατότητα, θα σας διαβιβάσουμε χωρίς καθυστέρηση πάνω σε σταθερό μέσο (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) επιβεβαίωση λήψης της υπαναχώρησής σας.»

[4.] Σε περίπτωση σύμβασης πώλησης με την οποία δεν έχετε προσφερθεί να συλλέξετε τα αγαθά σε περίπτωση υπαναχώρησης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Δικαιούμαστε να καθυστερήσουμε την επιστροφή χρημάτων μέχρις ότου λάβουμε πίσω τα αγαθά ή μέχρις ότου εσείς παράσχετε αποδείξεις ότι στείλατε πίσω τα αγαθά, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο.»

5. Εάν ο καταναλωτής έλαβε αγαθά συνδεόμενα με τη σύμβαση,:

α) να αναγραφεί:

— «Θα συλλέξουμε εμείς τα αγαθά.» ή

— «Εσείς οφείλετε να στείλετε πίσω τα αγαθά ή να τα παραδώσετε σε εμάς ή στ ... [αναγράψτε ονοματεπώνυμο και γεωγραφική διεύθυνση, εάν υπάρχει, του προσώπου που έχετε εξουσιοδοτήσει να παραλάβει τα αγαθά], χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός 14 ημερών από την ημέρα που μας δηλώσατε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση. Η προθεσμία θεωρείται ότι έχει τηρηθεί εάν στείλετε πίσω τα αγαθά πριν από τη λήξη της περιόδου των 14 ημερών.»

β) να αναγραφεί:

— «Εμείς θα επιβαρυνθούμε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών.,

— «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών.,

— Εάν, σε εξ αποστάσεως συναπτόμενη σύμβαση, δεν προσφέρεσθε να επιβαρυνθείτε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών και τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών, ύψους ... ευρώ [αναγράψτε ποσό].» ή, εάν η δαπάνη επιστροφής των αγαθών ευλόγως δεν μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών. Η δαπάνη αυτή εκτιμάται κατά μέγιστο όριο σε περίπου ... ευρώ [αναγράψτε ποσό].», ή

— Εάν, σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενη σύμβαση, τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς και είχαν παραδοθεί στην κατοικία του καταναλωτή τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης: «Εμείς θα συλλέξουμε τα αγαθά με δική μας δαπάνη.» και

γ) να αναγραφεί: «Εσείς φέρετε ευθύνη μόνο για οποιαδήποτε μείωση της αξίας των αγαθών προκύψει από χειρισμό που δεν ήταν απαραίτητος για να προσδιορίσετε τη φύση, τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργία των αγαθών.»

6. Σε περίπτωση σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών ή την παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή παροχής τηλεθέρμανσης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Εάν εσείς ζητήσατε να ξεκινήσει η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού/φυσικού αερίου/ηλεκτρικής ενέργειας/ τηλεθέρμανσης [να διαγραφούν οι περιττές μνείες] στη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης, υποχρεούσθε να μας καταβάλετε, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης, ποσόν που αναλογεί στα όσα σας παρέσχαμε μέχρι να μας δηλώσετε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση.»

B. Υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης

(συμπληρώστε και επιστρέψτε το παρόν έντυπο μόνο εάν επιθυμείτε να υπαναχωρήσετε από τη σύμβαση)

— Προς [ο έμπορος οφείλει να αναγράψει εδώ το όνομά του, τη γεωγραφική του διεύθυνση και, εάν υπάρχει, τον αριθμό της τηλεμοιότητας του και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου]:

— Γνωστοποιώ/Γνωστοποιούμε (*) με την παρούσα ότι υπαναχωρώ/υπαναχωρούμε (*) από τη σύμβασή μου/μας (*) πώλησης των ακόλουθων αγαθών (*)/παροχής της ακόλουθης υπηρεσίας (*)

— Που παραγγέλθηκε(-αν) στις (*)/που παρελήφθη(-σαν) στις (*)

— Όνομα καταναλωτή(-ών)

— Διεύθυνση καταναλωτή(-ών)

— Υπογραφή καταναλωτή(-ών) (μόνο εάν το παρόν έντυπο κοινοποιηθεί σε χαρτί)

— Ημερομηνία

(*) Διαγράφεται η περιττή ένδειξη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Πίνακας αντιστοιχίας

Οδηγία 85/577/ΕΟΚ	Οδηγία 97/7/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1		Άρθρο 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 σημεία 8) και 9) και το άρθρο 16 στοιχείο η)
	Άρθρο 1	Άρθρο 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 σημείο 7)
Άρθρο 2		Άρθρο 2 σημεία 1) και 2)
	Άρθρο 2 σημείο 1	Άρθρο 2 σημείο 7)
	Άρθρο 2 σημείο 2	Άρθρο 2 σημείο 1)
	Άρθρο 2 σημείο 3	Άρθρο 2 σημείο 2)
	Άρθρο 2 σημείο 4 πρώτη περίοδος	Άρθρο 2 σημείο 7)
	Άρθρο 2 σημείο 4 δεύτερη περίοδος	—
	Άρθρο 2 σημείο 5	—
Άρθρο 3 παράγραφος 1		Άρθρο 3 παράγραφος 4
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α)		Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχεία ε) και στ)
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β)		Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο θ)
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ)		—
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο δ)		Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο δ)
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο ε)		Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο δ)
Άρθρο 3 παράγραφος 3		—
	Άρθρο 3 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο δ)
	Άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο ιβ)
	Άρθρο 3 παράγραφος 1 τρίτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο ιγ)
	Άρθρο 3 παράγραφος 1 τέταρτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχεία ε) και στ)
	Άρθρο 3 παράγραφος 1 πέμπτη περίπτωση	Άρθρο 6 παράγραφος 3 και άρθρο 16 στοιχείο ια), σε συνδυασμό με το άρθρο 2 σημείο 13)
	Άρθρο 3 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο ι)
	Άρθρο 3 παράγραφος 2 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο στ) (για τη μίσθωση στέγης ως κατοικίας), στοιχείο ζ) (για τα οργανωμένα ταξίδια), στοιχείο η) (για τις συμβάσεις χρονομεριστικής μίσθωσης), στοιχείο ια) (για τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών με ορισμένες εξαιρέσεις) και άρθρο 16 στοιχείο ιβ) (εξαιρέση από το δικαίωμα υπαναχώρησης)
Άρθρο 4 πρώτη περίοδος		Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και η) και άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 4 δεύτερη περίοδος		Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) και άρθρο 7 παράγραφος 1
Άρθρο 4 τρίτη περίοδος		Άρθρο 6 παράγραφος 1
Άρθρο 4 τέταρτη περίοδος		Άρθρο 10
	Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α)	Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ)
	Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β)	Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α)

Οδηγία 85/577/ΕΟΚ	Οδηγία 97/7/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
	Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ)	Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ε)
	Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο δ)	Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ε)
	Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ε)	Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ζ)
	Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο στ)	Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο η)
	Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ζ)	Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο στ)
	Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο η)	—
	Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο θ)	Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία ιε) και ιστ)
	Άρθρο 4 παράγραφος 2	Άρθρο 6 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 4
	Άρθρο 4 παράγραφος 3	Άρθρο 8 παράγραφος 5
	Άρθρο 5 παράγραφος 1	Άρθρο 8 παράγραφος 7
	Άρθρο 5 παράγραφος 2	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο ιγ)
	Άρθρο 6 παράγραφος 1	Άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 2, άρθρο 10, άρθρο 13 παράγραφος 2, άρθρο 14
	Άρθρο 6 παράγραφος 2	Άρθρο 13 και άρθρο 14 παράγραφος 1 δεύτερο και τρίτο εδάφιο
	Άρθρο 6 παράγραφος 3 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 16 στοιχείο α)
	Άρθρο 6 παράγραφος 3 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 16 στοιχείο β)
	Άρθρο 6 παράγραφος 3 τρίτη περίπτωση	Άρθρο 16 στοιχεία γ) και δ)
	Άρθρο 6 παράγραφος 3 τέταρτη περίπτωση	Άρθρο 16 στοιχείο θ)
	Άρθρο 6 παράγραφος 3 πέμπτη περίπτωση	Άρθρο 16 στοιχείο ι)
	Άρθρο 6 παράγραφος 3 έκτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο γ)
	Άρθρο 6 παράγραφος 4	Άρθρο 15
	Άρθρο 7 παράγραφος 1	Άρθρο 18 παράγραφος 1 (για τις συμβάσεις πώλησης)
	Άρθρο 7 παράγραφος 2	Άρθρο 18 παράγραφοι 2, 3 και 4
	Άρθρο 7 παράγραφος 3	—
	Άρθρο 8	—
	Άρθρο 9	Άρθρο 27
	Άρθρο 10	— (αλλά βλέπε άρθρο 13 της οδηγίας 2002/58/ΕΚ)
	Άρθρο 11 παράγραφος 1	Άρθρο 23 παράγραφος 1
	Άρθρο 11 παράγραφος 2	Άρθρο 23 παράγραφος 2
	Άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Άρθρο 6 παράγραφος 9 για το βάρος της απόδειξης σχετικά με την προσυμβατική ενημέρωση για τα υπόλοιπα: —
	Άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο β)	Άρθρο 24 παράγραφος 1
	Άρθρο 11 παράγραφος 4	—
	Άρθρο 12 παράγραφος 1	Άρθρο 25
	Άρθρο 12 παράγραφος 2	—
	Άρθρο 13	Άρθρο 3 παράγραφος 2
	Άρθρο 14	Άρθρο 4

Οδηγία 85/577/ΕΟΚ	Οδηγία 97/7/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
	Άρθρο 15 παράγραφος 1	Άρθρο 28 παράγραφος 1
	Άρθρο 15 παράγραφος 2	Άρθρο 28 παράγραφος 1
	Άρθρο 15 παράγραφος 3	Άρθρο 28 παράγραφος 1
	Άρθρο 15 παράγραφος 4	Άρθρο 30
	Άρθρο 16	Άρθρο 26
	Άρθρο 17	—
	Άρθρο 18	Άρθρο 34
	Άρθρο 19	Άρθρο 35
Άρθρο 5 παράγραφος 1		Άρθρα 9 και 11
Άρθρο 5 παράγραφος 2		Άρθρο 12
Άρθρο 6		Άρθρο 25
Άρθρο 7		Άρθρα 13,14 και 15
Άρθρο 8		Άρθρο 4

Παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών («κανονισμός για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών») ⁽¹⁾

Να εκληφθεί ως παραπομπή στην

Παράγραφοι 2 και 11

Παρούσα οδηγία

⁽¹⁾ ΕΕ L 364 της 9.12.2004, σ. 1.

Τιμή συνδρομής 2011 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 100 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	770 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, DVD, μία έκδοση την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η *Επίσημη Εφημερίδα* στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο DVD.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

